

teodnik

CELJE, 19. maja 1961
Leto XI. šte. 18
CENA IZVODU 20 DIN
GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
»CELJSKI TISK«
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL V CELJU OD 20. DO 23. MAJA

POZDRAVLJENI V CELJU

Spomin na lanski festival, poln petja, radosti, mladostnega žara in tovarištva nas je navdajal z nestrpnostjo; težko smo pričakovali letošnji Mladinski pevski festival.

Z zadoščenjem in notranjim zadovoljstvom smo sledili občinskim revijam, ki so presegle vsa pričakovanja. Ugotavljali smo porast pevcev ter kvaliteten napredek v programu in izvoajanju.

Draga mladina, dragi pevski vzgojitelji!

Prišli ste, da zopet zapojete, da pokažete sadove svojega vztrajnega in z ljubeznijo prepojenega pevskega dela.

Le zapoj mladina in poj z vsem mladeniškim ognjem sebi in vsem nam v spodbudo in radostni ponos. Naj bo mogočno zapeta pesem znak neomajne volje do zdrave rasti in znanja ter znak globoke ljubezni do naše socialistične domovine. S takimi lepimi mislimi in željami vas sprejemamo in kličemo — vedno dobrodošli.

Ce je pesem spremljala naše narode v vsej zgodovini, v težkih in usodnih dneh ter nazadnje ob zmagovalnem koncu, poj mladina tudi danes, ko praznujemo enega najvažnejših zgodovinskih dogodkov — dvajseto obletnico ljudske ustaje — s podvojenim zanosom in ljubeznijo.

Pevski vzgojitelji — zborovodje! Naj vam bodo festivalski dnevi, pol-

ni petja, navdušenja in napredka mladine, v priznanje in potrdilo prave poti. Prepričani smo, da vam bo festival dal nove moči in volje za nadaljnje delo z mladino.

Dragim gostom kličemo toplo dobrodošlico z željo, da bi odnesli s festivala najlepše vtise.

Prisotnost dragih gostov nam bo v spodbudo za nadaljnje delo.

Vsem, dobrodošli v Celju, v našem mestu ob Savinji.

Festivalski odbor

DAN VAJENCEV

Vsi občinski komiteji Ljudske mladine celjskega okraja pripravljajo slavnostne proslave dneva vajencev, okrajni komitej Ljudske mladine pa se je odločil za osrednjo prireditev, ki bo 27. maja v Celju. Ta dan bodo ob devetih dopoldne pripravili v Narodnem domu akademijo, ki bo posvečena pomenu dneva vajencev, še isti dopoldan pa bo predsednik okrajnega Ljudskega odbora Riko Jerman sprejel najboljše učence v gospodarstvu.

Popoldanski del proslavljanja bo namenjen zabavi mladine. Tako bodo pripravili skupinski izlet na Stari grad, v domu Dušana Finžgarja pa bodo zaplesali.

Minilo je leto dni, kar smo si rekli: navsvidenje! in zopet je tu dan, ko se nam to iskreno svidenje uresničuje. Pričakujemo Vas kot vedno z odprtimi rokami, z veseljem v srcu in z željo, da prinesete v naše lepo mesto v teh toplih majskih dneh, polnih cvetja in sonca, Vašo mladost, vedrino, ljubezen, Vaše petje, nepozabna srečanja z mladimi ljudmi naše domovine, novo prijateljstvo in nove spomine.

Napak bi bilo, če bi rekli, da je to tradicija, ne, to je potreba. Potrebno je Vaše petje, potrebna nam je lepota, ki jo prinašate, potrebna so nam čustva, ki jih vzbujajo melodije in besede Vaših pesmi.

S pesmijo so se borci vzpodbujali v težkih dneh narodnoosvobodilne borbe, s pesmijo so naši narodi objokovali žrtve, preklinjali sovražnika in slavili svoje junake. S pesmijo smo se lotili obnove naše porušene domovine in v pesmi ovekovečili naše uspehe. In danes?

Draga mladina, dragi naši gostje! Stopamo v našo bodočnost vedrih src in jasnih perspek-

tiv bogatega ustvarjanja, in ta bodočnost je Vaša! Pesmi, ki jih požete, Vas bodo spominjale na preteklost in Vas vzpodbujale za prihodnost. Učile Vas bodo ljubezni do naše zemlje, ponosa, da ste sinovi in hčere te zemlje, ki je toliko žrtvovala za to Vašo in našo pomlad; učile Vas bodo humanosti, vsajale v Vaša srca lepo in velika spoznanja o življenju.

Dragi prijatelji! Veselimo se sončnih ur, ki jih bomo preživeli z Vami — prehitro bodo minile, toda naša snidenja z Vami se bodo ponovila in z vsakim letom, ki bo minilo, Vas bo Celje pričakovalo še z večjo nestrpnostjo in ljubeznijo! V tem duhu Vam pošljamo prsčen pozdrav in Vam želimo iskreno dobrodošlico — tako udeležencem festivala od doma kakor gostom od zunaj, iz zamejstva!

Občinski ljudski odbor
Občinski odbor SZDL
Občinski komitej ZKS
Občinski sindikalni svet
Občinski komitej LMS Celje

PRED DNEVOM

Jugoslovanskega vojnega letalstva

Enaindvajsetega maja bo minilo devetnajst let od tistih dni, ko sta narodna heroja Franjo Kluz in Rudi Čajavec opravila prve borbene plete z letali, ki sta imela na krilih rdeče peterkrake zvezde.

Od tega časa, zlasti pa v svobodni domovini se je naše vojno letalstvo tako naglo razvijalo in izpopolnjevalo, da predstavlja danes v sestavi oboroženih sil pomemben šinitelj obrambne moči naše dežele.

V OSPREDJU človek

Na občinski konferenci Zveze komunistov v Žalcu je ob zaključku govoril tudi sekretar OK ZKS Franc Simonič, ki je najprej poudaril, da je bila konferenca uspešna, nato pa dodal, da bi bila lahko še boljša, če bi se podrobneje razčlenili: kaj je naša naloga.

»Komunisti smo odgovorni za vse«, je med drugim dejal. »Tu je vedno več nalog. Gre za to, da bomo čim pravilneje usmerjali demokratizacijo in odločno nastopali takrat, kadar bo kdo skušal to demokratizacijo zavirati. Žalska občina je prišla do tega. Po vsej občini živijo delavci, zato je treba stremeti, da ne bo samo delavski svet ali sindikalna podružnica prevzemala določenih odgovornosti, temveč da jih bo prevzemal in izvrševal prav tako združni svet, mladinska organizacija, odbor SZDL itd. Komunisti naj bodo motor v vseh organizacijah in si morajo prizadevati, da bomo izvajali najnaprednejša socialistična stališča. V tem smislu organizacija ZKS na terenu ne pozna dovolj važnih vprašanj. Ne gre samo za novi gospodarski sistem, gre za to, da bo na vseh področjih družbene dejavnosti prihajal do veljave človek, da bo ta povsod v ospredju.

Komunistom mora biti jasno, da je bistvo decentralizacije v prenosu dolžnosti na ljudi. Zato mora ves proces težišči v tej smeri, da bomo vedno več pravic in dolžnosti prenesli na delovne ljudi, kar je še posebej važno za gospodarstvo. Pri nagrajevanju po učinku mora biti vsak posameznik čim bolj sodelujoč pri odločanju, da bo delitev dohodkov čim bolj življenjsko in funkcionalno povezana z ustvarjanjem dohodka, da bo tako ta učinek spodbudno vplival na novo ustvarjanje.

Ko je govoril o ekonomskih enotah, je tovariš Simonič dejal, naj bo vsaka ekonomska enota plod politične usmerjenosti in odraz kvalifikacijskega sestava. Dobro ekonomska enota bo samo tista, ki bo odgovarjala notranji strukturi podjetja in v kateri bo vsak posameznik prišel čim bolj do veljave, kar pomeni, da bo vsak dosegel tisti del dohodka, ki mu pripada. Zato morajo pri ustanavljanju ekonomskih enot sodelovati najodgovornejši in najsposobnejši ljudje v podjetju. Samo tako bo kolektiv lahko postal resnična družina in bo dosegal še boljše rezultate. Pri tem pa seveda ne gre za garanje, marveč za organizacijo proizvodnje, da nam bo ta več dajala. V polni meri je zato treba uresničevati načelo — vsakomur po njegovem delu in niče nima tu pravice pred nikomer karkoli skrivati. Vsakršno delovanje naj bo javno. dhr

Udeležite se manifestativnega nastopa

ZDRUŽENIH MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV
pri spomeniku NOB na Šlandrovem trgu
v nedeljo, 21. maja ob 15 uri.

OBČINSKA KONFERENCA ZVEZE KOMUNISTOV V ŽALCU

KOMUNISTI - usmerjevalci družbenega

razvoja

V veliki dvorani Hmeljarskega doma v Žalcu je bila v soboto redna konferenca komunistov žalske občine, ki sta ji poleg nekaj čez dvesto delegatov prisostvovala član Centralnega komiteja ZKS Maks KRMELJ ter sekretar Okrajnega komiteja ZKS v Celju Franc SIMONIČ.

Konferenco je otvoril sekretar Občinskega komiteja ZKS v Žalcu Polde RAJH, ki je imel ob tej priliki referat o bodočih nalogah komunistov. Iz referata in poročila o delu komunistov, osnovnih organizacij in vodstev ZK žalske občine v obdobju od 1959. do 1961. leta, ki so ga delegati dobili že predhodno, da bi se tako temeljiteje seznanili z vsjo obširno problematiko, kakor tudi iz razprave, ki je zelo tehtno, odkrito in konstruktivno cvetela vrsto aktualnih vprašanj s področja dejavnosti komunistov, povzemamo nekaj poglobitvenih misli.

Obdobje od zadnje redne konference komunistov žalske občine je potekalo v znamenju številne, idejno vsebinske in akcijske krepitve organizacij ZK v občini. V tem pogledu so bili doseženi vidni rezultati. Nadaljnja decentralizacija upravljanja je močno vzpodbudila interese delovnih kolektivov in državljanov pri sodelovanju v upravljanju v gospodarstvu in drugih področjih družbenega življenja. Ta okoliščina je spodbudno vplivala na povečano politično aktivnost in oblikovanje socialistične zavesti širokega kro-

ga delovnih ljudi. V vrste Zveze komunistov je bilo snrejetih veliko števil, mlajših ljudi, kar kaže, da so se le-ti uspešno afirmirali v javnem življenju. Razen tega so se v skladu s tem povečali tudi pogoji za ustanavljanje novih osnovnih organizacij tako v podjetjih kot na vasi in v kmetijskih zadrukah. Tako je na področju žalske občine 58 osnovnih organizacij ZK, okrepjenih z aktivni komunistov, ki so se pokazali kot izredno uspešna oblika aktivnosti komunistov zlasti tam, kjer ni osnovnih organizacij.

Vse osnovne organizacije so se v zadnjih letih uspešno uveljavile. Proces decentralizacije in demokratizacije upravljanja na področju gospodarstva, povečana samostojnost kolektivov pri delitvi dohodka, predvsem pa uvažanje ustreznejšega nagrajevanja — vse to je terjalo znatno večjo prizadevnost organizacij ZK v podjetjih. In rezultati niso izostali. Povečala se je produktivnost, okrepila zavest kolektivov, povečal se je interes za sodelovanje v organiziranih upravljanju itd. Vsi ti rezultati so zahtevali velike napore komunistov in vseh delovnih kolektivov v občini. Ob spoznanju, da zvišana produktivnost in boljši življenjski pogoji ne morejo biti rezultat pogočanih fizičnih naporov proizvajalcev, so se komunisti zavzemali za rekonstrukcijo podjetij in tako začrtali jasno perspektivo lepšega življenja.

Podobno kakor v podjetjih so reševali komunisti odgovorne in obsežne naloge tudi na vasi. Nagel razvoj v preobrazbi naše vasi je namreč zahteval aktivizacijo vseh političnih sil. Čeprav ne vse, so mnoge vaše organizacije ZK v tem smislu že našle ustrezne oblike dela, ki jim v polni meri zagotavljajo vodilno vlogo v družbenem dogajanju na vasi. Prišlo so do spoznanja, da jim more uspešno delo zagotoviti samo tesna povezava z vsemi družbenimi organizacijami, posebej s SZDL.

Žalska konferenca pa ni obravnavala zgolj pozitivnih strani v delu komunistov, marveč je v enaki meri razkrila slabosti in pomanjkljivosti. Te so se predvsem pokazale v organizacijskem, notranjem partijskem delu, deloma pa tudi v idejnem in kadrovskem smislu. Napake in pomanjkljivosti so se pojavljale naposled pri sprejemanju novih članov v Zvezo komunistov, saj so se skušali mnogi vključiti vanjo, ne da bi v njej aktivno politično delali, marveč iz preproste koristi ljubja

ali karierizma. Nadalje je bilo pereče vprašanje nesorazmerne porazdelitve komunistov po posameznih področjih, saj so ponekod komunisti zelo redki — tako v zdravstvu, delno v obrti in grad-

Sekretar Polde Rajh med govorom

beništvu. Kadrovska komisija pri občinskem komiteju ZKS si je sicer prizadevala, da bi reševala kadrovska vprašanja, vendar se je pokazalo, da so mnogi komunisti še vedno preobremenjeni s številnimi funkcijami, zaradi česar njihova dejavnost ni mogla seči še na ostala področja.

Razprava je konferenci prispevala prav tako tehtni delež, saj

je kritično obravnavala vsa področja dejavnosti komunistov. Iz nje je bilo predvsem čutiti jasna in konkretna stališča komunistov, ki se v polni meri zavedajo odgovornih nalog svojega dela pri oblikovanju socialistične družbe in socializma sploh.

Ob zaključku sta naposled govorila tudi član CK ZKS Maks Krmelj in sekretar OK ZKS Franc Simonič. Medtem ko posredujemo misli sekretarja Simoniča v posebnem članku, povzemamo tu osrednji del govora Maksa Krmelja. Med drugim je dejal: »Novi sistem nam narekuje, da se mu temeljito posvetimo in ga skušamo živo uresničiti. Po vojni smo obnovili razbito gospodarstvo in prišli do stopnje, na kateri ne bi smeli obstati. Problem je v tem, da pomaknemo proizvodnjo in uveljavljanje človeka še dalje naprej. Izredno važno je, da danes v potankosti proučujemo posamezna področja v gospodarstvu in drugod, kako naj deluje ves ta mehanizem v smeri samoupravljanja. Tu naj bodo ekonomske enote tiste, kar bo treba še raziskovati in obravnavati, da bomo čimbolj izkoristili vse rezerve. Marsikomu je silno tuje za ušesa, da se novi gospodarski sistem nanaša tudi na zdravstvo in prosveto, toda če hočemo še naprej oblikovati naš sistem, ne moremo zapostavljati negospodarskih palog.« dhr

VRME

Med 19. in 22. majem deževje. Lepo vreme se pričakuje okoli 26. in 27. maja. V ostalem bo prevladovalo sončno vreme s pogostimi krajevnimi nevihtami in plohami.

Zahodni svet se je za šestnajsto obletnico nemške kapitulacije zbral v Oslu, toda sem so med drugimi prispeli tudi nekdanji okupatorji Norveške. Na tem zasedanju NATO je nemški zunanji minister Brentano jasno povedal, da NATO brez Nemčije ne sme niti ukrepati.

Dean Rusk, ameriški zunanji minister, mu je sekundiral: ZDA bodo svoje partnerje obveščale o dvostranskih pogovorih s SZ glede razorožitve, sicer pa se bodo pogovarjale le o tehničnih, proceduralnih straneh tega vprašanja. Glede Berlina naj bo Brentano brez skrbi. Če bi Hruščev uresničil svojo grožnjo s separatnim mirom, bi ZDA izsilile prost dohod do svojih berlinskih položajev. Pri prodiranju v vesolje bodo v bodoče ožje sodelovale z ostalimi državami NATO. Pri tem je Rusk verjetno menil Nemce, ki so v zadnjem času odkrito zahtevali udeležbo v »Raumforschungen«, v preiskovanju vesolja in to po nemški družbi za raketno tehniko in kozmonavtiko (Reumfahrt), ustanovili so kar posebno komisijo za kozmonavtiko. Nemški vojni minister je prišil štirim nemškim generalom štiri zvezde, kar pomeni štiri maršale. Vsi so znani po svojih zločinih v drugi svetovni vojni: Foertsch, Speidel, Heusinger, Kammerhuber. Zahodna Nemčija je tudi jasno povedala, da se ne bo podredila Mednarodni banki pri dajanju pomoči nerazvitim državam: »Kakor je najsigurnejša investicija privatna, tako naj tudi tista država, ki daje pomoč, ima največjo besedo, kam in kako naj daje.« Nemci to opravičujejo s tem, da se privatni zlatniki ne bodo nikoli spremenili v zlate kroglice, pa se seveda jasno, da gre za samostojne nemške koncepte, za nemški trg in gospodarsko uveljavljanje v Aziji in Afriki. Erhard je med drugim sklenil veliko pogodbo s Španijo, ki bo za prvo silo dobila 250 milijonov mark. Ironija zgodovine je, če utemeljuje pomoč Francu s tem da bo nemška gospodarska pomoč podprla liberalne sile v Španiji, pa tudi cinizem trenutka, če pomislimo na skrajno protilevčarsko politiko v Zahodni Nemčiji.

Ni čudno, če je zborovanje atlantskega lagerja na Norveškem nalezelo na ogorčenje v samem Oslu. Sovjetski generali seveda niso ostali dolžni: Timošenko in Grečko sta izjavila v radiu in v »Pravdi«, da sovjetsko raketno orožje lahko zmelje karkoli in kjerkoli na svetu. Torej nič kaj spodbudna izmenjava misli za pristaje miru. Bojevitelj Rusk je dejal neke, da moraš nameriti v bodočnost, če hočeš v sedanjosti zadeti v črno.

V Laosu je prišlo do premirja, kontrolirajo ga tri države, ki zastopajo oba bloka in izvenblokovske države. Konferenca o neodvisnosti in neotranosti Laosa pa se je že začela, Kambodža, ki je dala zanjjo pobudo, se brani priti na konferenco, ker jo je laoski predstavnik žalil, verjetno na pobudo ZDA, ki bi rade vendarle popravile vojaški položaj svojega pretendenta Fume Nosavana. Ameriški politični in vojaški instrument SEATO pak je v tem delu sveta še vedno samo protikomunistični žandar, ne računa pa s težnjami po neodvisnosti azijskih ljudstev.

Slab poskus za realnost je spet izkazal De Gaulle. Za okroglo mizo v Evianu bi rad imel ne samo FLN ampak tudi alžirske kolaboracioniste, Alžircem grozi z represalijami, če ne bi pokazali dovolj popustljivosti, češ Alžir bomo razkosali, iz Francije izgnali alžirske delavce, z vojsko bomo zaščitili »zaslužne otroke Francije«, kar vse pomeni slab predjugem za konferenco v Evianu. De Gaulle se sicer zaveda, da je alžirski problem treba rešiti, če hoče Francija sploh še kaj pomeniti. Kako so stvari v Afriki vroče, se vidi iz ponudbe ZDA Portugalski: Če bo Portugalska po pameti uredila angolsko vprašanje, bodo ZDA povrnilo vso škodo, ki bi jo Portugalska utrpela, če Angolo izgubi.

Ni dima, če ni ognja. Toda vprašanje je, če neokolonizem ve, kako je treba s tem ognjem v Afriki in Aziji ravnati.

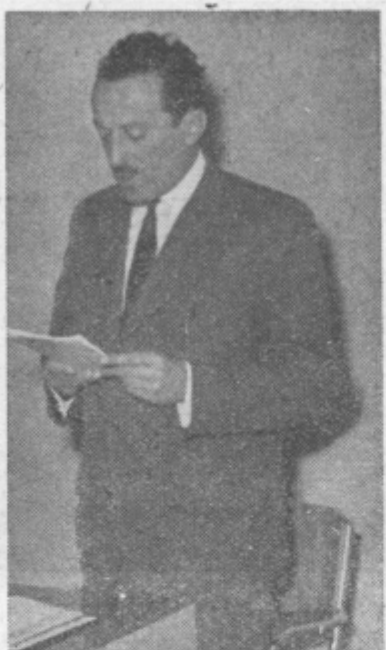
T. O.

Spremembe

Na zadnjem plenumu Okrajnega komiteja LMS je bilo izvršeno tudi več kadrovskih sprememb. Tako je bila kooptirana v okrajni komitej sekretariat Ivica Jeršič, ki bo vodila komisijo za delavsko in družbeno samoupravo, v komitej pa je bila kooptirana tudi Jožica Črneč, delavka v Tovarni emajlirane posode.

Telesna vzgoja del družbene stvarnosti

Vzgojne zasnove doživljajo velike spremembe. Vzroki za to so v spremenjenih pogojih življenja, v spremenjenih družbenih odnosih. Te spremembe pa ne zadevajo samo na obče vzgojne koncepte, temveč tudi na specifična vzgojna področja. Tako doživlja tudi telesna vzgoja svojo preobrazbo. Iz nekdanje ozkosti in izoliranosti stopa v krog drugih, doslej pomembnejših vzgojnih področij. Pa ne samo to, telesna vzgoja pri nas je postala del celotne družbene stvarnosti, dobila je svoj družbeni značaj in postala del socialistične vzgoje. Danes, ko se kvalitativno spreminja človekovo življenje, je postala tudi del družbenega standarda.

da. Zato ne more biti prepuščena sama sebi, temveč mora biti sestavni del vsega družbeno političnega dogajanja.

Ko ugotovljamo in priznavamo njeno družbeno pomembnost, je prav da poudarimo še to, da je v skladu s komunalnim razvojem občina tista, ki je odgovorna za pravilen razvoj telesne vzgoje, kakor je komuna odgovorna za gospodarsko rast svojega območja.

To so bile načelne misli, ki so se prepletale na skupnem plenumu Okrajnega odbora SZDL in članov Okrajne zveze za telesno kulturo, ki je bil zadnji dan preteklega tedna na katerem je o problemih telesne vzgoje govoril tov. Stane Sotlar. Te misli pa so seveda sprožile vrsto ugotovitev in predlogov, po katerih lahko sodimo, da so se stvari vendarle premaknile na bolje. Pri nas telesna vzgoja ni šla v korak s splošnim družbenim razvojem, zlasti pa vse do zadnjega časa ni našla svojega pravega mesta v komunalnem sistemu. Sprito tega se problem telesne vzgoje niso obravnavali z enakega stališča, kot ostala vprašanja. Ponekod so še vedno mislili (in najbrž še mislijo), da naj probleme telesne vzgoje rešujejo tisti ki v teh organizacijah delajo. Skupni plenum je to stališče obsodil hkrati pa opozoril občino, da je pristojnost za obravnavanje in zlasti še za reševanje teh vprašanj samo njihova. To je imperativ, ki ga bo treba osvojiti z vso resnostjo in odgovornostjo!

Ni naključje, da iz vrste problemov, s katerimi se borijo telesno vzgojne organizacije izstopajo vprašanja finančno materialnega značaja. To je problem, na katerega telesnovzgojni delavci opozarjajo že dolgo vrsto let, vendar zaman. Zaključki skupnega plenuma pa tudi temu stanju napovedujejo konec. Morda bi rešitev iz tega položaja našli v formiranju občinskih skladov na osnovi določenega odstotka osebnih dohodkov. To je le predlog, stvar občin pa je, da ga proučijo, odločitev pa prilagodijo svojim potrebam.

Pred festivali telesne kulture

Po daljšem obdobju bodo številni kraji in mesta celjskega okraja prizorišča množičnih javnih telovadnih nastopov, ki bodo zajela nad 25.000 šolske mladine in pripadnikov Partizana.

Pionirji in pionirke, mladinci in mladinke vseh vrst šol se že mesece pripravljajo po telovadnicah in telovadiščih za zaključno prireditev, ki naj pokaže stopnjo telesne vzgoje na naših šolah in uspehe večletnega dela na tem področju. Poleg številnih krajevnih nastopov, ki bodo začeli mladino v območju svojih šol pa pripravljajo posebni odbori tudi večje manifestacije v okviru jugoslovanskih pionirskih iger.

Okrajni odbor JPI bo v Celju v izvedbi Društva učiteljev in profesorjev telesne vzgoje priredil v soboto 27. maja ob 16.00 na Giaziji množičen telovadni nastop šolske mladine celjskih šol, na katerem bo nastopilo okrog 7000 udeležencev!

V Šov. Konjicah, Laškem in Rog Slatini bodo slični občinski festivali v nedeljo, 4. junija, na katerih bo zopet nastopilo več tisoč mladine. V Zalcu bo občinski festival telesne kulture 18. junija, ki bo združen z otvoritvijo novega stadiona. Tudi na tej prireditvi bo na tisoče nastopajočih. Mladina šoštanske občine se bo zbrala na občinskem nastopu prve dni junija v Šoštanju. V Sentjurski in moziški občini pa bodo zaradi teritorialne razsežnosti nastopi v več krajih. Tako bo šolska mladina

Tudi letos bo v Celju osrednja okrajna prireditev dneva mladosti, katere organizacijo sta prevzela Okrajni komitej Ljudske mladine in celjska garnizija Jugoslovanske ljudske armade. Dopolnjeno je, da se bo 25. maja dopolnjevala na Svetlini mladina celjske in drugih občin ter pripadniki Jugoslovanske ljudske

in zahtevam. Predlog o rešitvi tega vprašanja bo občinam posredovala tudi posebna komisija. Samo, naj ne ostane le pri besedah in predlogih; občine morajo ta problem rešiti takoj in v skladu z družbenim pomembnim telesno vzgojo.

Razveseljivo in spodbudno za vse telesnovzgojne delavce pa je tudi priporočilo, po katerem naj tudi občinski odbori SZDL na podoben način kot okrajni proučijo vprašanja telesne vzgoje in postavijo pred celotno komunalno skupnost zahtevo po odločnejšem reševanju oseh problemov, ki zadevajo telesno vzgojo. —mb

V zadnjem tednu na DOMOVINI

Petek, 12. maja
NA SEJI ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA so sprejeli osnutek zakonov o javnih cestah, o podjetjih za letalsko storitve, o izkoristitvi luk in pristanišč ter o izpolnitvi kazenskih sankcij.

Sobota, 13. maja
OB NOTRANJE VARNOSTI so uslužbenec in delavci organov notranje varnosti poslali predsednika Titu pozdravno pismo.

KOLEKTIV TOVARNE AVTOMOBILOV — TAM — je na slavnostnem zborovanju proslavil popolno osvojitve proizvodnje tovarnega avtomobila TAM 4.500.

Nedelja, 14. maja
OB PRAZNOVANJU praznika koprke komune so v Rižani odprli novo črpalno postajo za vodovod, nadalje so v Koprki odprli pionirski dom, razen tega pa položili temeljni kamen za nov zdravstveni dom.

Ponedeljek, 15. maja
PRVA MLADINSKA BRIGADA iz splitskega okraja je začela z deli na dograditvi zadnjega odseka ceste Split-Zagreb. Do dneva republike bodo dogradili preostalih 12 km ceste.

Torek, 16. maja
OB ODHODU odreda študentov ljubljanske strojne fakultete na partizanski pohod v Belo krajino in na Kozaro je bila lepa slovesnost, na kateri so študente sprejeli proletarsko zastavo. Ob tej priložnosti jim je spregovoril tudi tov. Franc Leskošek-Luka.

Sreda, 17. maja
ZASTOPNIKI odbora za izvedbo Mladinskega pevskega festivala v Celju so obiskali predsednika Ljudske skupščine Slovenije Miha Marinka ter predsednika Izvršnega sveta LRS Borisa Kraigherja ter ju seznanili s programom letošnjega festivala mladinskih pevskih zborov v Celju.

SODELOVANJE PRI GRADNJI TOVARNE RAVNEGA STEKLA

Intenzivna gradbena dejavnost na področju stanovanjske in ostale investicijske dejavnosti je iz leta v leto zahtevala tudi vedno večje količine ravnega stekla. Ker tovarna v Pančevu ne zmora kriti vseh potreb se je podjetje Kremen v Novem mestu odločilo za gradnjo tovarne ravnega stekla. Predračun za gradnjo te tovarne znaša eno milijardo 800 milijonov dinarjev. Pri tej gradnji bodo sodelovali vsi občinski ljudski odbori v naši republiki. Delež celjske občine pa bo v treh letih znašal 44,6 milijonov dinarjev.

Srečanje na Svetlini

Tudi letos bo v Celju osrednja okrajna prireditev dneva mladosti, katere organizacijo sta prevzela Okrajni komitej Ljudske mladine in celjska garnizija Jugoslovanske ljudske armade. Dopolnjeno je, da se bo 25. maja dopolnjevala na Svetlini mladina celjske in drugih občin ter pripadniki Jugoslovanske ljudske

armade k praznovanju dneva mladosti. To praznovanje, za katerega sta kulturni program pripravili Jugoslovanska ljudska armada in Ljudska mladina, bo nedvomno utrdil prijateljstvo med mladimi ljudmi. Ob dvajseti obletnici vstaje Jugoslovanskih narodov pa je to še tembolj razveseljivo.

zadnji tiskovni konferenci, ki jo je pripravil festivalski odbor. Tako je predsednik odbora tov. Andrej Svetek med drugim dejal:

— Naša želja je, da bi petje še bolj razširili, da bi bili ne samo na vseh šolah, temveč tudi v vseh krajih naše ožje in širše domovine. Pa ne samo, da bi bili, ampak da bi se tudi pevsko izobraževali. To bi bil velik delež k splošni, zlasti pa še k čustveni vzgoji mladega rodu.

Vemo, da naš človek rad poje, da je na pesem močno navezan, saj ga spremlja skozi vse življenje. Zvesta spremljevalka mu je bila takrat, ko je šel v borbo proti okupatorju, dajala mu je moč v nečloveških naporih borbe, ga spodbujala v času obnoče... Tudi mladi brigadirji odhajajo na gradnjo železniških prog in cest s pesmijo na ustih. In če je temu v resnici tako, potem moramo dati misli o celjskem pevskem festivalu najmočnejši poudarek, saj ne gre samo za petje, temveč za vzgojo mladega človeka. In končno, s festivalom zasledujemo tudi željo po kvalitetni in množični rasti mladinskih zborov.

Ko pa so časnikarji zastavili vprašanje o udeležbi tujih opazovalcev na letošnjem celjskem festivalu, je podpredsednik odbora tov. Egon Kunaj povedal:

— Nekateri tuje glasbene pedagoge smo povabili predvsem zaradi te-

SPORED PRIREDITEV mladinskega pevskega festivala v Celju

Sobota, 20. maja ob 16. uri:
Revija štirinajstih najboljših slovenskih mladinskih zborov A skupine. Nastopili bodo zbori iz Most, Borovnice, Grosuplja, Kamnika in Ljubljane, nadalje iz Idrije, Vidma-Krškega, Radgone, Kranja Maribora, Benediktla iz Slovenskih gor, Sežane ter zbor s prve osnovne šole iz Celja in mladi pevci »France Prešern«, prav tako iz Celja.

Nedelja, 21. maja ob 15. uri:
Manifestativni nastop združenih zborov pred spomenikom NOB na šlandrovem trgu. Tu bo tudi proslava v počastitev dvajsetletnice ljudske vstaje. Eno uro zatem pa se bo na odru velike dvorane Narodnega doma zvrstilo enajst najboljših slovenskih ženskih, moških in mešanih zborov ter zbor iz Trsta in Koroške onstran meje. Od slovenskih zborov bodo nastopili zbor iz Novega mesta, Tolmina, Murske Sobote, Koprke, esperantskega društva iz Ljubljane, srednje vzgojne šole iz Ljubljane, nadalje iz Kranja, dva zbor iz Maribora ter dva iz Celja. Tako bo nastopil zbor celjskega učiteljskega ter gimnazijskega zbor.

Ponedeljek, 22. maja ob 16. uri:
Revija petih mladinskih zborov glasbenih šol. Prišli bodo iz Palja, Maribora, Ljubljane, Titograda in Skoplja.

Torek, 23. maja ob 16. uri:
Revija revija osmih najboljših mladinskih zborov iz vseh republik (razen Crne gore) ter nastop zborov narodnostnih manjšin pri nas. Predstavil se bo romunski zbor iz Vrse ter italijanski zbor iz Pirana.

V nedeljo, 21. in ponedeljek 22. maja bo v veliki dvorani Narodnega doma tudi POSVETOVANJE GLASBENIH PEDAGOGOVI z glavno temo »Sodobna glasbena vzgoja mladine«.

Od 20. do 23. maja pa bo v prostorih Mestnega muzeja še RAZSTAVA MLADINSKE PEVSKE LITERATURE OD 1945. DO 1961. leta. Razstavljale bodo vse založbe.

Preveč izgubljenih delovnih dni

Konec preteklega tedna je bila najprej skupna zatem pa še ločeni seji obeh zborov Občinskega ljudskega odbora v Celju. Na začetku skupne seje je tov. Dušan Zagar poročal o delu in ugotovitvah inspekcije za delo. Samo podatki o številu izgubljenih delovnih dni zaradi obolenj ter nesreč pri delu in izven dela kažejo, da bodo morali organi delavskega samoupravljanja temu problemu posvetiti več skrbi in se na koncu koncept zavedati, da takšne izgube bremenijo njihovo lastno bilanco.

V nadaljevanju zasedanja so odborniki razpravljali o poročilu sveta za zdravstvo. Razprava in zaključki pa so se v prvi vrsti nanašali na nadaljnje vraščanje zdravstvene službe v komunalni sistem, na načrtno gradnjo stanovanj za zdravstvene delavce, na razširitev kapacitet zdravstvene službe itd.

Na ločenih sejah so potrdili odlok o trgu na drobno. Razen tega so člani obeh zborov ljudskega odbora celjske občine potrdili odlok o zdravilišču turističnem območju Dobrne ter odlok o sredstvih za finansiranje osnovne dejavnosti šol, ki se plačujejo v družbeni sklad za šolstvo.

V zaključnem delu se je pa so potrdili še predlog krajevnega odbora Zveze borcev in ostalih političnih organizacij v Smartnem v Rožni dolini, da se četrti junij proglasi za krajevni praznik.

V POLNEM RAZMAHU

Jugoslovanske pionirske igre so v polnem teku. To nam je med drugim potrdil razgovor, ki smo ga imeli s tajnikom Okrajnega odbora za izvedbo teh iger tov. MARICO VOLFERLOVO:

— Kako ocenjujete prireditve prve etape pod geslom »Moj kraj večerja in kakšen razmah so te igre v našem okraju sploh zavzele?

— Po poročilih, ki jih imamo, so se v glavnem vsi pionirski odredi na območju našega okraja vključili v Jugoslovanske pionirske igre. Sicer pa opažamo velike razlike v delu posameznih odredov. Nekateri so se v akcijo vključili takoj, in to tisti, ki so že lani dosegli lepe uspehe, nekateri pa so pristopili pozneje, saj so se ukvarjali še z nekaterimi organizacijskimi problemi. Sploh pa je za prvo obdobje značilno, da smo se preveč ukvarjali z organizacijskimi vprašanji.

Občinski odbori za izvedbo teh iger so sestavljali, vendar vsi še niso najboljše zaživel. To velja tako za Konjice, kot tudi za Sentjur. Pomankljivost je tudi v tem, da ti odbori še niso formalno ustrezni komisiji.

V svojih programih so nekateri občinski odbori nakazali prireditve, ki se bodo vršile v občinskem merilu, drugi pa so se poglabili tudi v vsebino in tako postali mentorji odredom. Zal, v programu pogrešamo težnjo po materialni krepitvi naših šol. Pionirske igre bi morale dati trajnejše dosežke. Tu mislim tako na delavnice, klube, čitalnice, knjižnice, igrovin, z otroško konfekcijo, igrišča, telovadnice itd.

V pionirskih odredih naj bi vodili pionirske igre starejšinski sveti. Vendar nam je znano, da je to delo v glavnem na ramenu učiteljev. Zato je nujno, da formiramo starejšinske svete povsod tam, kjer jih še ni.

Programi, ki so jih sestavili pionirski odredi so tudi zelo različni, eni vsebinsko bogati, drugi pa se naslanjajo samo na praznovanje nekaterih praznikov. Iz nekaterih načrtov se tudi vidi, da so jih sestavljali učitelji sami. Menim, da radi pozabljamo na to, da so to pionirske igre. Gre za to, da se bodo otroci v teh igrah zares igrali; odrasli pa naj imajo pred očmi, da bodo otrokovo igranje povezovali na estetskem in kulturnem področju.

V tem razdobju je okrajni odbor za izvedbo Jugoslovanskih pionirskih iger pripravil razpisne najrazličnejše tekmovalce. Naša želja je, da bi podobne razpise sestavili tudi občinski odbori.

— Kako pa je s programom druge etape »Moj kraj danes«, ki se je začela pred kratkim?

— Četudi smo prvo etapo vsaj formalno zaključili, pa to ne pomeni, da ne bi tudi v drugem obdobju izvajali tistih nalog, ki so ostale nerešene v prvi etapi. Zato naj pionirji še naprej zbirajo star material in raziskujejo področja svojih krajev. Hkrati pa naj ugotovljajo pridobitve sedanjege časa. Sprito tega naj tudi občinski odbori svoje načrte stalno izpopolnjujejo.

— Ali so v splošnem razpisu Jugoslovanskih pionirskih iger nastale kakšne spremembe?

— Da, so. Prvotno bi jih naj končali 29. novembra. Po novi odločbi republiškega odbora, pa bomo letošnje Jugoslovanske pionirske igre zaključili z dnem Jugoslovanske armade, torej 22. decembra. —mb

Trije stebri celjskega festivala mladinskih pevskih zborov. Od leve: Egon Kunaj, Andrej Svetek in Jurče Vreže

Dvakrat: odličen začetek

V sedanjem, za gospodarske panoge spričo novih predpisov res živahnem obdobju, kjer se dinamika razvoja in vplivi menjajo, kjer ekonomika dobiva trdna tla, nam pogostokrat uidejo nekateri zanimivi dogodki iz življenja delovnih kolektivov. Vendar bi bilo napačno, če ne bi skušali vsaj delno prikazati velike spremembe, ki so očitne pri delu upravnih odborov gospodarskih organizacij v obdobju, ko večina podjetij voli nove upravne odbore podjetja. Zlasti še, ker značaj gospodarske reforme zasleduje razten ekonomski, še družbeni razvoj v smislu utrjevanja organov samoupravljanja.

V zadnjem tednu sem prisostvoval dvema prvima zasedanjima novega upravnega odbora. Pri nas doma v »Celjskem tisku« in v Cinkarni. Vesel sem, priznam, da v obeh primerih lahko zapišem le dobre stvari, da dejansko ni bilo stvari, ki bi jo bilo treba grajati. Ze prva ugotovitev je značilna. Tudi lani sem namreč prisostvoval na nekaterih prvih zasedanjih novega upravnega odbora, ki ga v kolektivih imajo za »akt primopredaje«. Kar presenečen sem bil in tako so mnogi, ki zasledujejo razvoj naših organov samoupravljanja v podjetjih. Letos namreč »primopredaja« ni bila slovesnost niti formalnost, kar smo lani sicer še lahko v mnogih primerih zasledili. V Cinkarni in pri »Celjskem tisku« so že na prvi seji »ostro« startali. No, in še ena vest — v Cinkarni so za predsednika

upravnega odbora izvolili Jožeta Naraksa pri Celjskem tisku pa Jožeta Cegnarja.

Kaj je značilno za razpravo v Cinkarni? da se je usmerila na dva osnovna problema — nadaljevanje rekonstrukcije in na probleme, ki jih zastavljajo novi pogoji poslovanja.

Problem nadaljnjega investiranja in razvoja celjske Cinkarne je vsekaror najbolj pereče vprašanje. Ko so o tem razpravljali, so bili mnogi, da je nujno, da se investicijska dejavnost prilagodi investicijam velenjskega Kemo-kombinata. Zaradi tega so načeloma sprejeli sklep o delitvi perspektivnega razvoja na dve etapi. Prva etapa bo obsegala desetletno obdobje. Sodiijo, da bodo v tem razdobju za izgradnjo nekaterih ključnih objektov in predvsem za modernizacijo potrebo-

vali okoli 10 milijard dinarjev. Ta investicija pa se bo kolektivno Cinkarne bogato poplačala, saj se bodo skladi podjetja povečali kar na skoraj dve milijardi dinarjev.

Razen tega osnovnega problema pa so člani upravnega odbora v Cinkarni že na prvi seji obravnavali nekatere podrobne probleme v proizvodnem postopku in zlasti probleme nagrajevanja in razdeljevanja osebnih dohodkov. Pri tem je jasno prišla do izraza težnja po krepitvi ekonomskih enot, političnem delovanju v ekonomskih enotah in nadaljnjem usposabljanju delavcev. Če s tega prvega sestanka ocenjujemo razvojno pot novega upravnega odbora, nam tudi postane jasno, da kaj so soglasno izvolili za predsednika upravnega odbora dose-danega predsednika sindikalne podružnice. In na kraju ena vest iz Cinkarne — na zasedanju so sprejela sklep, da z denarnimi zneski nagradijo racionalizatorske predloge in uresničenja Franca Agriča in Jožeta Cebularja.

Pri nas doma, v »Celjskem tisku« start tudi ni bil nič blažji. Za slavnost niti časa ni bilo. Nekaj iz srca izrečenih zahvalnih besedi in že je začelo novo obdobje, saj je novi upravni odbor raz-

pravljaj v glavnem o vplivih novih gospodarskih predpisov na poslovanje podjetja. Enako, morda še bolj izrazito, pa je družbeni moment in vpliv ter tesno sodelovanje sindikalne podružnice in organa upravljanja prišlo do izraza pri tej obravnavi. Namreč, ni šlo zgolj za tehnično obračunavanje dohodka in čistega dohodka podjetja. Ze na prvi seji je novi upravni odbor skupaj z odgovornimi ljudmi iz uprave in s sodelovanjem sindikalne podružnice zastavil osnovo — osebni dohodki naj rastejo vzporedno s porastom proizvodnje, pri čemer se naj obravnava celovito posameznik, nato pa ekonomska enota in uspeh vsega podjetja.

Analiza vpliva novih predpisov pa se ravnotako ni omejevala na statističen izračun, temveč na vprašanje, kaj moramo storiti, da se bodo osebni dohodki zaposlenih dvignili.

Na koncu kaže pripomniti še eno značilnost, ki sem jo zasledil na obeh prvih sejah. Ljudje namreč sami odločajo o dohodku in vsako dogovarjanje med obcino in posamezniki podjetja postaja s tem že nesmiselno. To pa dejansko daje osnovne pogoje za utrjevanje komunalnega sistema.

M. Iršič

V A Š E V R S T I C E

Kdo je kriv?

Pomembnost zaštite pri delu spoznamo navadno šele takrat, ko se pripeti nezgoda. V podjetju, tovarni in večjih skupinah je za varnost že dokaj preskrbjeno. Toda delavcu, ki na delovišču dela sam, dosedaj še nismo posvetili dovolj pozornosti. Ta je ob nezgodi odvisen od pomoči bližnje zdravstvene postaje, ali pa od državljanov ki so ob takih priložnostih voljni pomagati. Saj človek končno tudi ne ve, kda' bo tudi njega doletelo morda kaj sličnega.

Ob nezgodi, ki se je pred dnevi zgodila v Vojniku, delavcu Uprave za ceste in kanalizacije v Celju, bi lahko sklepali, da pri nas, posebno v manjših krajih organizacija zdravstvene službe ni vpeljana tako, kot bi morala in da odnos državljanov v nekaterih primerih ni prav nič hvale vreden.

Poglejmo primer nezgode v Vojniku.

Pri polaganju kanalizacijskih cevi si je delavec Viktor Zorman poškodoval roko. Poškodba je bila težja, zato je nadzornik matičnega podjetja iz Celja, ki je bil pri nezgodi tudi navzoč, tekel po zdravniško pomoč v Zdravstveno postajo. Toda, tu ni našel nikogar. Tako je iskal po Vojniku nekoga, ki bi lahko dal za ponesrečenega vsaj obvezo, ker je ta močno krvave. Po daljšem iskanju so mu v »Mizarski delavnici« priskočili na pomoč. Delavec je med tem dvakrat izgubil zavest. Nadzornik je ob vsem tem skušal ustaviti avtomobile, ki so vozili mimo in popeljati ranjenca v bolnišnico. Toda šoferji se za njegovo prošnjo niso zmenili. Šele na postaji LM so mu pomagali, da je poklical rešni voz iz Celja.

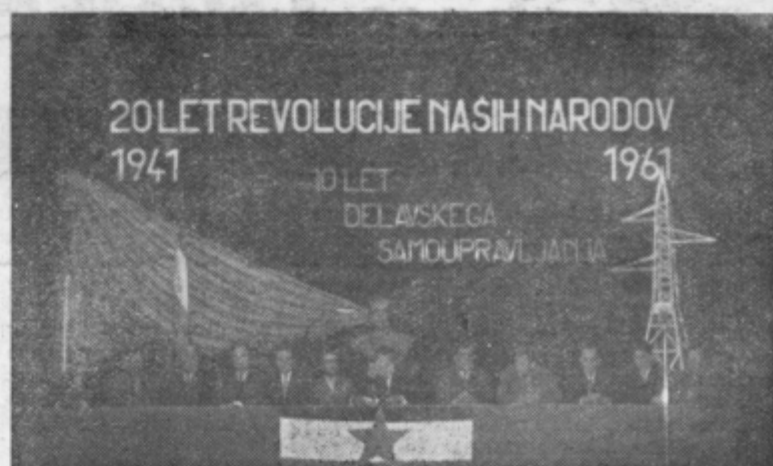
Ce bi poškodovanega delavca vprašali, kaj ga boli, bi vsakakor dejal, da ne čuti bolečino samo v roki, temveč ga predvsem teži spoznanje, kako malo je pomenil nekaterim ljudem, ki bi jim zdrav, s svojimi rokami morda lahko mnogo koristil.

svetovali, naj se s sosedo Lenč-ko raje poravna kot, da na ogenj še prišiva gorivo.

Zmaga bi bila dobljena, da se ni Jerška spomnila še nastale škode pri solati. Tudi, ko ji je Lenčka ponudila, da bo škodo nadomnila, se Jerška ni dala omečkati. »Premalo je,« je na njeno ponudbo dejala. Zahtevala je od Lenčke, da v časopis da »preklic«. Tokrat je skočila pokonci se Lenčka. Ni ji bilo razumljivo, kaj bi naj pravzaprav preklicala. Toda Jerška ni marala popustiti in je pri svojem trdovratno vztrajala. Po težkem »boju« je končno komisijska pregovorila Jerško, češ, da preklicevanje v časopisu spora med njima ne bo rešilo in končno so dosegli poravnavo.

Takih in podobnih primerov so komisije poravnalnih svetov rešile že veliko. Le malo spornih strank je po obravnavi nadaljevalo pot na sodišče, kjer so samo še povečali kup nerešenih »aktov«.

In rezultat tega? Nerešenih sporov, med sosed, grdih pogledov in neznanega žoljenja, ki s časom preide tudi na nove generacije, je po zaslugi poravnalnih svetov vse manj. Kajti dobri nanos med ljudmi so največkrat bistveni v žiljenju in to je cilj naše skupnosti.

Kolektiv Elektrogospodarstva Slovenije ob 20-letnici vstaje

Pred dnevi se je zbral v Laškem ves kolektiv Elektrogospodarstva Slovenije in prosil: 20. obletnico ljudske revolucije in 10. obletnico delavskega samoupravljanja.

V dopoldanskem delu proslave je razen referata o pomenu 20. obletnice ljudske revolucije, ki ga je prebral predsednik sindikata podjetja tov. Henrik Zagar bil tudi kulturni program, ki so ga pripravile kulturne skupine iz Laškega in Ljubljane. Z omenjene proslave je ob igranju himne odšla delegacija kolektiva in po ožili pred spomenikom žrtvam NOB in fašistične terorja vence, prisotni v dvorani pa so istočasno počastili spomin na padce v NOB.

V popoldanskem delu proslave je bilo svečano zasedanje delavskega sveta podjetja, ki je bilo posvečeno 10. obletnici delavskega samoupravljanja. Na tem zasedanju je poročal predsednik delavskega sveta Pungert Anton, ki je prikazal navzočim razvojno pot organa delavskega samoupravljanja in pri tem poudaril, da je pri utrjevanju samoupravnih organov v minulih 10. letih, sindikat podjetja nudil vso pomoč delavskemu svetu, enako pomoč so dajali delavskemu svetu tudi člani organizacije ZK. Zato ni prav nič čudno, da je kolektiv elektrogospodarstva dosegel v času svojega obstoja tako lepe uspehe.

O gospodarskih uspehih podjetja je govoril direktor tega podjetja Miha Kunaver, ki je izčrpno nakazal probleme, ki jih je ob močni podpori članov kolektiva podjetja reševalo v preteklosti. Istočasno je nakazal tudi naloge, ki čakajo omenjeni kolektiv in pri tem poudaril, da bo vrednost predstojen del, ki jih bo podjetje moralo izvršiti, za več milijard dinarjev. Tu je mislila na izgradnjo 12 razdelilnih transformatorskih postaj, gradnja novega daljnovoda Ožbolt-Vuhred in ojačanje že obstoječih daljnovodov. Ko bodo vsa ta dela končana, bodo vsi pogoji, da se bo energija, ki jo posreduje elektrogospodarstvo za potrebe gospodarstva povečala za okoli 100 odstotkov. Na predlog delovnega kolektiva podjetja je bil na omenjenem zasedanju sprejet sklep, da se bo v bodoče vsako leto praznoval 13. maj kot praznik podjetja.

Spomnili pa so se tudi vseh tistih članov kolektiva, ki že v njem delajo 25 let. Obdarili so jih s spominskimi urami, ostali zaslužni člani z manjšo delovno dobo pa so prav tako prejeli praktična darila.

Ob koncu s'avya so navzočji z burnim aplavzom sprejeli predlog, da pošljejo brzojavno resolucijo maršalu Titu in so mu ob tej priliki zaželeli tudi mnogo uspehov ob njegovem 69. rojstnem dnevu.

SINDIKALNA KONFERENCA V MOZIRJU

Občinski sindikalni svet Mozirje je po opravljenih letnih občinskih zborih sindikalnih podružnic prišel s temeljitimi pripravami za občinsko sindikalno konferenco. Le-ta bo 28. maja v Mozirju. Na konferenci bo navzočih nad 70 izvoljenih delegatov, ki bodo zastopali 32 sindikalnih podružnic, ki imajo skupaj 1786 članov.

Vsi delegati bodo prejeli že pred konferenco pismeno poročilo o delu občinskega sindikalnega sveta ob zadnje letne konference. Poročilo bo za leto organizacijsko delo občinskega sindikalnega sveta in sindikalnih podružnic, delavsko in družbeno upravljanje, odmor in kulturno prosvetno izživljanje članov; poseben poudarek pa dajejo v pripravah novim gospodarskim predpisom in na-ogam, ki čakajo sindikalne podružnice na tem področju.

POSVETOVANJE O PROBLEMIH TURIZMA V MOZIRSKI OBČINI

Pred nedavnim so se sestali v Sočavi predstavniki vseh turističnih društev z območja mozirske občine. Na posvetovanju so bili tudi predstavniki občinskega sveta za turizem in gostinstvo in predstavniki Celjske turistične podzveze. Nek je bil namenjen razpravi o pripravah za letošnje turistično sezono in izmenjavi izkušenj posameznih društev iz preteklega leta.

V letošnjem letu bodo društva posvetila posebno skrb dobri organizaciji in izvedbi 1. Turističnega tedna Zgornje Savinjske doline, ki bo v dneih od 1. do 6. avgusta. Društva bodo posvetila tudi posebno skrb ureditvi in vzdrževanju komunalnih naprav, ki s'uzijo turizmu. Turistično društvo Mozirje je v letošnjem letu povečalo kapacitete weekend naselja, uredilo pa je tudi okolico, da bi se turisti čimbolje počutili. Tudi turistično društvo v Gornjem gradu je ukrenilo vse potrebno za ureditev weekend naselja. Predstavniki turističnih društev so na posvetovanju sprejeli še nekaj pomembnih sklepov s področja turizma.

TEMELJITE PRIPRAVE — OSNOVA

V kratkem bo v Celju občni zbor Občinskega sindikalnega sveta Celje. Občinski sindikalni svet v Celju se je temeljito lotil priprav za letošnji občni zbor. Pri tem člani plemenito niso pomišljali na izgubljeni čas ali napore, kajti šlo je za kvaliteto spremembo — za bistveno prelomnico g'de priprav na občni zbor.

Odložili so se, da se bodo že pred občnim zborom temeljito pomenili o posameznih problemih, ki zadevajo sindikalno delo in smer delovanja v naslednjem obdobju. Tako so pripravili kar osem posebnih posvetovanj s posameznimi delegati iz raznih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti. Istočasno so priredili posebna posvetovanja s predsedniki sindikalnih podružnic, s taktiki in drugimi funkcionarji pa tudi s člani večjih sindikalnih podružnic.

Tako so nekatera pereča vprašanja lahko razjasnili že na posvetovanjih, občni zbor pa bo obravnaval le bistvene probleme razvoja občine z vseh področij, kjer kot pomemben činitelj nastopajo tudi sindikalne organizacije.

Opravičeno deo v obdobju priprav za občni zbor je bilo zares veliko — samo en podatek: vseh posvetovanj se je udeležilo skupaj preko 850 delegatov, funkcionarjev in članov sindikalnih podružnic. Pa še to je bistveno, da so namreč že pred občnim zborom izbrila v ospredje na aktualneša vprašanja, ki jim bo občni zbor posvetil tudi največ pozornosti. Med te sodijo zlasti problemi nadejnega poglabljanja delavskega samoupravljanja, večanje vpliva sindikalnih podružnic na temo tega razvoja, problemi stanovanjske stiske in nadaljnje stanovanjske izgradnje v Celju, šolski problemi mesta in ne nazadnje tudi problemi notranjih odnosov v kolektivih.

Priprave na občni zbor Občinskega sindikalnega sveta Celje še niso končane. Vendar kljub temu lahko ugotovimo, da je bilo to obdobje za utrjevanje sindikalnih podružnic in za krepitve sindikalnega delovanja zelo pomembno.

Tega res ne verjamem

»Pred kratkim sem dal v generalno popravilo moped«, mi je rekel znanec. »Morda ga ne bi, če bi mi ne počila zadnja zračnica. Luknja je bila ogromna, sam pa še male ne znam zalepiti. No, popravili so mi ga, zraven pa tudi izmenjali zračnico v zadnjem kolesu.«

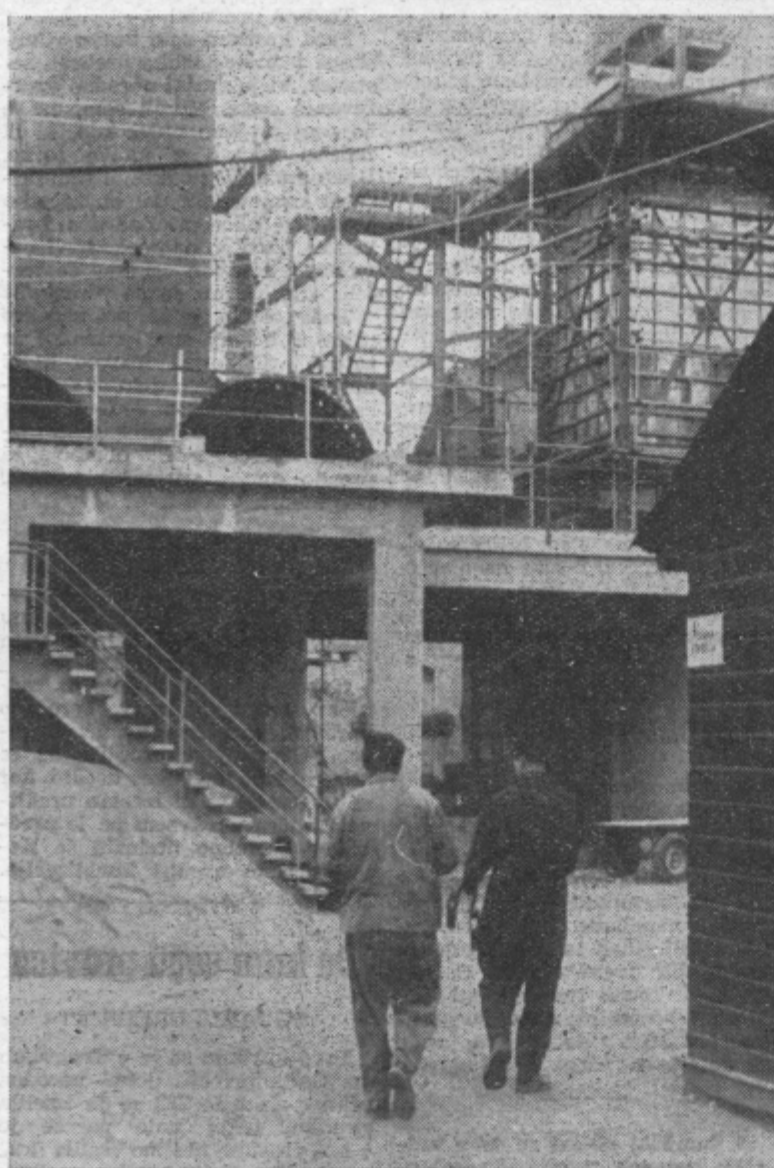
»Toda zgodba začne šele sedaj. V nedeljo mi je moped na mah bil prazen. Kaj zdaj? Se kolesa ne znam sneti, sem si dejal. Sinila mi je odresila misel. Na morju sem se poleti skupaj v pesku in po pomolu valjal z upokojenim šoferjem. Do njega stopim!«

»K sreči je bil doma. Snel je zadnje kolo. Vzel ga je narazen. Jaz pa sem osuplo gledal. Zračnica v zadnjem kolesu ni bila nova, temveč vsa »poflikana«. Takoj sem se spomnil in ugotovil, zakaj sem moral tolikokrat polniti zadnje kolo. Ko sem polnil kolo sem se vselej jezil na »Savo« — podjetje za izdelovanje gum, sedaj pa sem sprevidel, da bi se dejansko moral jeziti na verjetno največje avtomehanično podjetje v kraju, kjer so mi namesto nove zračnice vstavili kar staro. Plačal pa sem seveda novo!«

Dragemu kolegi sem kar v obraz povedal, da mu tega ne verjamem. Saj to ni šala! To je namreč že tatvina, za tatvino pa se gre tudi za zapale. Nikakor tudi nisem mogel verjeti njegovim kliničnim pripombam, da je morda to kaka nova oblika zmanjševanja stroškov poslovanja v obrti.

In tako še danes v to zgodbo ne verjamem. Morda jo bo razvoljčala Obrtna zbornica.

Mile Iršič

Sprehod po Cinkarni: »Povsod obnavljajo in gradijo!«

Podajmo si roke...

In vendar se lahko. »Vozle se odvijajo ob dobri nameri članov poravnalnih svetov in z dobro voljo spornih strank, ki končno le uvidijo, da je žiljenje brez nepotrebnih trenj mnogo lepše.

Tudi Jerška in Lenčka, ki sta bili dobri sosedu vse dotlej, ko je na Jerškino gredico stopila Lenčkina kokoš in poskusila okus Jerškine solate, sta mislili tako, ko sta zapuščali prostor kjer so se ugledili njihovo »velikost zadevo.

lec posla v nogo kamen in je kohoš komaj »prišantala« s »tulega območja«. Lenčka je obitala Jerški, da bi tudi ona lahko napravila isto, kadar se po njenem vrtu pasejo Jerškine kokoši. Beseda je dala besedo in v plohi besed so lahko sosedu zvedeli vse, kar sta si Jerška in Lenčka kot »dobri prijatelji« zaupali vsa leta njune sosedovanja. Zvedeli so, iz katerega »rodu izhaja Lenčka in tudi Jerška. Za zidovi so sledile debate, »padale« so razne pripombe, ki so s pomočjo otrok

»Iz malega lahko nastane tudi veliko«, je dejala Lenčka, ko sta pripovedovali in dokazovali, kdo naj bi bil krivec. Lenčka je priznala, da je njena kokoš lakomna in jo je kaznovala s hišnim zaporom, razen tega da jo je kaznovala še »tožnica« Jerška, ki ji je kot dober stre-

pršile na dan in do ušes sprtih prijateljic in nastal je pravi »požar«.

Jerška si je kot »tožnica« lastila pravico govora. Na vse »kriplje« je želela, da bi Lenčko spravila vsaj za nekaj dni na »varno«. Toda razočarana je bila, ko so ji člani komisije

Pred kratkim so ta vprašanja in podobne spore reševala še pristojna sodišča. V naši družbeni ureditvi pa so to naloge prevzele stanovanjske skupnosti s posebnimi organi — poravnalnimi sveti. Delo le-teh ne stoni na golih paragrafih, pač pa je njihova naloga humano obravnavanje spora in končni cilj je le — sosedom vrniti mir.

Pred poravnalnim svetom se navadno pojavljajo zadeve takozvane, da bi človek povdomil, če se tako vozišče lahko sploh odvije.

HITER VZPON

Pred dnevi je bila seja Občinskega ljudskega odbora v Smarju, ki ji je prisostvovala ljudska poslanka Mica Slander, Marinkova.

Na zasedanju so sprejeli odloke, ki neposredno posegajo v gospodarsko življenje občine, ki se vsekakor naglo krepi. Te spremembe narekujejo tudi, da bo potrebno spremeniti občinski statut, ki ga je družbeni razvoj občine, ko ta prevzema vedno več pristojnosti, že presegel. Posebno temeljito so pretrgali probleme turizma in gostinstva, ki je na Smarskem pomembna panoga dejavnosti. Gotovo je za razvoj turizma še obilo pogojev, ki jih doslej še niso izkoristili. Sprejeli so tudi odloke o dokladah. V sklad za šolstvo se bodo stekali dohodki, in sicer 100 odstotno iz dopolnilnega proračunskega prispevka od osebnega dohodka ter 20 odstotkov od občinskih dokladov. Razen tega pa pripada še 120 milijonov iz rednih proračunskih sredstev. Sprejeli so tudi načela za določanje sredstev posameznim šolam, ki so jih razporedili glede na število otrok v pet kategorij. Delež na posameznega učenca pa se bo gibal v razponu od 2000 do 7000 din, tako da ne bo prevelike razlike glede vzdrževanja šol. Če bi vse šole dobivale enake deleže, bi se lahko pripetilo, da bi šola z malim številom otrok ne mogla dobiti dovolj sredstev za nujno vzdrževanje in delovanje.

Potrčili so tudi odlok o uvedbi krajevnega samoprispeljka za popravilo občinskih cest na območju krajevnega odbora Mestnje, kot so to predlagali volivci na svojem zboru, ki obvezuje vse občane od 18 do 60 let na tem področju. Prispevek znaša za kmete 5 odstotkov od davčne osnove dohodnine, za delavce in uslužbenke 3 odstotke osebnih dohodkov, za upokoјence 2 odstot-

ka od pokojnine, za ostale pa 2000 din. Prispevek pa se lahko opravi tudi z delom ali prevozi. Tako so Mestnjčani odločno pristopili k delu, ki zaenkrat še najhitreje vodi k uspehu. Tudi drugi krajevni odbori bi se po tem primeru lahko zgledovali, saj so ceste potrebne popravila povsod in za razvoj gospodarstva posebno še kmetijstva, na Smarskem nujno potrebne.

Med odloki, ki so samo izraz prizadevanja in utrjevanja občinskega gospodarstva, je še pomemben odlok o ustanovitvi občinskega sklada za komunalno dejavnost. Sklenili so tudi, da bodo krajevnim odborom odpnili računske knjižice, kamor bodo odvajali sredstva za finansiranje krajevnih popravil.

Tudi v Šmihelu mladina poje

Odmaknjeno leži naselje Šmihel na pobočju Golt. Vendar zato kulturno prosvetno življenje ne spi. Je prav živhalno.

Pionirji odreda »Vladimir Levstik« imajo razen drugih dejavnosti tudi pionirski pevski zbor, ki dvakrat tedensko pridno vadi. Po številu je sicer majhen, ker je pač tudi kraj majhen; a kljub temu lepo in ubrano zapoje. Nekateri pionirji prihajajo čisto po dvakrat dnevno po pol do tričetrt ure daleč v šolo — dopoldne k pouku, popoldne k pevskim vajam. Pripravljajo se za samostojen koncert ob zaključku šolskega leta. Zbor vodi tovariš Anton Acman. Iz teh ali onih vzrokov občina ni izvedla mladinskega pevskega tekmovanja, zato se tudi noben zbor iz moziške občine ni udeležil okrajne pevske revije.

Vabimo pa ljubitelje mladinskega petja, da pridejo v Šmihel 21. maja, ko se bodo med seboj pomerili mladinski pevski zbori naše občine. Mladinci bodo takrat proslavljali dan mladosti, peli in rajali. Ob sodelovanju pionirskega pevskega zbora in organizacije ZB, bo dopoldne pri kmetu Jugu ob poti na Moziško kočo, odkrile spomenika padlim borcev NOV. Popoldansko slavi bo

v Šmihelu. V Šmihelu je speljana nova cesta, zato je kraj dostopen tudi tistim, ki ljubijo izlete z motornimi vozili, planinci pa bodo lahko na sprehodu po zaseku obrusili pete in uživali lepote Zg. Savinjske doline.

IN KAJ DELAJO DRUGE ORGANIZACIJE?

Socialistična zveza se trudi, da bi iz Moziškega napeljala telefon, za katerega bo velik delež prispevala Notranja uprava OLO in PTT, delež pa bodo dali tudi domačini. Tako so kopali jame za drogove mladinci s prostovoljnim delom, kmetje pa so darovali droge. Otvoritev telefona bo povezana z večjo proslavo v počastitev 20. letnice ljudske revolucije.

Dramska sekcija Prosvetnega društva vadi igr »Dekle iz Trente« in bo konec junija z njo nastopila. Tudi pevska sekcija društva se pripravlja in pridno vadi.

Lani je prosvetno društvo nabavilo televizor. Sicer še ni v celoti plačan, ker si je društvo zanj denar izposodilo, a upamo, da bomo tudi to polagoma poravnali. Le žal, da še televizijske oddaje niso vedno kvalitetne in vsaj kmečkih ljudi ne privlačijo.

Podčetrtek iz letala

Večkrat slišimo, da ima šmarska pokrajina dobre pogoje za turizem. Vse premalo pa izkoriščamo prirodne bogastva, da bi na Smarskem dejansko razvili turizem, ki bi ubiral pot v koraku s sodobnimi oblikami propagande. Morda smo premalo podjetni?

Tudi »atomske toplice« samo živitarijo kot nedonošenček, čeprav je za toplo vodo bilo veliko zanimanja. Res je, da so na zelo neprimernem kraju. Kljub temu pa še vsak dan lahko vidimo vztrajne posameznike, ki si tam namakajo noge in v pletenkah odnašajo vodo. Skoraj zapuščen pa je tudi grad nad Podčetrtkom, ki stoji na zelo lepem mestu, odkoder je čudovit pogled daleč po Obsoletju. Podčetrtek na tem posnetku ni slikan iz letala. Z grajske terase leži pred očmi, kot bi ga položil na dlan; hišice so videti kot igračke. Skoda, da ni večjega zanimanja za pokrajino, ki je s turističnimi zanimivostmi in tudi zgodovinskimi posebnostmi prav bogata.

Drobne iz Konjic

Z rekonstrukcijo vodovoda v Slov. Konjicah so pričeli že lani in dela dokaj hitro napredujejo. Razen glavne vodovodne napeljave od izvira do rezervoarja v Skalcah so uredili tudi nekatere manjše napeljave. V kratkem bodo pričeli z deli tudi pri urejanju vodovodne napeljave ob Celjski cesti. Ko bodo tudi s temi deli končali, bo na tem območju problem preskrbe z dobro pitno vodo za dalj časa rešen.

V konjiški občini se je v zadnjem času zelo razmahnila izobraževalna dejavnost, ki jo usmerja predvsem tako, da bi se člani samoupravnih organov čimbolj spoznali s ekonomskimi in družbenimi problemi splošnega razvoja naše države in še posebej s problemi razvoja lastnega podjetja. V »Kostroju« in »Konosu« so priredili že več koristnih in zanimivih predavanj, a tudi v vitanjski tovarni in trgovski delavci v Konjicah ne zaostajajo. Vse tečajne so podjetja pripravila skupaj z občinsko delavsko univerzo.

Nihče ne more zagovarjati nasilnih vselitv, to nam je vsekakor jasno, saj bi brez reda v tem smislu bilo hude in tudi prave krvi. Vprašanje pa je, če sme lastnik hiše na ta način sam uresničevati svojo pravico? Saj potem znova lahko govorimo le o anarhiji. Razen tega je tu še vprašanje, ali lahko lastnik po mili volji uničuje stanovanja v lastni hiši?

O. I. Trnovlje

Po našem mnenju so oboji ravnanji nepravilno in kaznivno. Praksa je tudi v Celju v nešteti primerih pokazala, kako škodljivi so pojavi nasilne vselitve v izpraznjena stanovanja. O tem skoraj ni kaj več razpravljati. Hkrati pa menimo, da je bilo ravnanje s lastnicami hiše številka 223 v Trnovljah pri Celju enako kaznivno dejanje, pravno verjetno še huje kaznivno dejanje. Naša družba si je v svoji razvojni poti ustvarila oblastvene, upravne, izvršilne in razne druge organe, ki omogočajo normalno javno življenje in ustrezno reševanje posameznih problemov in tudi nasprotij. V tem razvitju mehanizmu je vsako uveljavljanje svoje resnične ali morda včasih tudi namišljene pravice s fizično silo kaznivno.

Priprave za teden mladosti

Občinski komite Ljudske mladine moziške občine je že sestavil okvirni program za letošnje praznovanje tedna mladosti. Po vseh večjih krajih v občini bodo aktivni Ljudske mladine priredili samostojne proslave s kulturnimi programi in športnimi tekmovanji.

Osrednja proslava tedna mladosti bo 28. maja v Šmihelu nad Mozičjem. Proslava bo v okviru programa prireditve v počastitev 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov. Prireditve bo povezana s partizanskim pohodom dne 27. maja izpred spomenika padlim borcev iz Rečice ob Savinji na MEDVEDJAK — Moziške planine, kjer bodo borci, ki so se borili med NOV na tem območju, obudili spomine iz NOV. Isti večer bo pri Moziški koči kulturni

program, ki ga bodo pripravili udeleženci pohoda. Naslednji dan bodo udeleženci nadaljevali pohod iz Moziških planin v Šmihel nad Mozičjem. Pohod bo združen z odkritjem spomenika padlim borcev pri kmetu PLANINSKU pod Moziško kočo. Spomenik bo odkrila osnovna organizacija ZB NOV Šmihel nad Mozičjem. V Šmihelu nad Mozičjem bo za pripadnike predvojske vzgoje orientacijski patrolni pohod po znanih partizanskih poteh. Na programu so tudi razna športna tekmovanja. Popoldne bodo priredili program. Računajo, da bo v pohodu sodelovalo precej mladine iz vseh krajev moziške občine, na zaključno prireditev v Šmihelu nad Mozičjem pa pričakujejo mladino tudi iz drugih krajev.

Vaše vrnice

Še enkrat Vrnčeva ulica

Tovariši uredniki!

Pred kratkim smo bralci »Celjskega tednika« lahko prebrali sestanek, ki je grajal neredno vzdrževanje ceste. Menili smo, da se bo vsaj po tem našel kdo, ki bi zadevo spravil z mrtve točke. Upanje nam je podkrepil tudi pričetek urejevalnih del ob začetku Vrnčeve ulice pri Zadrugi hraniščni. Tam so namreč začeli navažati gramoz in vsi smo že verjeli: »No, članek je pa pomagal!«

Toda ostalo je le pri začetku ulice. Preživeli smo praznike in zaman pričakovali delavce, ki bi nadaljevali začetno delo. Tako kaže, da so merodajni organi znova pozabili na neštete prošnje in razprave volivcev s tega območja, ki prosijo, da se to vprašanje uredi. Kaj menite vi ob tem?

Vaše vprašanje smo posredovali Občinskemu ljudskemu odboru Celje, od koder so nam poslali naslednji odgovor:

Kot že večkrat, je bilo na zadnjem zboru volivcev sproženo vprašanje ureditve Vrnčeve ulice. Volivcem so razložili, da te ulice ni moč dokončno urediti, ker za ta predel še ni izdelan ureditveni načrt. Predvsem pa je predhodno potrebno preložiti še Koprivnico in urediti kanalizacijo.

Do kam sega pravica

TOVARIŠI UREDNIKI!

Pred kratkim se je v Trnovljah pri Celju pripetil dokaj neroden primer. Iz hiše 223 se je izselila stranka, takoj nato pa se je v iste prostore nasilno vselila druga stranka. Takna nasilna vselitev je graje vredna in tudi ni dopustna. Pristojni organi bi vsekakor zadevo hitro uredili, če bi lastnica hiše zadevo prijavila. Tu pa se začne vprašanje, ki ga zastavljam.

Lastnica hiše je namreč v odsotnosti moža kratkotrajno s selitvami razsekala vrata stanovanja in uničila naprave za zapiranje. V »akcijah« je potegnila tudi sina, solarja, kar je v vzgojnega stališča še bolj vredno obsojbe.

Nihče ne more zagovarjati nasilnih vselitv, to nam je vsekakor jasno, saj bi brez reda v tem smislu bilo hude in tudi prave krvi. Vprašanje pa je, če sme lastnik hiše na ta način sam uresničevati svojo pravico? Saj potem znova lahko govorimo le o anarhiji. Razen tega je tu še vprašanje, ali lahko lastnik po mili volji uničuje stanovanja v lastni hiši?

O. I. Trnovlje

Po našem mnenju so oboji ravnanji nepravilno in kaznivno. Praksa je tudi v Celju v nešteti primerih pokazala, kako škodljivi so pojavi nasilne vselitve v izpraznjena stanovanja. O tem skoraj ni kaj več razpravljati. Hkrati pa menimo, da je bilo ravnanje s lastnicami hiše številka 223 v Trnovljah pri Celju enako kaznivno dejanje, pravno verjetno še huje kaznivno dejanje. Naša družba si je v svoji razvojni poti ustvarila oblastvene, upravne, izvršilne in razne druge organe, ki omogočajo normalno javno življenje in ustrezno reševanje posameznih problemov in tudi nasprotij. V tem razvitju mehanizmu je vsako uveljavljanje svoje resnične ali morda včasih tudi namišljene pravice s fizično silo kaznivno.

Po poti XIV. divizije

V okviru proslav 20-letnice vstaje slovenskega ljudstva, so celjski študentje 13. in 14. maja odšli od Pakke po znani poti XIV. divizije na Paški Kozjak, z namenom, da počastijo spomin na težke borbe te divizije po Stajerski.

Ko so prispeli na vrh, so se najprej ustavili ob spomeniku padlim borcev, kjer je spregovoril tov. Oto Kozlič o težkih bojih borcev XIV. divizije v mesecu februarju 1944. leta. Celjski študentje so položili venec na spomenik, nato pa so odšli še na pokopališče, kjer

so okrasili s planinskimi cvetjem grob neznanih padlim partizanov in se s tem skromno oddolžili vsem žrtvam, ki so padle v srčnih težkih borbah z Nemci.

V Bočni TV klub

Na pobudo krajevnih organizacij Socialistične zveze deavnih ljudi in sodelovanja drugih političnih organizacij in društev so pred dnevi v Bočni odprli novourejeni televizijski klub. Pri ureditvi kluba in nabavi televizijskega sprejemnika je pokazala posebno zanimanje tamkašnja kmetijska zadruga, ki je zagotovila potrebna finančna sredstva. Klub so uredili v prostorih zadruškega doma. Gledanje televizijskega programa je za prebivalce tamkašnjega kraja posebno doživetje. To potrjuje tudi številni obiski, tako da je prostor za gledalce večkrat pretesen.

Skrb za strokovno izobrazbo borcev

Pred dnevi je bila v Mozičju seja Občinskega odbora Zveze borcev NOV moziške občine, katere so se udeležili tudi predsedniki osnovnih organizacij ZB NOV. Razpravljali so o izobraževanju in o pridobivanju potrebnih strokovnih kvalifikacij za borce NOV, ki so zaposleni v raznih podjetjih in ustanovah. Ugotovili so, da je na območju moziške občine okoli 400 borcev NOV, ki si želijo pridobiti potrebno kvalifikacijo ali pa se še izpopolniti. Na seji so sklenili, da bodo po vseh večjih

podjetjih v občini osnovali aktivne borcev. Ti bodo vodili vse delo z zbiranjem prijav kandidatov, skrbeli pa bodo tudi za organizacijo in obiskovanje posebnih tečajev, na katerih si bodo kandidati pridobili potrebno znanje.

Na seji so tudi sklenili, da bo občinski odbor ZB NOV v kratkem sklical sestanek z vsemi predstavniki podjetij v občini, na katerem se bodo pogovorili, kako bi to akcijo najbolje in najuspešneje izvedli.

BORCEM KAR JIM PRIPADA

»Seveda, 20-letnica vstaje je organizacije Zveze borcev še posebno razgibala. Kaj delamo? Tega je pa res precej. Trenutno rešujemo vprašanje priznavalnega, dvojnega štetja let,« je prijazno pričel Franc Kavzer, sekretar občinskega odbora ZB na Smarskem. »Verjemite, da moramo biti pri tem prav dosledni in previdni. Včasih nam letimo na ljudi, ki prav neopravičeno zahtevajo pravice, ki jim ne pripadajo. Nasprotno pa imamo še ljudi, ki niso člani ZB, čeprav imajo zato pogoje. Borci naj dobe, kar jim pripada, je naše načelo in za to bomo poskrbeli. Trenutno štetje organizacije ZB na Smarskem okrog 1200 članov v 12 osnovnih organizacijah. Zelo smo skrbeli za otroke padlih borcev: trenutno oskrbujeemo še 67 takih otrok, ki so v šolah, preko osemdesetim pa je ZB poskrbela zaposlitev in poklic. Letos želimo, da bi še

tisti borci, ki doslej še niso uspeli doseči potrebne kvalifikacije za delovna mesta, ki jih zasledajo, to kvalifikacijo pridobili. To bomo skušali doseči preko delavske univerze, tečajev, šol. Organizacija ZB naj bo letos sploh vzpodbudnik različnih akcij v občini. Urediti moramo spomenike in grobišča; na Smarskem bi morali izboljšati še 31 prekopov padlih borcev.

Otroci morajo zvedeti vse o narodnoosvobodilnem boju! Menim, da je naša poglobljena dolžnost, da pravilno osvetlimo otrokom ostajo in partizanstvo, saj mnogi, posebno mlajši, nimajo jasnih pojmov o tistih težkih dneh. Srečo imamo, da je med nami narodni heroj, namestnik komandanta XIV. divizije, Tone Vidmar-Luka, ki se je rad odzval in živo pripoveduje šolski mladini o pohodu divizije in partizanstvu sploh. Letos nameravamo prirediti več

pohodov in obiskov v partizanske kraje. Jaz? Seveda, bil sem partizan, sicer še takrat zelo mlad na Pohorju, toda to... Pustiva! Veste, še eno nalogo imamo, ki je zelo pomembna. Urediti moramo kroniko, da bomo ob zaključku leta imeli zbran ves zgodovinski material iz obdobja NOB na Smarskem. To pa je potrebno vestno in občutkom odgovornosti opraviti.

Nekdanji borci bodo letovali v Rovinju. Akcija za zbiranje sredstev je zadovoljivo uspeša, ker so podjetja razumela pomen. Prav lepo se je odzvala steklarna v Rog. Slatini, Zdravilišče, »Bohore« iz Sentjurja in drugi. Kako bomo proslavljali naš praznik? 4. julija bo osrednja proslava na Smarskem. Poglavitno pa je, kot sem že omenil, da letos osvežimo spomin na dogodke med vojno.

Požar v Brodeh

Prejšnji teden je izbruhnil požar na kmetijskem obratu KZ »Savinjska dolina« — Brode, ki je povzročil škodo na gospodarskem poslopuju in sušilnici za hmelj za 1.600.000 dinarjev.

Požar je zanetil sedemletni otrok, ki se je v bližini igral z vžgalicami.

Koristen pomenek

Na seji plenuma Okrajnega odbora SZDL v Celju, ki je bila pred dnevi, so med drugim razpravljali tudi o združitvi. Potem, ko je predsednik OO SZDL Franc Lubej analiziral nedavne volitve v zadrugne svete ter seznanil navzoče o nekaterih problemih kmetijskega proizvodnje, so razpravljali o tem kako bi pomanjkljivosti v kmetijstvu odpravili in izboljšali kmetijsko proizvodnjo.

Razveseljuje se ugotovitev, da so se ob zadnjih volitvah v zadrugne svete le-ti pomladili, kljub temu, da je v njih precejšnje število mladih ljudi do 25 let. Tudi žena ni bilo izvoljenih v takem številu, kot so pred volitvami predvidevali. Vendar pa je sestav novih zadrugnih svetov kvaliteto boljše kot prej. Izvoljenih je bilo približno polovico individualnih kmetovalcev, polovico pa delavcev, ki delajo v zadrugnih organizacijah. Novoizvoljeni zadrugni svetovi dajejo po svojem sestavu jamstvo, da bodo uspešno vodili zadrugno politiko v cilju povečanja proizvodnje in utrjevanja socialističnih družbenih odnosov na vasi.

Po reorganizaciji zadrugništva je sedaj v okraju 11 močnih kmetijskih zadrug, medtem ko jih je bilo prej 59. V vsaki občini je le ena kmetijska zadruga, razen v občini Smarje, kjer so zaradi obsežnega in raznolikih področja ostale še 4 kmetijske zadrug. Znotraj kmetijskih zadrug so ustanovili poslovne enote za posamezne sektorje dela. Pomen teh enot je velik, saj bodo iz njih pozneje vznikla podjetja za posamezne kmetijske panoge. Delavsko upravljanje v teh enotah je zaenkrat okrnjeno, zato pa ima vsaka zadruga centralni delavski svet, ki usmerja proizvodno in investicijsko dejavnost. Dejavnost teh velikih kmetijskih zadrug se razvija tudi po proizvodnih okoliščinah, ki zajemajo področja bivših kmetijskih zadrug.

Namen velikih kmetijskih zadrug je torej smotrnejše vodstvo kmetijskega proizvodstva na podlagi koncentriranih proizvodnih in investicijskih sredstev, ki bi se sicer nesmotno drobili v manj važne namene. Tudi krajevni zadrugni svetovi bi hromili delo in razvijali zadrugno dejavnost, saj bi prihajale škodljive lokalne tendence brez dvoma do izraza. Če obstajajo le centralni zadrugni svetovi, pa narečeno, da bi se proizvajalci v posameznih krajih ne sestrjali. To je celo zaželeno, saj je nužno, da se bodo morali od časa do časa pogovarjati o skupnih nalogah.

Kljub temu, da je bilo kmetijsko zadrugništvo do reorganizacije dokaj razdrobljeno, so bili lani v zadrugništvu doseženi zadovoljivi uspehi. Razdrobljene zadrugne organizacije pa bi v nadaljnjem razvoju postale resna ovira za nadaljnji razvoj zadrugništva. Kljub združevanju pa se v zadrugah srečujejo s pomanjkljivostmi, vendar so le-te predvsem subjektivnega značaja in jih bo vedno manj, čim bodo kmetijske zadrugne imele dovolj strokovnega kadra, predvsem agronomov, ki jih doslej občutno primanjkuje.

Blagovna proizvodnja v zadrugništvu se iz leta v leto veča. Medtem ko je bila 1959. leta blagovna proizvodnja v zasebnem sektorju kmetijstva, ki je vključen v zadrugništvu, 5,5 milijard din, je leta lani znašala 6 milijard din, letos pa predvidevajo 8 milijard din blagovne

proizvodnje. Blagovna proizvodnja se razvija pretežno le na enostavnih blagovnih denarnih odnosih, odnosno z odkupom in prodajo. V zadnjem času, ko se sprostela trg tudi v kmetijski proizvodnji, ko ni več ojašav za investicije in umetna gnojila in ko so sprostene cene strojnih uslug, je tudi kooperacijska proizvodnja v opadanju. Obdržala se je le v proizvodnji hmelja, ter pri gojitvi jagodičevja in v nekaterih predelih tudi v živinoreji.

Hkrati s tem pa je opaziti, da so kmetijski stroji povsem izkoriščeni. Razlog temu je, da zadrugne opravljajo strojne storitve po ekonomski ceni vsem kmetovalcem, medtem ko so prej nudile usluge le kmetovalcem-kooperantom po nižji ceni, kar je povzročalo strojnemu odseku kmetijskih zadrug finančne težave.

Kmetijske zadrugne so letošnje akcijske programe dobro in načrtno postavile. Kmetijska zadruga Sentjur predvideva že v letošnjem letu še enkratno povečanje akumulacije, kljub večjim družbenim davkom. Slabost zadrug je zaenkrat še v tem, da se premalo usmerjajo v lastno proizvodnjo. Predvsem so na plenumu menili, da se zadrugne z bojaznijo lotevajo pitanja živine, saj je ce-

O PROBLEMIH KMETIJSKEGA ZADRUŽNIŠTVA

na 220 do 360 din za kilogram žive teže pitane živine prenikza.

Na kraju so menili, da bodo kmetijske zadrugne celjskega okraja kljub večjim obveznostim do družbe letos ustvarile večji dohodek in večje sklade. Da bi izboljšali proizvodnjo, bodo morali v zadrugah krepiti lastno proizvodnjo ter v ta namen graditi potrebne objekte. Kjer ni perspektive v živinoreji, se bodo bolj smelo poprijeli gojitve plantažnih nasadov, ribeza itd. Velike zadrugne imajo vse možnosti za razvoj agrokombinativ. V zadrugah Sentjur Laško, Smarje in Zalec podobni obrati že obstajajo in jih je potrebno le nadzorovati. V ta namen morajo v zadrugah težiti, da pridejo do večjih socialističnih zemljiških kompleksov in objektov.

Se veliko je problemov, s katerimi se bodo morale kmetijske zadrugne spoprijeti. Poleg navedenega vedno bolj silijo v osrednje vprašanje, kako odkupiti zemljo od zasebnih kmetovalcev, ki jo vedno bolj ponujajo, kako angažirati posekane gozdarske površine, kako financirati nove nasade itd. O vsem tem se bodo morali čim bolj konkretno pogovoriti tudi na sedežih občin, kajti vsem tem nalogam brez pomoči vseh činitelev v občini, kmetijske zadrugne ne bodo kos.

PRVA SEJA zadrugnega sveta zadruga „SAVINJSKA DOLINA“

V ponedeljek so imeli v upravnem poslopiju kmetijske zadruga »Savinjska dolina« v Zalcu kar tri pomembne seje.

Dopolodne se je v prvem delu zasedanja sestal novoizvoljeni zadrugni svet, ki je za predsednika izvolil Vlada Plascana iz Preboda, za podpredsednika pa Roberta Kladnika iz Čapelj pri Vranskem. Zadrugni svet nove velike zadrugne šteje osemdeset članov — od tega je 50 članov zadrugne in 30 članov delovnega kolektiva. Zanimivo je tudi to, da je zadrugni svet soglasno potrdil kandidatsko listo za nov upravni odbor in jo potem tudi v celoti izvolil.

Kmalu po dopoldanskem delu zasedanja zadrugnega sveta se je sestal tudi devetnajstčlanski upravni odbor in si na prvi seji zastavil obširen delovni program. Predsednik upravnega odbora je Vinco Kolenc iz Polzele, namestnik pa Marjan Jelovšek iz Petrovca.

Popoldne se je k drugemu delu zasedanja spet zbral zadrugni svet. Razpravljali so o letošnjem proizvodnem finančnem planu zadruga, o delitvi čistega dohodka na sklade in osebne dohodke in o investicijskem programu za letošnje leto.

Zadruga pričakuje nad dve in pol milijardi dinarjev skupne realizacije, ki jo bodo dosegle te-le

dejavnosti: poslovna enota kmetijstvo, gozdarstvo, lastna proizvodnja in hranilno kreditno poslovanje. Ko so govorili o delitvi čistega dohodka, pa so poudarili, da morajo biti osebni dohodki odraz delovnega učinka celotnega kolektiva.

V drugi meniji, da lahko letošnja pričakujejo ugodno letino. Nekoliko jih je sicer oškodovala toča preteklega tedna, ki je zbila nekatera zemljišča, upajo pa, da bodo proizvajalci sami lahko z vestnim delom še mnogo popravili.

Člani zadrugnega sveta so najbolj vneto razpravljali o investicijskem programu za letošnje leto. Investirali bodo skoraj 380 milijonov dinarjev, od tega je kar 338 milijonov 434 tisoč dinarjev lastnih sredstev. Poleg tega, da so del sredstev namenili za dograditev gospodarskih objektov, nabavo strojev in strojnih priključkov (štiri kombajne), za nabavo plemenite živine, odplačilo anuitet itd., bodo dobršen del sredstev uporabili za objekte družbenega standarda. Investirali bodo v vodovode, pomagali družbenim organizacijam, šolam, regulirali Bolško, Loznico itd.

Ze prva seja novega zadrugnega sveta je dokazala, da bo delo plodno. Razprava je bila živahna in pestra, predlogi pa konkretno utemeljeni.

Srečanje v Konjicah

V Slovenskih Konjicah smo pred dnevi obiskali direktorja združene kmetijske zadruga tovariša Vebra. Našli smo ga v razgovoru o novih nalogah zadruga. Kljub temu, da je zdaj na sedežu kmetijske zadruga, pa tudi na proizvodnih okoliščinah, veliko dela, si je vendarle utrgal nekaj trenutkov in prijazno odgovoril na nekatera drobna vprašanja.

»O tem, da je združitev štirih zadrug — Vitanja, Zreče, Loče in Slovenske Konjice — narekovala potreba po smotrnejšem gospodarjenju, menda ni treba pripovedovati. Ze nekaj skupih podatkov to potrdi. V območju nove kmetijske zadruga je zdaj 7537 hektarov obdelovalne površine, 2980 hektarov senožeti in pašnikov ter kar 11.717 hektarov gozdov — od tega je nad sedem tisoč osem sto hektarov gozdov v zasebnem sektorju. Z združitvijo smo nekako rešili tudi problem obstoja nekaterih zadrug, ki bi same nedvomno zašle v finančne težave.

Glavna smer proizvodnje je še vedno živinoreja, pa tudi sadjarstvo. Nekoliko težav imamo zaradi zamočvirjenosti nižinskih predelov, kar nam tudi onemogoča, da bi tudi kooperacijo razširili tako, kot bi želeli. Kljub temu pa smo plan pri pšenici in hmelju v polni meri dosegli.

Vas zanima tudi delo našega novega zadrugnega sveta? Pred dnevi se je namreč že prvič sestal in sprejel dokaj obširen delovni program. Novi zadrugni svet je šestdesetčlanski, proizvodni okoliši pa so v njem enakomerno zastopani. Svet sestavlja osemindvajset individualnih proizvajalcev in 32 delavcev kmetijske zadruga. Ze na prvi seji so govorili o kreditnih gozdovih o zadrugnih ekonomijah itd. Saj res — imamo dve ekonomiji — v Vitanju in v Ločah. Skupaj imata okrog 150 hektarov obdelovalne zemlje. Predvidevamo, da bomo letos povečali to število vsaj na 200 hektarov. Tako upamo, da bomo lahko povečali tudi stalež živine v ekonomijah. Doslej redijo v Vitanju 70, v Ločah pa osemdeset glav goveje živine. V Ločah imajo težave z zamočvirjenimi predeli, v Vitanju pa tužijo zaradi hribovite lege.

Naš zadrugni svet bo moral silek po prej razpravljati tudi o delovnih in drugih pogojih naših delavcev. Vemo, da so delavci v kmetijstvu na najslabšem in tudi pri naši zadrugi se ne moremo pohvaliti, da bi bilo kaj bolje. Zelo pereč problem so stanovanja, saj še pred letom dni sploh nismo imeli nobenega lastnega stanovanja. Računamo, da bomo letos »spravili pod streho« vsaj sedem družin. To res ni veliko, za začetek pa je vendarle nekaj, kar se konča in poslovi la sva se.

Nedvomno je mnogo nalog pred novimi zadrugami in njihovimi zadrugnimi sveti. Zelim lahko le to, da bi se čimprej znašli in ne bi predolgo iskali začetne niti svojega novega dela.

Drobne iz Kmetijske zadruga „Bodočnost“

POSLOVNA ENOTA ZA GOZDARSTVO

V začetku leta so v kmetijski zadrugi »Bodočnost« v Sentjurju osnovali posebno poslovno enoto za gozdarstvo. Ta poslovna enota bo predvsem skrbela za zaščito in nego gozdov na območju kmetijske zadruga, hkrati pa bo njena naloga, da bo kar najbolj smotrno skrbela za eksploatacijo gozdnih mas na tem območju.

Ze ko so ustanavljali to poslovno enoto, so v šentjurski kmetijski zadrugi sklenili, da bo pomembna skrb te enote nadaljnja graditev cest in drugih gozdnih komunikacij do območij, ki so težko dostopna.

Ko so v poslovni enoti za gozdarstvo obravnavali svoje bodoče akcijske ukrepe, so sprejeli in osvojili načelo, da bodo kmetijske površine, ki niso dovolj rentabilne, pogozdili. Hkrati pa bodo v odgovarjajočih legah s smotnim krčenjem skušali nadomestiti izgubljene površine z novimi nasadi. Domenili so se tudi, da te oblike zamenjave gozdnih površin s kmetijskimi in narobe morajo sloneti na temeljnih strokovnih analizah, kajti le tako bodo porabljena sredstva tudi dala ustrezne gospodarske uspehe.

RAZŠIRITEV OBRATA MOČNIH KRMIL

V Sentjurju predvidevajo organizacijske spremembe, ki bi pripomogle, da bo obrat močnih krmil lahko še hitreje napredoval. Tako sodijo, da bi bilo umestno, če bi se k temu obratu močnih krmil

pridružil komunalno mlinsko podjetje Vrbo. S tem bodo precej ublažili pomanjkanje močnih krmil, hkrati pa bi ustvarili tudi ugodnejše pogoje ob sezoni mletja žitaric. Sodijo, da se bosta oba kolektiva kmalu sporazumela za pogoje združitve, ker bi tako načrt o skupnem delovanju obeh obratov lahko uresničili že letos.

TUDI ZA HMELJARSTVO

so v šentjurski zadrugi osnovali posebno poslovno enoto, saj posebni pogoji pri pridelovanju hmelja in glede na razvoj hmeljarstva v tej dolini terjajo posebno skrb zadruga. Sodijo tudi, da letos pri proizvodnji hmelja ne bo posebnih težav, a tudi kapacitete sušilnic odgovarjajo površinam, ki jih zajemajo hmeljišča. Vendar bodo v oddaljenejših krajih — Vrh, Grobelno, Proseniško in v Ponikvi — zgradili manjše sušilnice. Zavzeli so se tudi, da bodo te sušilnice dograjene do sušilnega obdobja.

Ukročena Bolska

Boška je dolgo pustila na najplodnejših predelih Savinjske doline, poplavljalna zemljišča, stanovanjska in druga poslopja. Njena razdiralna pot je bila najhujša na področju Gomilsko-Kaplja vas—Doenja vas. Zato so prav tu želali pričeti z regulacijo.

Regulacijska dela potekajo po predvidenem načrtu ter so dosegla ogroženo Kapljo vas. Tu poglabljajo strugo, hkrati pa gradijo tudi dva nova betonska mostova. Dogradili so tudi betonski most na cesti, ki vodi v tekstilno tovarno v Prebodu.

Regulacija Boške je velikopotezna akcija, ki bo sicer terjala znatne investicije, a hkrati prinesla tudi velike koristi našemu gospodarstvu. Zamočvirjena zemljišča bodo zopet postala plodna.

Na sliki: Poplavljenost stanovanjske poslopje med lansko jesensko poplavo

Tudi v hribih je življenje lepše

Prijetno je bilo, ko smo se vzpenjali v klance nad Podsedo. S Toustega vrha je prelep pogled daleč proti Zagorskemu grčevju in človek se vrh hriba počuti sproščeno in lahko. Morda ni tako lahko živeti sredi globač in strmih in valovitih kozjanskih vrhov? Čedne hišice kukajo z reber izmed zelenega bukova daleč druga od druge. Drobni šepci jih je na Preski, p'gišče na Rakanci in spet šopek na Osredku: to so zaselki ki oživljajo grčevnat svet med Kozjanskim in bizeljsko-krškim svetom. Med vojno so zaselke požgali, zato so domovi tod danes še lepši, kot so bili nekoč.

Ob robu njivice, ki se je zloмила po strmini, smo naleteli na sekretarja krajevnega odbora SZDL v Osredku, ki je med najdelavnejšimi krajevnimi organizacijami na Smarskem. Pravkar so malicali, konjica pa sta zmučena mela kmo ob plugu. Jože Svajger se je prijazno

nasmehnil, ko nas je zagledal. »Zaradi elektrike, ne?« je pričakujoče povprašal. Morda se mu je za hipce obraz zasenčil, ko smo odkimali.

»Mislim sem, da ste zaradi elektrike... Dobili jo bomo vsak čas tudi na naše hribe. Vidite, drogovi že stojijo. Pred leti smo jih postavili. Da, z lastnimi silami,« je čvrsto pribil. Dobrodušna gospodinja pa je hitro stekla po kozareček in nam ponudila dobre slanine in rdečega vina. Opazili smo sploh, da je gostoljubnost skoraj prepogosta lastnost naših ljudi. Ze spotoma so nas klicali pri vsaki hiši in nam hoteli postreči, čeprav navsezadnje niti vedeli niso, kdo smo. Dobro so poznali le sekretarja občinskega odbora SZDL Franca Kovarčiča, ki je že večkrat bil med njimi. Tudi partizani so se v tistih težkih letih zatekali k ljudem na Osredku in povsod naleteli na priščno gostoljub-

nost. Okrog 105 ljudi živi po grčevju naokrog in od teh je kar 79 aktivnih članov SZDL; torej domalega vsi. »Hm, odločili smo se pa za šmarsko občino...« je smeje dejal tovariš Svajger, ki je nekoč bil predsednik KO Pečice, ko smo se nekoliko čudili, da ti oddaljeni kraji spadajo še v šmarsko občino. »Elektriko pa hočemo: potem bo življenje pri nas čista drugačino. V nabiralni akciji smo zbrali za 1.800.000 din. šmarska občina pa nam prispeva 2.800.000 din.« je še kar naprej razpredal o elektriki. »Da to je lepo, da upoštevajo, da smo v hribih. Ne, nikoli še nisem zamudil nobene seje, ki jo skličejo na občini, pa čeprav moram že ob treh zjutraj na pot, naj bo zima ali poletje. Včasih klatimo celo do Bistrice ob Sotli peš. Daleč smo pač. Tudi s kozjansko kmetijsko zadrugo še nimamo posebnih zvez, ker smo s cestami bolj povezani na brežiško stran.«

Tako smo spoznavali, kako se bijejo za boljše življenje na najbolj oddaljenem koncu šmarske občine. Življenje terja da s skupnimi močmi premagujemo ovire, ki jih predstavljajo strmine, težke prevozne ceste.

spomladansko in jesensko blato. »Da, kadar je sila, zgrabimo vsi kot en moč,« je odločno poudaril. Sosed pomaga sosedu, čeprav je večkrat lep čas hoje oddaljen na drugem hribu.

»Veste, moram priznati, da v začetku nekako nismo mogli verjeti,« je skoraj opravičujoče povzel tovariš Svajger, »da bo nova oblast res ljudska, ali kako bi rekel. Danes pa vidimo da imamo več in dovolj kruha tudi v hribih. Ja, lenuhi, tisti bodo pa še zmeraj kaj prigovarjali, toda tudi v naših hribih je življenje lepše in še lepše bo,« je dejal in se spet ozrl po vrsti drogovi, ki čakajo samo še na električno žico. Verjetno bodo že v mayskih dneh zasvetili in takrat bo na hribih okrog Osredka veselje, da se bo vriskanje in petje slišalo daleč v dolino. Trdo je življenje tam na robu šmarske občine, vendar lepo in hribovski ljudje so dobri. Škoda, da se nismo mogli pomeniti še z ostalimi predsednikom Jagram, ki so prav tisti dan hodili po opravkih v dolini. Bodite že naprej tako složni in prizadevni, vaš kruh bo še boljši, Osredčani!

Sotelski

Kaj bo s Tehnično srednjo šolo

Naš bralec nam je poslal dopis, v katerem obravnava nekatera aktualna vprašanja celjske Tehnične srednje šole. Ker vemo, da gre za pomembne probleme, od katerih rešitve bo odvisna nadaljnja vzgoja strokovnega kadra, objavljamo članek in hkrati želimo, da bi z njim sprožili zdravo diskusijo, ki bi pripomogla do jasnih stališč in konkretnih rezultatov.

Pred nedavnimi je bil na Tehnični srednji šoli roditeljski sestanek, ki so ga sklicali z namenom, da bi vse, ki se za delo šole neposredno zanimajo, seznanili z njenimi težavami.

Tehnična srednja šola je bila ustanovljena oktobra 1959 z odlokom okrajnega ljudskega odbora, ki je uvidel potrebo po taki šoli, ki bi skrbela za strokovni kader. Tako je omogočil, da se je pouk sploh začel. Šola je bila sprva gost gimnazije, kasneje pa se je preselila v Industrijsko kovinarsko šolo, kjer je dobila dve učilnici z dvema majhna prostora za predavatelje. V nadaljnjem bodo problem prostora rešili z gradnjo novega poslopja, ki je po načrtu predviden za 1963. leto. Toda postavljajo se vprašanja, kaj in kako do takrat? Da pa bi to vprašanje rešili, bi bilo treba angažirati ne samo vodstvo šole in občinski ljudski odbor, marveč vse za to zainteresirane činitele, saj je znano, da je TSS strokovna šola, ki ni samo občinskega merila, marveč zajema ves okraj. Po drugi strani pa vzgaja kader za proizvodnjo, ki je

tako v sedanosti kakor bo v bodočnosti prepotrben.

Prav začuden smo bili ob poročilu ravnatelja Urbancela, ki je navedel kup finančnih problemov, ki šolo neusmiljeno tro. Po zakonu o finansiranju šolstva na bi finančne obveznosti do strokovnih šol prevzela industrija, ki ji je strokovni kader v prvi vrsti namenjen, vendar je industrija za to ostala gluha. Kakor kaže, ji kader TSS ni potreben! To je namreč potrdila anketa, ki jo je izvedlo vodstvo šole po tovarnah, ki so se v pogledu potreb po strokovnih kadrih izrazile negativno! Ali more biti to resnični rezultat nenehnega industrijskega razvoja? Mar ne zahteva ta razvoj vse več strokovnjakov? Kako je mogoče upravičevati odgovor nekake velikega celjskega industrijskega podjetja, ki bo v bodočnosti potrebovalo samo dva tehnikarje? Je res prav, če gledamo perspektive skozi trenutne interese? Čemu ne bi pomagali ustanovitelju šole ter namenili del sredstev iz dohodkov industrijskih podjetij v okraj strokovni šoli ter s tem nekako rešili problem njenega

nadaljnega obstoja? Da šola ne bi mogla obstajati prav zaradi slabih finančnih razmer, ne bi bilo opravičljivo. Kam naj bi v takem primeru usmerili denarje, če jih v Ljubljani in Mariboru na TSS ne sprejemajo? Treba bi bilo vsekakor razmisliti.

Vodstva sindikatov, delavskih svetov, političnih organizacij ZK in SZDL v industrijskih podjetjih naj bi razmislila o tem problemu in upoštevala, da se naloženi kapital za izboljšanje šolstva na boljše rentira v novih kadih, ki bodo s svojimi znanjem večali proizvodnost ter s tem izboljševali življenjsko raven celotne naše družbe.

T. Brišnik

Razstava zborovskih not

Iz razgovora s profesorjem Vladom Modicem

Kakšne so vaše misli ob letošnji zborovski razstavi? Kakor lani, mi je tudi letos odbor mladinskega pevskega festivala kot glasbenemu zgodovinarju zaupa ureditev razstave mladinske zborovske literature. Toda letošnja razstava ne bo kot lanska prikazala zgodovinske razvojne podobe tovrstnih skladb, marveč bo skušala ustvariti vtis o širšem razmahu mladinskega zborovskega petja pri nas v letih poveljne graditve.

Razstava je torej povezana s festivalom?

Razstavo prireja festivalski odbor, ki je poziva k sodelovanju vse jugoslovanske knjižne založbe.

Ali je ta razstava namenjena samo glasbenim strokovnjakom?

Razstava je kot lani namenjena široki javnosti, toda njen glavni smoter je, da seznanijo jugoslovanske

Razvoj šolstva v celjski komuni

I. Morda ni odveč, pravzaprav je potrebno, da si sedaj, ko stojimo na pragu novega obdobja v razvoju našega šolstva, začrtamo pot, zagotovimo temeljit in jasen program, ki ga bo v okviru naših materialnih možnosti mogoče realizirati. Novi zakon o finansiranju šolstva nam daje te možnosti, vendar le pod pogojem, da je za to zainteresirana celotna naša družba — ne samo šol-

nik, tudi delavec v proizvodnji, uslužbenec, z eno besedo, vsi. Šola ni stroj, ki jo lahko izoliramo in skrb zanjo prepustimo samo nekaterim — šola je pot, po kateri smo morali hoditi vsi in bodo morali hoditi tudi naši otroci. Brez znanja ni napredka — staro spoznanje, do katerega se pa še vseeno nismo vsi dokopali — če pa smo se, smo spregledali šolo, sodobno, reformirano šolo, ki je osnovni pogoj za pridobivanje znanja. Le kako si je mogoče zamisliti moderno industrijo, zdravstvene ustanove, trgovino, družbene službe itd. brez šolanega kadra! Čas nas prehiteva in ni mogoče zamudati ničesar več. Vzgojiti in izobraziti moramo človeka, ki ne bo samo dober delavec, tehnik, inženir, zdravnik itd., ampak tudi upravljalca, človeka, ki bo znal gospodariti s sredstvi, ki so mu zaupana. Takega človeka nam lahko da le nova šola — taka šola, ki bo prilagojena našemu družbenemu in ekonomskemu razvoju.

Kakšen obisk predvidevate?

Lanski obisk je šel v tisoče. Dejstvo je namreč, da bo to edinstvena priložnost, ko si bo lahko zborovodja ogledal, kaj imamo iz povojnih let. Saj je znano, da je dober izbor kompozicij za delo z zborom močno odvisen od razgledanosti dirigenta na področju nojne literature. Če pa upoštevamo, da pridejo letos na festival tudi ugledni glasbeniki iz tujine, kajti festival, čigar kolesje je dobro podmazano, polagoma prerašča v internacionalno prireditel, tedaj si lahko mislimo, da bo razstava odprla jugoslovanski zborovski literaturi širna pota v sve.

Temelj je osnovna šola. Brez temelja ni stala še nobena stavba. V naši komuni imamo 17 osnovnih šol z 208 oddelki in 7284 učenci. Povprečno je v enem oddelku 35 učencev. Morda slika niti ni toliko porazna, ako se zadovoljimo samo s temi podatki, drugače pa izgleda ako vemo, da te šole nimajo kabineto-va učila, delavnic za tehnični pouk, specializiranih učilnic za fiziko, kemijo in biologijo, da ne razpolagajo s prostori za izvenšolsko dejavnost, da so v učilnicah 50 in še več let stare klopi, da modernim učnim pripomočkom skorajda ni, da so stavebe stare in potrebne adaptacij in obnove, da sanitarije ne odgovarjajo itd. Najhuje pa je, da predvsem v mestu skoraj ni šole, ki ne bi imela v gosteh še kakšno drugo šolo ali pa se v enem poslopju srečujejo kar 3 ustanove. Rezultati dela v takih pogojih pač ne morejo biti takšni, kakršni si želimo. Nesmiselno je govoriti o izboljšanju dela, o »novi šoli, dokler se ukvarjamo z načrti, da uvedemo tretjo izmeno v naše osnovne šole in četrt izmeno na posebni osnovni šoli. Nesmiselno je govoriti o življenjskosti pouka, dokler je to odvisno samo od iniciativnosti in iznajdljivosti posameznega učitelja. To je mogoče uresničiti na podeželju, kjer večino otrok pripravljamo za kmetijske delavce — toda tudi tem otrokom je potrebna tehnična vzgoja, saj ne bo oral z lesenim plugom, ampak s traktorjem, ukvarjal se bo z umetnimi gnojili itd. Veliko smo storili veliko truda in ljubezni smo vložili v to delo, ki je na lestvici družbene pomembnosti na prvem mestu. Vendar prosvetni delavec več kot poštvovalnosti in ljubezni ne more vložiti in njegovo delo izgubi vrednost, ako mu ne bomo omogočili boljših pogojev za delo — njemu in naši mladi generaciji.

Petletni družbeni načrt naše komune predvideva — in prepričan sem, da bo mogoče načrt tudi realizirati, če bodo pokazali vsi zainteresirani in interes za rešitev tega splošnega družbenega problema — gradnjo osnovne šole v severnem predelu mesta (naselje ob Dečkovcih cesti) osnovno šolo na Otoku, novo osnovno šolo v Storah, adaptacijo osnovne šole v Smartnem v Rož. dolini, Vojniku, Frankovem, Črešnjicah in Strmcu. Poleg teh osnovnih šol pa je predvidena tudi gradnja posebne osnovne šole. Z realizacijo tega programa bomo omogočili podeželskim šolam normalne pogoje za delo in uvaanje novih oblik dela z učenci, v mestu pa se bomo izognili tretji oziroma četrti izmeni. S tem bi se povečala kapaciteta za 44 oddelkov in zmanjšalo povprečje učencev na 29. Posredno pa bi omogočili Učiteljsko, da se razvije v Pedagoško akademijo, kar bi bilo za naše območje velikega pomena. V letu 1961 bodo popolnoma zaključene gradnje osnovnih šol v Dobrni in Svetini. Začeli bomo z gradnjo IV osnovne šole v Celju in z adaptacijami v Vojniku. Program niti ni tako širokopotezen, vendar so težave velike pri zbiranju sredstev. Ako bodo podjetja, gospodarske ustanove in drugi dosledno pozitivno odgovarjali na priporočilo ObLO, da prispevajo 5,5 odstotkov sredstev do materialnih stroškov za finansiranje šolstva, kar jim omogoča zakon potem bomo lahko program izvedli. V naspotnem primeru pa se bo naš osnovno šolstvo znašlo pred nerešljivimi problemi. Če primerjamo Celje s Kranjem, potem lahko ugotovimo, da je kranjska komuna v tem pogledu dosti pred nami, saj je podobne probleme rešila z veliko več razumevanja s strani gospodarskih organizacij, kot pa je to uspelo nam Celje, je močan gospodarski center in bodočnosti mu bo prinesla še velik gospodarski razmah — toda ne brez šolstva. Če ne bomo videli v

investicijah za šolstvo ravno tako rentabilne investicije kakor so gospodarske, potem bomo še bolj obstali v našem razvoju — zastajamo že tako. »Planiranje kadrov« ni parol, temveč nujnost — ekonomska nujnost naše družbe in posledica — tudi investicije za izobraževanje teh kadrov. Morda so pogoji za take investicije nekoliko težji, ker vlagamo sredstva za rekonstrukcijo naših zastarelih in izrabljenih tovarn, toda to ni vzrok, da marsikje po naševske rešujemo probleme šolstva. V naše rekonstruirane tovarne bomo morali postaviti tudi usposobljene kadre — začetek usposabljanja teh kadrov pa je v osnovni šoli — sodobni osnovni šoli, ki bo sposobna izobraziti in vzgojiti kandidate za srednje šole, bodoče upravitelje našega bogastva.

II.

Kakšne so razmere naših osnovnih šol v Celju? Omejiti bi se le na šole v ožjem območju komune, ker je problematika okoliških šol specifična in niti ne toliko pereča.

Prva osnovna šola ima 24 oddelkov, 12 učilnic in okrog 1000 učencev. Šola razpolaga s fizikalno učilnico in učilnico za gospodinjstvi pouk. Nima delavnice, nima primerljivih kabinetov, risalnice — povprečje učencev v oddelku je preko 40 in dosega že v nekaterih oddelkih število 45. Število učencev se bo v prihodnjem letu povečalo in potrebna bi bila nova učilnica, ki pa je seveda ne bo mogoče dobiti. Kje je rešitev tega problema? V prenestitvi dela učencev na šolo F. Vrnčar? V uvedbi 3. izmene? V prenatpanosti učilnic? To so lahko le začasne rešitve, ki pa nimajo nič skupnega z našimi pedagoškimi načeli, novimi stremenji po reformirani, kvantitetni šoli. Morda so razmere specifične zaradi tega, ker zaseda 6 učilnic Posebna šola, ki bo primarno namenjena 4 izmeni, v kolikor problema ne bomo rešili takoj. Z izgradnjo nove Posebne šole bo sproščenih 6 učilnic, delavnica, kabinet, kar bo vsekakor pomenilo rešitev vseh problemov, ki sem jih navedel, tako za I. osnovno šolo kot za Posebno osnovno šolo. (Več o posebnem šolstvu bi govorili v posebni razpravi.)

V sabsnem položaju je II. osnovna šola, ki stavbo deli z Učiteljskim. Ta šola nudi v 24 oddelkih vzgojo in izobrazbo 879 učencem in razpolaga z 12 učilnicami. Je brez kabinetov, specializiranih učilnic, delavnice si deli z učiteljskim, učila so spravljena na podstrešju itd. Oddelki od 1. do 5. razreda so vadniški in so prenatpani z učenci. Tudi te šole grozi tretja izmena ali pa prekomerno povečanje števila učencev v nekaterih oddelkih. Pa tudi učiteljske, ki gostuje v posopju II. osnovne šole, nima idejnih razmer, česar ni potrebno še posebej omenjati.

Tretja osnovna šola razpolaga s 17 učilnicami, ima pa 1384 učencev v 34 oddelkih. Kabineti služijo za učilnice. Predvidoma bo v prihodnjem letu 37 oddelkov in bo potrebno uvesti tretjo izmeno. Morda bi se temu lahko izognili z raznimi kombinacijami, vendar le za eno leto, ker v šolskem letu 1962/63 tudi kombinacij ne bo mogoče več izvajati. Šoli na Spodnji Hudinji in Polulah imata zagotovljene normalne pogoje za delo kljub nekaterim pomanjkljivostim.

Celotna podoba stanja osnovnega šolstva v Celju je dovolj zgovorna in ni potrebno k temu dati kakršnega koli komentarja. Rad bi ponovil samo to. Rešitev teh problemov je v rokah celotne naše komune — ne ObLO — vseh občanov, ki svoje otroke pošiljajo v osnovno šolo, ne glede na to, kakšni so interesi posameznikov na področju kjer delajo. Če bi danes iz kompleksa nerešenih vprašanj, ki vplivajo v naši družbi na življenjske pogoje, ekonomski napredek, tehnično razvitost, kulturni nivo, izbrali najbolj aktualno področje, potem je to šolstvo. Posebnost razvoja našega gospodarstva v naši državi je v tem, da obstaja višek nekvalificirane delovne sile, medtem ko je na drugi strani zaradi hitrega tempa razvoja moderne industrije, pojedašstva in ostalih gospodarskih dejavnosti zelo težko zadovoljiti potrebe po kvalificiranih in visokokvalificiranih kadrih. Osnovno šolstvo bo ravno zaradi tega moralo v svojem razvoju napraviti večji korak naprej. Šolanje mladih generacij v starostni dobi od 15. do 18. leta, ki so osnovno znanje pridobili v obvezni šoli, mora biti vedno bolj intenzivno in zahtevno. Ni mogoče namreč reševati ločeno osnovnega in srednjega šolstva, zaradi česar bo potrebno sprejeti tudi o problemih naših srednjih šol.

Roman Boben

Pisma iz mojega mlina

Morda je smela primerjava Daudeta z van Goghom, toda zazdelo se mi je, kot da je pripovednik, katerega »Pisma« so nam tolikanj draga, risal z besedami to, kar je van Gogh izražal s paletto.

Član našega gledališča Marijan Dolinar, ki že leta goji to zvrst pripovedništva, je tokrat po solidno naštudiranih programih Cankarja, Gruma in drugih v prejšnjih sezonah izbral nekaj »Pisem«.

Z vročo dikcijo in uravnoteženo mimiko nam je čaral Dolinar Provanso, deželno sonca in vetra na platno naše domišljije. Za nekatere je morda dosegel višek v »Zvezdah« za druge v »Papeževi muhi« ali »Pensniku Mistralu«. »Koža gospoda Saginax« je bila polna jedke ironije in prešernosti.

Kaj bi še naštevali? Obisk ni bil ravno velik, kar je pripisati kdove kakšnim vzrokom, zbrali pa so se ljubitelji in poznavalci, ki so ga nagradili s spontanimi toplimi aplavzom. Upam, da bo Dolinar, ki si je v teh nekaj letih nabral krog poslušalcev, ki se vedno bolj širi, saj gostuje tudi po drugih krajih naše ožje domovine, nadejal se s tem lepim,

dejal bi, komornim načinom seznanjanja gledališkega občinstva z deli domačega in tujega leposlovja.

-IS-

SKRB za kvalificiran KADER

Ze v naslednjih desetih letih predvidevajo v velenjskem rudniku, da bodo povečali proizvodnjo lignita na šest milijonov ton letno. Dejavna mesta v jami sedaj, njena visoka stopnja mehanizacije in zahtevna visoka produktivnost dela, terja mnogo kvalitetnejši kader.

V rudniku je le 30 odstotkov kvalificiranih delavcev, 18 odstotkov priučenih in 47 odstotkov pomožnih delavcev. Taka mehanizacija in rastjoča proizvodnja pa terjata bistvene spremembe v kvalifikacijskem sestavu. Tako naj bi bilo 40 odstotkov kvalificiranih, 40 odstotkov priučenih in le 10 odstotkov pomožnih delavcev. Jasno je, da take potrebe narekujejo močno organiziran šolski izobraževalni center, ki sicer že dalje časa deluje. Nadejamo se, da bo v obliki razpisov v treh smereh. Kvalificirane rudarje bi usposabljali v triletni rudarski šoli v Velenju. Za novince, stare nad 18 let bi uvedli posebne večerne šole za odrasle, ki bi trajale 18 mesecev in bi dajale prav tako kvalificirane rudarje. Za tani so pri Industrijski rudarski šoli v Velenju ustanovili oddelke za obratne tehnike rudarske stroke. Letos želijo ta oddelke razširiti. Dosedanje delo v tem oddelku je pokazalo tepe uspehe.

-js-

Vprašanje prosvete NA OBČINSKI KONFERENCI V ŽALCU

Na občinski konferenci Zveze komunistov v Žalcu so razpravljali tudi o vprašanju šolstva, o dejavnosti prosvetnih delavcev v okviru šole in izven nje, kakor tudi o nekaterih vprašanih vzgoje.

Na področju žalske občine je 160 prosvetnih delavcev, od tega 40 članov Zveze komunistov. Kakor so ugotavljali delegati, stanje v tem pogledu ni zadovoljivo in tudi ne deanski odraz resničnih razmer, kajti če je na primer na Vranskem od 15 prosvetnih delavcev samo en član ZK, se postavljajo vprašanja, ali so vsi ostali ali pa vsaj nekateri med njimi zares nesposobni za spre-

jem v Ljubljani ni nobenega komuniste iz razprave, ki je ta problem osvetlila tudi še z drugih strani, povzamemo, da se ponekod osnovne organizacije ZK niso dovolj trudile, ali pa so vsaj posvečale premalo pozornosti vključevanju prosvetnih delavcev v članstvo Zveze komunistov. Prosvetni delavci so namreč pri svojem vsakodnevnem delu v šoli in izven nje, pri oblikovanju in vzgoji naših mladih državljanov v veliki meri dokazali svoje moralne, etične, vzgojno pedagoške, pa tudi ideološko politične vrednote in kvalifikacije, ki bi jim morale zagotoviti polno veljavo v članstvu Zveze komunistov, zlasti pa v dejavnosti komunistov.

Druge vprašanje je v tem, da prosvetne delavce pogosto obravnavamo kot razred zase in jim dajemo premalo priznanja za njihovo odgovorno delo. Ne gre toliko za materialna, kolikor za moralna priznanja. Dejavnost prosvetnih delavcev se namreč ne začne in ne neha v šoli: prosvetni delavci so se udeleževali vseh predavanj dejavne univerze, njihovo delo je našlo plodna tla v prosvetnih društvih in Svobodah, v stanovskih skupnosti in drugod. Seveda pa v prvi vrsti ni mogoče prezreti njihovega pedagoškega dela tako v prizadevanjih pri izvajanju šolske reforme kakor pri usmerjanju učencev v svobodne aktivnosti. V žalski občini so se močno razmahnilo mnogostevilne organizacije, v katerih aktivno sodeluje mladina v svojem prostem času. Tu so taborniške organizacije, šolske zadrge, podmladki RK itd. V letu Jugoslovanskih pionirskih iger so prosvetni delavci skupaj z mladino nadvse uspešno zaključili prvi del iger z naslovom Moja kraj večera. Konkretni rezultat pa so bile razstave, prireditve skoraj po vseh šolah, ki pa žal niso pozele nikakršnega priznanja in pozornosti. V tem smislu bi bilo treba in tudi bo treba v bodoče posvetiti vsej tej dejavnosti več skrbi in videti v šolskem delu njegov vzgojni pomen. dhr

Risto Gašček

Odgovornost strokovnih šol za produktivnost kadra v gospodarstvu

Dosedanji sistem strokovnega šolstva je značilen po tem, da je temeljil na doka ustaljenih oblikah in metodah in da so predpisovali učne načrte organi državne uprave z več ali manj učinkovito posvetovalno vlogo državnih organov in gospodarskih organizacij, ki so prvenstveno poklicani, da odločajo o vsebini strokovnega šolstva. Resolucija zvezne ljudske skupščine in še izdani predpisi so pretrgali tradicionalne in klasične oblike ter v formalnem smislu odprli vsem zainteresiranim gospodarskim faktorjem pot, po kateri naj v bodoče izobrazijo kadre za gospodarske potrebe. Klasično strokovno šolstvo (izraz morda ni najboljši) je zaradi svoje suverenosti, katere izraz je ustajenost oblik in metod, vsebovala na eni strani vse preveč teoretičnega pouka, na drugi strani pa je bil obseg snovi nekje preširok, nepotreben, nekje pa preozek. Aplikacija programa na mehanizacijo se potrebe v gospodarstvu je bila minimalna, kajti odvisna je bila od subjektivnega hotenja tistih faktorjev, ki so predpisovali učne programe. Medsebojna odvisnost in skladnost je bila, kot rečeno, pogo-

jena z več ali manj učinkovito vlogo gospodarskih faktorjev in hotenji prosvetnega kadra, ki pa je bil tudi v tem pogledu oviran s predpisi. Formalizem v šolskem sistemu, ki ga resolucija odpravlja, pa bo dejansko odpravljen šele takrat, ko bodo učni načrti naših strokovnih šol tudi vsebinsko preoblikovani. Tu pa ne gre le za predpisano snov in njen obseg, marveč predvsem tudi za način, metode ter prefinjen izbor prijemov, s katerimi bomo učinkovito, pa vendar dovolj hitro usposabljali delavce za tista delovna mesta, ki jih gospodarstvo kot celota in posamezne gospodarske organizacije neobhodno potrebujejo. Tako postavljamo cilj pa terja od gospodarskih organizacij in drugih družbenih činiteljev, da intenzivno sodelujejo s šolami in centri, od šolskih organov pa, da proučujejo potrebe gospodarstva, njegov razvoj in posamezna delovna mesta v gospodarskih organizacijah. Le na osnovi skrbnih in temeljitih analiz, neposredno delovnih mest, bo mogoče oblikovati profil človeka na teh delovnih mestih. Profilu človeka pa se mora podrediti sistem, vsebina in

metode izobraževanja. Poudarek je torej na induktivni metodi, ki tvori temelj za oblikovanje našega spoznanja o vsebini in pedagoških prijemih v celotnem sistemu strokovnega šolstva.

Nova načela pa posegajo tudi na področje finansiranja strokovnega šolstva. Proračunske in druge administrativne oblike finansiranja se umikajo pred neposrednim finansiranjem preko gospodarskih organizacij. V materialnem temelju je dana garancija za vse večjo skladnost med potrebami gospodarstva in vsebino šolskega programa. S sredstvi, ki jih bodo pridobile šole samostojno razporejajo, to je, delile jih bodo po uspehu. Višina dotiranih sredstev seveda zavisi od obsega in kakovosti, ki jih bodo organizacije priznale šoli in njenemu sistemu šolanja. Prihodnost bo pokazala, da postaja šola vse bolj odgovorna za produktivnost kadra, ki ga vzgaja. Prihodnost bo prejala potrditve načelo, da bo šola prejela ekvivalent, ki bo enak vrednosti njene vzgoje.

Spoznanje

Prijatelj mi je pripovedoval: Moja pisarna in vrag! Okno ima na cesto in jaz, kadar ni šefa, poživim mimoidoče. Kadim, gledam, strmim. Ljudje, sami ljudje, kopica ljudi. Ženske, moški, otroci. Natanko sem za trenutek, ko je na cesti največ dvoencev. Oči obstajajo na križu; hlače se izogibajo. Včasih mi vzdihni vse telo. Kurja procesija me grese. Pri srcu čutim tesnobo. Pa sem oženjen. Priznam in zato se mi ta prestopke ne šteje v seznam zakonskih grehov. Zakaj priznati moram še eno resnico: Vzdrhtim takrat, ko pride po cesti čudovita ženska. Nosi rožnato krilo in svetelomodro bluzo. Ima prekrasne lase, romantične oči, vitko telo, čudovite noge, brhko hojo in...

Zmeraj si želim, da bi se tudi ona ozrla proti oknu. Zdi se mi, da bi ji pomahal, ona bi mi nekako dala znamenje, da se nekje dobiva, da... Ah, no ja, da bi bilo potem lepo, čudovito lepo...

Skrivnost sem zaupal poslovnemu prijatelju, ki je prišel v naš kraj pred dobrim mesecem. In kaj mi pove. Tudi on ima to smolo, da je ohno pisarne obrnjeno na cesto in tudi on sloni pri oknu in občuduje mimoidoče. Pa kakor da sva eno: tudi on občuduje eno samo žensko. Zaupal mi je:

Stojim, gledam, strmim. Ženska, kakršne še v svoji karieri nisem srečal. Kaj da bi... Ah, saj pravim. Telo, postava, oči, lasje, noge, kret-

nje... In nato še čudovite skladnosti v obliki. Ima okus, to pa rečem. Skoda, da se nisva našla. To bi bilo življenje! Držala bi se pod roko, hodila po tgu, vsi bi gledali za nama; to bi bil užitek.

Ob kateri uri vidiš to žensko? vprašam.

Ob deseti, natanko ob deseti. Takrat gre k mesarju in jaz jo imam priliko občudovati.

Praviš, da je blondinka?

Mhm, blondinka. In slišal sem, kako jo je pozivala neka druga ženska: Polonca, počakaj me. Jaj, kako si danes šik!

Hudica! sem vzropal. To je vendar moja žena!

Oba sva razpotegnila obraz. Torej tudi moja ženičko opazujejo? Skrivaj sem se primerjal s prijateljem. Lep mož, bolj simpatičen od mene. In po tem sem začel sklepati, da mora biti moja žena zares lepa ženska. Zdaj bom zmeraj doma, sicer mi še zbežlja.

SATELITI BACILONOSCI!

Nobelov nagajenec prof. Lederberg je v Washingtonu nedavno opozoril na nevarnost, ki jo lahko povzroči umetni sateliti. Po njegovem mnenju je zelo verjetno, da sateliti lahko prinesejo na zemljo bacile, ki bodo izzvali pri ljudeh doslej nepoznane bolezni.

Prišel sem po slovo, »Malvina«

Tiho, previdno se je proti Mirnikovi domačiji premikala temna senca. Čeprav je bila noč temna, jo je opazil gospodar, ki je, stoječ na pragu hiše, opazoval kakšno se obeta vreme.

»Kdo se plazi okrog moje hiše? je zaupal.

Pred njega je stopil krepak fant. Ko ga je Mirnik spoznal, mu je obraz zasijal od zadovoljstva. »Kako si me prestrašil! Zakaj se plaziš tako skrivaj; ali nisi našel vrat?«

Fant ni odgovoril. Preko starčeve rame je zagledal v veži Malvino, Mirnikovo hči, je pospravljala posodo.

Na vabilo gospodarja je fant stopil v hišo. Obstal je pred Malvino in se ob pozdravu nalahno dotaknil njene roke. Tudi njeni prsti so nežno stisnili njegove. Odzdravila mu je veselo ter, zroč v njegove oči, vprašala: »Povej Tonček, kaj se zadnji čas dogaja s teboj? Slutim, da mi nekaj skrivaš. Zakaj mi ne zaupaš kaj te teži?«

Tonček se je zamislil in ji naposled dejal: »Ničesar nimam namena prikrivati Malvina, vse ti bom povedal. Prišel sem po slovo.«

Malvina sprva ni razumela njegovih besed, toda ko ji je povedal, da gre za fanti, ki odhajajo vsak dan v gozdove, da bi pregnali sovražnika, je razumela. Bredko je zajokala. Prosila ga je naj še ostane pri njej, samo danes naj ostane pri njej. Toda Tonček se ni pustil pregovoriti. Dolgo sta se še tesno drug ob drugem prižeta pogovarjala in snovala načrte za prihodnost. Na posled sta se poslovila, nežno in priščno. Se zadnji stisk roke in Tonček je odšel. Ko ne bi bilo v dolini Nemce, bi najraje zavrsikal.

Priključil se je borcem. Ko je s svojo četo hodil po gričih nad Rožno dolino, je nekajkrat hrepenel po Malvini. Preteklo je leto dni, odkar je zadnjič videl svoje domače, svoj dom in Malvino.

V borbi pri Galiciji je bil že deset.

Neko noč, ko ga je pravkar premagal spanec, ga je zbudila roka komandanta Miše. Tončku je zaupal nalogo. Na čelu svoje desetine je krenil takoj na pot. Tiho in previdno so se premikali skozi gozd in po komandantove naročilu zasedli griček nad Pireščo, kjer so se v poslopju šole ugnedli Nemci.

V jutranjem svitu se je prikazalo poslopje šole. Razločno so lahko vi-

deli stražarja, ki sta hodila z enakomernimi koraki, in borci so bili uverjeni, da je v šoli še dosti zelenec.

Tonček je tovarišem določil položaje in razložil načrt napada. Tudi sam je s puško v roki čakal znak za pričetek akcije, ki naj bi jim ga naznanil sedmi udarec cerkvene ure.

Iz šole so se nenadoma usuli nemški vojaki. Partizani so jih nestopno opazovali, saj je vsak gojil željo, čimprej vžgati po njih. Ura v zvoniku je trdovratno molčala. Tončkove misli so njen molk izkoristile in se s položaja oddaljile k Malvini. Nenadoma jih je prekinilo bitje ure. Tonček je polglasno štel udarce in ko je izgovoril sedmega, je dal povelje: »Fantje naprej, udarimo po njih!«

Iz orožja so švigale svinčenko in zmedeni Nemci so tekali okrog šole ter iskali zavetja.

»Na juriš!« je padlo novo Tončkovo povelje in fantje so prišli do prvih hiš. Tu so se za hip ustavili. Nato so se pogladi prav do šole in v spodnje prostore vrgli nekaj bomb. Nekaj borcev je omahnilo. Ostali pa so še z večjim sovraštvom planili na Nemce.

Borba je trajala pol ure. Nemci so bili poraženi. Pred šolskimi vrati je obležal, zadet od sovražnikove svinčenko, Tonček. Fantom je bilo veselo nad dobljeno zmago skaljeno, saj so imeli Tončka vsi radi in žal jim je bilo tako dobrega tovariša. Previdno so ga dvignili na nosila. Ranjenec je tiho spregovoril: »Tovariši, prosim, nesite me k Mirniku.« Z roko je pokazal hišo na vrhu griča.

Zalosten sprevod se je premikal proti Mirnikovi domačiji. Ko so dospeli na vrh griča, se je pred hišo zbrala vsa družina.

Partizani so ranjenega tovariša položili na tla in molče obstali. Molč je prekinil žalosten Malvinin krič. Pokleknila je ob nosila in zajokala. Tonček je čutil njeno bližino in ji dejal: »Zdaj sem pri tbi Malvina, pri tebi bom ostal, nikamor več ne grem. Ostala bova vedno skupaj.«

Tončkov glas je oslabil in glava mu je omahnila na nosila. Oči so se zazrle v češnjeve veje, ki so cvetele kot takrat, ko sta se v Malvino poslavljala. Pogled mu je obstal na njenem licu; komaj slšno ji je zašepetal: »Prišel sem po slovo, Malvina.«

V prsih pa ga je tiščalo.

Ljubek psiček je bil. Pravi mali volčiček. Zvonček je imel z njim veliko veselje. Topot ga je menda prvič malo spustil z vrvice, da bi psiček poskočil v toplej pomladni dan. O, da bi tega ne storil! Psiček je poskočil ob robu ceste prav v travniku, ko je prabrel »fličko«.

Morda bi še ubežal, če ne bi v zrak bil toliko »spreten« da je s hitrim zavojem pohitel za majhnim kužkom in ga dosegel s koleškom. Samo topo je butnilo in avto je nemoteno odbrzel naprej. Če bi psiček bil večji, bi si tudi voznik premislil, tako pa je bil še manjši kot mačka... Zvonček ni storil prav, da je psička spustil ob cesti,

je napotil k predstojniku in moldeval, da mu vendar pripada. Tudi ta ga je posmehljivo zavrnil. »Veste, bom pa moral napraviti pritožbo; saj ste zadevo že ugodno rešili, zdaj pa jo umikate!« je lepo poskušala stranka. »Hehe, da, pritožite se, h Kennedyju se pritožite, če vam hoče pomagati!« je dejal uradnik in se skrbno smejal. Da, to se je zgodilo! Človek je odšel počasi in s sklonjeno glavo, v prsih pa ga je tiščalo.

Ljubek psiček je bil. Pravi mali volčiček. Zvonček je imel z njim veliko veselje. Topot ga je menda prvič malo spustil z vrvice, da bi psiček poskočil v toplej pomladni dan. O, da bi tega ne storil! Psiček je poskočil ob robu ceste prav v travniku, ko je prabrel »fličko«.

Pomlad v zaporu

Dvajset parov oči je strmelo na del strehe, ki je zastirala polovico zamreženega okna celice, v kateri je bilo zraka za sedem ljudi, kot je pisalo na zunanji strani njenih vrat. Po strehi sta se sprehajala mlada golobčka. Kot da bi vedela, da sta edini živi bitji na pozorišču ljudi, ki čaka za rešetkastimi okni svoje usode, sta se lovila kot dva otroka in naposled ob tesnem srečanju delila poljubčke.

»Kako je žival hvaljezna.« se je oglašala najmlajša jetnica; »za drobitnico kruha se trudita, da bi nas vsaj malo razvedrila.«

»Ko bi tista izdajalska puščoba imel toliko hvaljeznosti, bi meni ne bilo treba sedeti tu — doma pa toliko deale« ji je odgovorila kmetica iz Savinjske doline, ki je bila žrtve »raztrganca«, ki mu je hotela pomagati, mu dala hrane in se zato prav po njegovi zaslugi znašla v zaporu.

Pogovor je tekla dalje in se končal kot običajno večkrat na dan. V vratih je zarožljaj ključ in jetnica ki jo je poklical okreten glas, je morala k zasliševanju. Tudi golobčka sta poznala ta glas, dobro sta ga ločila od onih, ki so ju tako nežno ogovarjali. Preplašena sta odletela in se v svojem strahu skrila kdo ve kam.

Najmlajša je stopila na naslon klopi pri oknu ter skrita za steno opazovala življenje pred zaporom. »Zunaj je pomlad!« je vkleknila veselo, ko je zagledala edino drevo pred zaporom, ki je pričelo kazati

prve znake življenja.

»Zdaj bom bolj mirna.« je prekinila molk sočutic starejša ženica. »odlej bodo bolj skrili, kot so bili pozimi in stopinje za njimi se ne bodo več poznale.« Uboga starka je tudi tukaj skrbela in mislila na svoje »fante«, kot je imenovala partizane, saj jih je kdo ve kolikokrat rešila lakote.

Drevo pred zaporom je vzcvetelo. Pomlad. Koliko želja je bilo povezanih z njo. Toda, vse je bilo tako nedosegljivo.

Goobčeka, stalna obiskovalca, sta izgnala. Prav gotovo sta si za svoje sestanke poiskala mirne mesto, saj je hrup v zaporu z vsakim dnem naraščal.

Nek večer je v celico prišla nova jetnica. Stara, osivela žena. Ko je prestopila prag, se ni, kot je bilo

CIRIL DERELJAK

Iz himalajskega DNEVNICA

30. 6. 1960.

Dopoldne sprehod po mestu. Zakle sem se, da peš ne grem več. Na vsakem koraku se obešajo za rokav frkolini in prosijo bakšiš. Če si trdovraten, se ti vrže pod noge in poljubi čevlje. Bombay je občutno cenejši od Delhija, prevladuje zahodna roba. Popoldne kopanje na bazenu. Ocean je bil tokrat naježen valovi so presegali valobran in udarjali v bazen. Kot izgleda nas čaka zanimiva vožnja. Uljanik pride 4. v Bombay. Bojim se, da bo nekaj dni zasidran izven luke, ker zaradi štraka ob doku ni prostora. Zvečer

1. 7. 1960.

Dopoldne je minilo brez presenečenja. Zvedeli smo pot naše ladje Uljanik, kar nas razočara. Odpujemo 8. stojimo pa v Adenu. Port Sudanu, Beyrutu, Latakiji, Trstu in od tam šele domov. Torej pravo križarjenje, kjer bomo sicer videli marsikaj novega, vožnja pa se bo zaradi tega zavlekla v avgust. Popoldne smo odprli v skladišču zaboje, vzeli hrano in pripravili stvari za carino. Ob petih tiskovna konferenca na stanovanju generalnega konzula. K sreči ne znam angleško in sem imel pred novinarji mir. V zameno sem

Na obali Oceania v Bombayju pred odhodom v domovino

nas je Dular povabil v restavracijo Bamby na specialiteto »standuri okicene« (pečene piške na bombajski način). Kot po navadi dobro, vendar huda večerja. Ob 10. v kino, ogled filma »Benhur«. Od sedaj naprej gledamo samo še filme te vsebine, ker dialogi niso važni. Monsum je v polnem zaletu.

navadno pri novinkah, ustavila, temveč je z glasnim pozdravom usmerila korak preko celice do mize in na njo položila šopek španskega bezga.

»To je pozdrav od vseh, ki mislijo na vas!« je dejala in, da bi temu ne sledile solze, potegnili sunkoma z obleke igrače karle, jih položila na mizo rekoč: »Proč z grenkimi mislimi — zaigrajmo! Imela sem srečo, sprejela me je naša, slovenska paznika, pa me sploh ni pregledala. Če ne bi bilo te, bi vam prav gotovo ne mogla postreči s temle.«

»Jetnice so pričele z igro, najmlajša pa je s šopkom pomladnega cvetja sedla v kot in srčala vase njegov vonj. Kako jo je spominjal na dom! Hvaljezna je bila tej ženi in hkrati jo je občudovala, saj je prišlo z njo v celico pravo pomladansko vzdušje. Jetnice, ki niso bile večje pri igranju kart, so posedle po posteljah in pričele peti. Tu in tam se je oglašil tudi glas v prozorni papir oblečene g.avnika.«

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Luč je ugasnila in v celici je zavladala tišina.

Sopek na mizi je ovenel že naslednjim dan. Tu ni bilo zanj prostora, pogreša je zraka in sonca. In spet je bilo le cvetoče drevo edina, čeprav nedosegljiva zveza z naravo. Vsak dan ga je ogledoval skrito okoli mlade jetnice za zamreženim oknom, ki je hrepenela po svobodi.

Popotni utrinki

Obsoteljski vlak je bil precej poln. Prehude stiske ni bilo. Nekje pa je naenkrat vstopil mlajši moški, vitez celo, ki ni imel prostora, čeprav so mu ponujali celo sedež. Pogled mu je bil zmeden, da je bilo takoj videti, da mu bo trujejo odvisni malgani. Ti so ga tudi pokorajžili, da se je lotil sopotnikov. Suval in brcal je ter še

vpil po vrhu. »Sedi, tovariš!« mu je dejal mladenič ter mu uvideno ponujal sedež, ko je videl, da ima prenehka kolena. »Nak, ne bom!« je zarjul in sunil mladeniča. Potem je pričel križem kračem mahati: utrgal je gumb, očrvalil z ranjeno roko lepo kragarn obleko, sunil žensko. Končno so ga zgrabili trije in ga držali, toda še venomer je hrupavo vpil in skušal brcati. Ob klopci je bila tudi aktivka z jajci. Pri priči je napravil sveže cvrtje. Tako je bilo vse do Stranja. Ali so potniki res dolžni pretrpeti s tako nasilnim sopotnikom? Morda bi bilo prav, da bi izstopil na prvi postaji in se nekje prespal? Na vlakcu so bili tudi otroci. Široko odprte, preplašene očke so izražale, kaj si mislijo o človeku. Taki ne moremo biti ljudje med seboj.

Zgodilo se je v pisarni. Starejši moški, invalid, je skromno vstopil in poprosil, če mu lahko dajo rešitev na njegovo prošnjo. Uslužbenka je prijazno dejala, naj malo potrpi. Človek je čakal. Nazadnje mu pravi, da je obvestilo o ugodni rešitvi pomota, da ne more dobiti zaželenega dokumenta. Tovaris se

je napotil k predstojniku in moldeval, da mu vendar pripada. Tudi ta ga je posmehljivo zavrnil. »Veste, bom pa moral napraviti pritožbo; saj ste zadevo že ugodno rešili, zdaj pa jo umikate!« je lepo poskušala stranka. »Hehe, da, pritožite se, h Kennedyju se pritožite, če vam hoče pomagati!« je dejal uradnik in se skrbno smejal. Da, to se je zgodilo! Človek je odšel počasi in s sklonjeno glavo, v prsih pa ga je tiščalo.

Ljubek psiček je bil. Pravi mali volčiček. Zvonček je imel z njim veliko veselje. Topot ga je menda prvič malo spustil z vrvice, da bi psiček poskočil v toplej pomladni dan. O, da bi tega ne storil! Psiček je poskočil ob robu ceste prav v travniku, ko je prabrel »fličko«.

Morda bi še ubežal, če ne bi v zrak bil toliko »spreten« da je s hitrim zavojem pohitel za majhnim kužkom in ga dosegel s koleškom. Samo topo je butnilo in avto je nemoteno odbrzel naprej. Če bi psiček bil večji, bi si tudi voznik premislil, tako pa je bil še manjši kot mačka... Zvonček ni storil prav, da je psička spustil ob cesti,

toda tudi voznik... Fantkove solze bi morda omehčale kamen v njegovih prsih?

Pred dnevi na celjski železniški postaji. V čakalnici je pisala tovarišica. Naenkrat ji je postalo hudo. Pričelo jo je dušiti, ker se ji je močno zaletelo v sapnik. S kretinami je prosila prisotne, naj jo neko udari po hrbtu, da bi lahko izkašljala. Seveda, je postala zaprla v obraz, oči so se ji izbulile in izluščali so se nenavadni rigajoči glasovi. V čakalnici je bilo nekaj moških, a tudi potnic. Naj-

prej so presenečeno opazovali tovarišico, ki se je skoraj dobesedno davila. Ko pa so videli, da se o nemogoče seseda za mizo, so zapustili čakalnico, ne da bi ji kdorkoli vsaj malo pomagal. Nekaj potnik je med vrati še malo postal, skomignil z rameni in še on stopil na peron. Tovarišica je ostala sama in si komaj opomogla. Skoraj celo uro je potem utrujena in izčrpana počivala. Ljudje so se menda prestrašili? Verjetno so menili, je tovarišica dobila epileptični napad? Naj bo tako ali drugače: v nesreči je ne bi smeli zapustiti! Ne, ni vsak sam na svetu in samo od sebe odvisen! Nikdar ne veš, kdaj potrebuješ pomoč človeka — tovariša.

prej so presenečeno opazovali tovarišico, ki se je skoraj dobesedno davila. Ko pa so videli, da se o nemogoče seseda za mizo, so zapustili čakalnico, ne da bi ji kdorkoli vsaj malo pomagal. Nekaj potnik je med vrati še malo postal, skomignil z rameni in še on stopil na peron. Tovarišica je ostala sama in si komaj opomogla. Skoraj celo uro je potem utrujena in izčrpana počivala. Ljudje so se menda prestrašili? Verjetno so menili, je tovarišica dobila epileptični napad? Naj bo tako ali drugače: v nesreči je ne bi smeli zapustiti! Ne, ni vsak sam na svetu in samo od sebe odvisen! Nikdar ne veš, kdaj potrebuješ pomoč človeka — tovariša.

prej so presenečeno opazovali tovarišico, ki se je skoraj dobesedno davila. Ko pa so videli, da se o nemogoče seseda za mizo, so zapustili čakalnico, ne da bi ji kdorkoli vsaj malo pomagal. Nekaj potnik je med vrati še malo postal, skomignil z rameni in še on stopil na peron. Tovarišica je ostala sama in si komaj opomogla. Skoraj celo uro je potem utrujena in izčrpana počivala. Ljudje so se menda prestrašili? Verjetno so menili, je tovarišica dobila epileptični napad? Naj bo tako ali drugače: v nesreči je ne bi smeli zapustiti! Ne, ni vsak sam na svetu in samo od sebe odvisen! Nikdar ne veš, kdaj potrebuješ pomoč človeka — tovariša.

prej so presenečeno opazovali tovarišico, ki se je skoraj dobesedno davila. Ko pa so videli, da se o nemogoče seseda za mizo, so zapustili čakalnico, ne da bi ji kdorkoli vsaj malo pomagal. Nekaj potnik je med vrati še malo postal, skomignil z rameni in še on stopil na peron. Tovarišica je ostala sama in si komaj opomogla. Skoraj celo uro je potem utrujena in izčrpana počivala. Ljudje so se menda prestrašili? Verjetno so menili, je tovarišica dobila epileptični napad? Naj bo tako ali drugače: v nesreči je ne bi smeli zapustiti! Ne, ni vsak sam na svetu in samo od sebe odvisen! Nikdar ne veš, kdaj potrebuješ pomoč človeka — tovariša.

prej so presenečeno opazovali tovarišico, ki se je skoraj dobesedno davila. Ko pa so videli, da se o nemogoče seseda za mizo, so zapustili čakalnico, ne da bi ji kdorkoli vsaj malo pomagal. Nekaj potnik je med vrati še malo postal, skomignil z rameni in še on stopil na peron. Tovarišica je ostala sama in si komaj opomogla. Skoraj celo uro je potem utrujena in izčrpana počivala. Ljudje so se menda prestrašili? Verjetno so menili, je tovarišica dobila epileptični napad? Naj bo tako ali drugače: v nesreči je ne bi smeli zapustiti! Ne, ni vsak sam na svetu in samo od sebe odvisen! Nikdar ne veš, kdaj potrebuješ pomoč človeka — tovariša.

prej so presenečeno opazovali tovarišico, ki se je skoraj dobesedno davila. Ko pa so videli, da se o nemogoče seseda za mizo, so zapustili čakalnico, ne da bi ji kdorkoli vsaj malo pomagal. Nekaj potnik je med vrati še malo postal, skomignil z rameni in še on stopil na peron. Tovarišica je ostala sama in si komaj opomogla. Skoraj celo uro je potem utrujena in izčrpana počivala.

Za male bralce

Dragi prijatelji!

Prijetno ste nas presenetili s tolikimi pismi. Izbra med najboljšimi je bila kar težka. Končno pa smo se le odločili in izbrali tako-le:

Prvo nagrado — tisoč dinarjev smo prisodili Ibi Kajtna, iz Trnovelj 119, drugo in tretjo nagrado — pet sto dinarjev pa Verici Javornik iz Beograda in Jožici Kostanjšek iz Podsrede 84.

In o čem boste pisali prihodnjice? To pot boste izbrali vi. Razpisujemo torej tri nagrade — tisoč in dve do pet sto dinarjev — za najboljši predlog za nov nagradni prispevek. Izmislite si naslov nagradnega prispevka, mi pa bomo izbrali iz njih tri najbolj domiselne in jih nagradili. Torej najprej samo naslov, prihodnjice pa — ko bomo izbrali najboljšega — bodo vaši prijatelji že pisali o tem, kar boste predlagali vi in nagradili mi. In ne pozabite pisati tudi še o vašem delu.

Golobček in surovež

Bila je nedelja, prizorišče pa Kovačska ulica. V sobi je bilo prijetno in dobre volje sem prebirala Dostojevskega. Nenadoma me je premetilo zelo glasno govorjenje. Vstala sem, pogledala skozi okno in opazila dva moža, ki sta stala za tovarniško ograjo in se čezno pogovarjala s petnajstletnim Marjanom iz sosedove hiše. Oba moža poznam le na videz. No, ko sem videla, kdo se tako glasno pogovarja, sem legla nazaj. Nekaj časa je bilo vse tiho, nato pa me je vrzel pokonci glasen strel: zračne puške.

V naši hiši domujejo tudi golobje. Ko sem po strehi iz puške spet stopila oknu, sem opazila pretresljiv prizor. Na cesti je umiral golobček okrog njega pa je stopicala njegova družica. Eden od mož je Marjanu prigovarjal, naj ga dvigne. Ta je to res storil in mu ga dal čez ograjo. Bila sem več kot ogorčena. Le to sem jim lahko zabrusila, da so suroveži. Smeh je bil odgovor na mojo jezo in žalost.

Oba moža sta bila tisto nedeljo — bilo je sedmega maja — dežurna gasilca v Tovarni emajlirane posode. Skoro gotovo je, da sta potem še streljala golobe, saj iz enega ne more biti mnogo pečenke.

Ta primer na žalost ni edini. Mnogo jih je — v naši ulici, v našem mestu in drugod. Kažejo, da so med nami še vedno brezvestni ljudje, ki jim je mar le njihovo osebno zadovoljstvo. Morda pa bi bilo le prav, če bi o takih surovežih večkrat in tudi kje drugje spregovorili.

M. B.

Najlepša zgodba

Letošnje prvomajske počitnice sem preživel pri teti. Prav lepo je bilo in kar prehitro so minile. Najlepši doživljaj pa je bil ta-le:

Teta je obljubila največji kos jabolčnega zvitka tistemu, ki bo povedal najlepšo zgodbo. Kar spri smo se, kdo bo prvi. Zrebel je določil najprej Tinco. Povedala je zgodbo o deklici Pomladi in hudobni starki Zimi. Tako smo se trudili, da bi čim bolj pripovedovali.

Potem smo naprosili staro mamo, da razsodi, katera zgodba je najlepša. »O, le počakaj,« je dejala. »Kaj pa Dušan?« Pri vratih je stal dvaletni Dušan. »No, jaz pa res ne sodim več med vas,« se je zasmel, potem pa le prisede in začel pripovedovati.

Ko se je pričela vojna, sem bil majhen fantek. Nisem vedel, kaj je vojna. Zato pa so to temboj bridko občutili moji domači, ves slovenski in vsi jugoslovanski narodi. Mo-

oče je bil gozdni delavec. Delal je od ranega jutra, pa pozno v noč. Redkokdaj smo bili otroci skupaj z njim.

Bilo je leta 1943, ko je oče prišel domov že v torek. Postavil je sekuro in cepin v kot, mračno pogledal po kuhinji, nato pa rekel: »V partizane pojdem!« Mati se je prestrašila, prosiла naj ostane doma, toda oče je naslednji večer odšel. Tema ga je obšla, gozdovi so ga sprejeli medse.

Kmalu potem je odšel še brat. Tako jasno se še spominjam zadnjega srečanja z očetom. Takrat sta z mamo govorila o izdajalcih in nista mi mogla razložiti, kaj je to.

Potem do go, dolgo ni bilo očeta in brata domov. Čez čas se je vrnil le brat, sam, s hudo vestjo. Oče je padel.

»Oče je padel, mati,« je dejal in solze so mu tekale po licih. Mama je zajokala, jaz pa sem bil presenečen. »Pa zakaj, jokiš mamica, če je očka padel? Saj bo jutri prišel, in boš videla, da ni nič hudega,« sem ji dopovedoval.

Šele kasneje, mnogo kasneje sem doumel, kaj je to »pasti«, pasti za svobodo.

Teta je postavila pred Dušana največji kos jabolčnega zvitka. Močeno je jedil, v mislih pa bilo da: »Če daleč. Vsak si je po svoje predstavljal vojno in grozote, ki jih nismo doživeli. Da bi jih le nikoli!«

Ida Kajtna,
Trnovelje 119,
Celje

OGLED

partizanske bolnice

Na pionirski seji smo sklenili, da si bomo ogledali nekaj nekdanjih partizanskih bolnic v bližini Luč.

Neko aprilsko sredo smo se napotili proti Petkovi domačiji v Podvolovjeku. Ko smo po dolgi hoji prišli na kraj, kjer je bila bolnica, smo zagledali pogorišče, ki je obraščeno z zelenjem. Tovariš Franc Kladič — nekdanji borec, ki je bil z nami, nam je pripovedoval o dogodku, ko so Nemci bolnico našli in požgali.

Natančno smo si ogledali kraj, kjer je stala baraka, operacijska soba in bunkerji. Videli smo pokopališče na hribu in poslušali rahlo žuborenje gozdov, ki mirno uspava pade partizane.

Se več bolnic si bomo ogledali in obujali bomo spomine na hude dni, da jih ne bomo nikoli pozabili. Pozabiti jih ne maramo zato, ker je bilo vse, kar se je takrat dogajalo tako težko in trdo, da si želimo, da tega ne bi bilo nikdar več.

Pionirski odred
Avgusta in Borisa Vršnika
Luče ob Savinji

Mrzel veter je za nekaj časa ohladil tople sončne žarke. Pa vendar ni mogel preprečiti, da se ne bi na igrišču zbrali mladi ljudje. Spet je priromala iz kota velika žoga, ki je čez zimo počivala, spet so zaženketale šipe in se oglasili jezni glasovi. V vse to pa se je pomešal vesel smeh in razgibanost otrok, ki v svojem letnem času — pomladi — najdejo mnogo, mnogo lepega.

ZAKAJ?

Tekla sem, tekla brezčluno. Ko sem šla mimo Gredine hiše, sem se malce ustavila. Naj grem k njej? V bližnjem zvniku je udarilo. Pogledala sem v nebo; bilo je po noči zvezd. Bi se dalo prenočiti pod tem čudovitim stropom? Dvomim! Raje grem h Greti, danes je sama doma, ker je sobota.

Pozvonila sem: »Kdo je?« »Jaz — Darka, odprite!« Vrata so se odprla. V temi so se zableščali svetli Gredini zobci; sprejela me je prijazno, toda ... najbrž je videla solze v mojih očeh: »Darka, pa menda nisi jokala?« »Jokala, pa še kakole?« »Ti? To je pa nekaj resnega, da si ti jokala.« »Ne tako Greta. Jokala sem in še jočem, ker se je zgodila spet ena tistih večnih družinskih katastrof. Pa saj sem tudi jaz kriva, res — nikar mi ne govori da ne — da, kriva sem, kriva predvsem zato, ker ne poznam muhavosti odraslih. Vidis, zato jočem. Ampak je to sploh vredno, ko pa se taka »zadevica« zgodi skoro vsak dan. No, danes je bila seveda ena najslabše stvari, pa ...«

Cudno, čudno — ni mi šlo v račun, da jočem pred soščko, pred svetlo. Pa vendar moram, ne zdržim. To je preveč ... Mama, sem mar res jaz kriva, da smo to zvezdnato noč odšli vsak na svojo pot; in očka — jo, če te sploh smem tako imenovati — mar res dožiš mene kakor mamica dolži tebe in mene? Cudno, pa vendar nisem ničesar drugega zakrivila kot to, da ne poznam muhavosti odraslih.« »In zdaj?« »Počiva na zraku.« Vodila me je; prepuščala sem se ji in ničesar čutila, le podzvestno sem se

zavedala, da hodim in da je moja notranjost prazna, brezčluna, pa vendar polna nečesa težkega — morečega življenja? Ne želim si tega, pa si vendar tudi želim.

Kot v snu sem zagledala pred sabo vrata svojega doma. »Imaš ključ?« »Ne, Greta.« Pozvonila je. V hiši se ni nič zganilo, čeprav je gorela luč v jedilnici. Greta je vnovič pritiskala na zvonec, in še in še ... Nič. Meni se je med tem vrnila moja upornost in postala sem spet Darka, s svojimi dobrimi in slabimi lastnostmi, Darka, ki sovraži ljudi.

Še vedno se mi nihče oglašil. »Pojdi k meni spat!« »Grem!« Držali sva se za roke: »Darka, zakaj neki se ljudje poročijo? Da se kre-gajo?« »Na bržle!« »Saj pri nas ni nič boje, samo ...« »Boje je kot pri nas ... Hja, saj res, zakaj neki se poročijo in imajo otroke, če jim ne morejo nuditi tistega, po čemer hrenijo? Nočem se poročiti! Razumeš? Nočem!«

Ključ je zaškrtnil. Slačili sva se v temi in brez besed. Greta je kmalu zaspala; blazina pa je upijala moje solze in besede: »Zakaj?« Odgovora mi ni dala.

Kdorkoli je napisal te besede in kolikor let mu je bilo, je znova opozoril na psiho mladega človeka. Leta in avtor nista važna, boleča je le ugotovitev, da so včasih otroci žrtve muhavosti staršev. Kaj res ne bi mogli teh stvari reševati tako, da tisti, ki so plod naše ljubezni ali ne ljubezni, ne bi že v rani mladosti trpeli?

Pismo od daleč

Med številnimi pismi so tokrat našli tudi enega, ki nas je še posebej razveselilo — predosem zato, ker smo prebrali, da bo razveselilo tudi vas. Gre za pismo Verice Javornik iz Beograda. Njeno pismo — pripoveduje o prvomajskih praznikih — objavljamo. Verice pa v imenu vseh mladih bralcev našega mesta lepo in pravo toplo pozdravljamo. Zdjaj pa k pismu:

Vstal je deževen dan. Nebo je sivo in lahčen veter neprestano pihja. Toda kljub tako slabemu vremenu, sem ostala dobre volje. Zakaj? Danes je vendar največji praznik naših ljudi. Ko sem prišla v kuhinjo in vzkliknila: »Živel prvi maj!« so bili moji sicer malce začuden nad nenavadnim navdušenjem, pa so mi kasneje kmalu pritegnili.

Namenili smo se na Avalo. Do zadnje postaje v predmestju Beograda smo se pripeljali s tramvajem.

Dalje smo se napotili peš. Vsi smo bili dobre volje in razigrani, posebno pa jaz, ker nas je spremljala moja najboljša soščka Milica. Zejja, da bi nas ogrožile sonce, se je kmalu uresničila. Kmalu za tem smo že odložili svoje vetrovke.

Po štirih kilometrih smo prišli v Jajince. Tu so med drugo svetovno vojno fašistični plačanci ustrelili okoli osemdeset tisoč ljudi. Spomenik nam okrasila s cvetjem, ki sem ga prinesla s sabo. Nenadoma je naša razigranost ponehala. Ko smo zapuščali Jajince, je bila naša hoja počasnejša, dostojanstvenjša — kot da bi s tem hoteli izkazati čast padlim.

Bilo je lepo, prelepo. Večer smo zaključili v šoli — s plesom. Prišla sem domov šele okrog devetih zvečer. Mama je bila huda, pa je morala — bi, je praznik.

Pozdravlja vas Verica Javornik, Samska 5, Beograd.

Maj v svobodi

Ze pred prvim majem sva s prijateljico sklenili, da za praznike obiščeva kraje, polne naravnih lepot in starih gradov.

Kolesi sta gladko tekli po izprazni cesti. Kmalu se je za ovinkom skrili podzemski grad in so nas pozdravljale prijazne vasi in hišice. Kmalu je bila za nama Bistrica ob Sotli, kjer so na njenem polju leta 1573 uničili zadnje ostanke kmečke vojske, ki ji je poveljeval Ilirja Gregorič.

Pot sva nadaljevali po hrvaški strani. Se malo in že sva bili pri preprosti kmečki hiši, kjer se je rodil velik voditelj jugoslovanskih narodov tovariš Tito. Njegova rojstna hiša je spremenjena v muzej. Ogled-

dalj sva si tudi šolo, nato pa nadaljevali pot v sotesko Zelenjaka. Na visoki strmini se dvigajo razvaline Kunšperka in Cesargrada. Pot sva nadaljevali po slabi cesti vse do Tuhejskih toplic, kjer iz globine zemlje pritekajo številni vreči. V tem kraju gradi tudi JLA avtocesto.

Lep je bil najin prvi maj. Kljub vsemu lepemu pa nisva pozabili na preteklost. Misli sva na tiste čase, ko še delavci niso smeli praznovati prvega maja in ko so morali možje, žene in tudi otroci delati po šestnajst ur dnevno. Vse to je zdaj minilo.

Jožica Kostanjšek,
Podsreda 84.

ŽENA • DOM • DRUŽINA

Zaupajmo vzgojiteljem naših otrok

V pogovoru z vzgojitelji-pedagogi mnogokrat zaslišimo prikriti očitki tistim staršem, ki v najboljši veri, da omilijo svojim otrokom-šolarjem njihove morebitne spodobnosti, prepuščajo njihove učitelje o »pridnosti in vestnosti« svojih mačkov, čeprav vzgojitelj že dobro pozna odnos učenca do šole in učenca. »Starši nam s tem le otežujejo delo z učenci, še posebej v poznejših letih, ko se otrok te potuše že zaveda in skuša materine trditve tudi sam po-

trditi. Otroke poznamo vse predobro, da bi mogli porušiti našo predstavo o njih že kratek pogovor s starši.« mi je rekla tovarišica Minka.

Zlasti pri slabših dijakih si vzgojitelj želi tesnejšega sodelovanja s starši, saj bi jim ti lahko razjasnili marsikateri pojav v zapleteni duševnosti svojega otroka. Zgodilo se je že, da se je otrok, ki je imel težave, sam zatekel k svojemu učitelju in se z njim pogovoril, ker je

videl tu uspešnejši konec svojih težav, kakor v pomenku z materjo. Pogosto je nenaden uspeh v šoli posledica tega, da je otrok našel nekoga, ki ga je rad in z razumevanjem poslušal in mu pomagal; otrok pa je našel pri teh pogovorih spet svoje notranje ravnotežje in se odločno lotil učenja ter v najkrajšem času in na veliko presenečenje drugih popravil ocene.

Svojim otrokom ne koristimo tako, da jim verjamemo vsako besedo — kako jih učitelj preganja, da več vedo, kot profesor presodi itd. Veno namreč, da otrok le težko precepi, kakšno je njegovo znanje in kako učiteljeve pomoči je bilo treba za pravičen in izčrpen odgovor.

V učilnicah res poteka že letošnje radnje dejanje. Vendar se zdaj ni prepozno za temeljit pogovor z učiteljem, za posvet, ki naj otroku daja šolanje v naslednjih letih. Nika ne prepuščamo naših otrok več po »preizkušenem receptu« inštruktorjem in ne varajmo otrokovih vzgojiteljev in tudi sebe samih z »azniti težavami, ki jih imamo naš otrok. Pri tem ostajamo po navadi sčepi za njegove resnične težave, iz katerih si sam ne more pomagati.

Obiščimo otrokovega učitelja in se posvetujmo z njim; vsekakor ima učitelj več strokovnega znanja o psihi otrok — mi ga poznamo le s

srcem in roditeljsko ljubeznijo. Res mu bomo pomagali najbolje le tako, da ga bomo spoznali tudi takšnega, kakršen je v šoli. Nikar se ne sramujmo prositi učitelja, naj tudi on večkrat spregovori z otrokom zaradi njegovih neuspehov. Morda bo sta učiteljeva beseda in priporočila zalegli bolj kot naše prošnje, ali pa šiba.

Vzdrževanje moške obleke

Obleke obesimo na obešalnik. Vsak večer obleko skratčimo, tudi notranjo stran, zlasti ob šivih; žepne obrnemo in jih skratčimo.

Obleke čistimo redno, da se madeži ne utrdi. Po možnosti čistimo z enako krpjo, kakor je obleka, z raztopino amoniaka (1 žlica na pol litra mlačne vode), zamazane ovrtnike z gostejšo raztopino (žlica amoniaka na 4 žlice vode), skratčimo in likamo čez vlažno laneno krpo. Dobro čistilo si pripravimo tudi iz enakih delov salmiaka, alkohola in etra.

Ce se obleka svetli, jo skratčimo v smeri vlaken in likamo čez laneno krpo, ki smo jo ovlažili v raztopini vode in kisa ali v raztopini 5 litrov vode, žlice alkohola in žlice amoniaka. Likalnika ne pritiskajmo!

Obleka se manj obnoši, če vsiljemo v kolena na notranji strani svileno podlogo. Ob robovih lahko pristijemo tudi ožek rob tankega, mehkega usnja, zlasti pri hlačnicah, rokavih in na zapetju.

Obleka se mnogo manj obnoši, če jo večkrat likamo in jo pogosto menjamo, da si »odpočije«. Dve obleki, ki ja redno negujemo, čeprav vedno rabimo, vendar izmenično, bosta namreč precej dalj ostali lepi, kakor dve obleki, od katerih se je najprej obnošila in izrabila ena, nato pa druga.

Kuharski nasveti

TELECJA SEKANICA Z ZELENAJO

Potrebujemo: 2 žlici olja, koren, 30 dkg telečjega mesa, žličko moke, kostno juho, baziliko, majaron, poper, paradižnikovo mezo, srednje veliko cvetačo.

Na olju prepražimo drobno zrezano čebulo in na kocke zrezan koren in nekoliko zmehčanemu dodamo zmleto meso, ga potrosimo z moko, prepražimo, zalijemo s kostno juho, dodamo dišave po okusu in dušimo 20 minut. Nazadnje dodamo paradižnikovo mezo in kuhano, na cvete razdeljeno cvetačo.

SKUTA Z DROBNJAKOM

Potrebujemo: četrt kilograma skute, sol, malo paprike, 3 žlice smetane, šopek drobnjakal.

Pretlačeno skuto zmehčamo s soljo, papriko in smetano ter nazadnje še z na drobno zrezanim drobnjakom. Jed takoj serviramo s krompirjem.

ČESNJEVE REZINE S SKUTO

Potrebujemo: 20 dkg moke, žličko pecilnega praška, 10 dkg margarine, 5 dkg sladkorja, limonino lupinico, 1 rumenjak, sok ene limone, mleko. Nadev: 30 dkg skute, 10 dkg sladkorja, 1 rumenjak, žlico drobtin, limonino lupinico, sneg t beljaka, pol kilograma česnja.

V moko s pecilnim praškom razdrobimo margarino, dodamo sladkor, rumenjak in limonino lupino. Emonin sok in mleko po potrebi, da lahko ugnemo testo. Testo zvaljamo, položimo na pekač in le na pol opočemo. Nato namažemo, skatim nadev, potrosimo s česnjami in v pečici pečemo do kosea.

Za nadev pretlačimo skuto in jo pečasto smetamo s sladkorjem, rumenjakom, dodamo drobtine, nastrgamo limonino lupinico in sneg.

Kljub temu, da se bodo kmalu zaprla šolska vrata, vam predstavljamo dvoje prikupnih oblačil za male šolarje. Morda bi bilo prav, če bi si kaj podobnega umislili za prihodnje šolsko leto, če se vam za letos zdi že prepozno.

Učiti se v kolektivu je mnogo bolj prijetno (posneto v mladinskem domu Tončke Čečeve)

Reševanje konkretnih akcij

IZ RAZPRAVE NA OBČINSKI KONFERENCI ZK V ŽALCU

Nemogoče je, da bi vsi občinski delegati na občinski konferenci Zveze komunistov v Žalcu, strnili v nekaj stavkov. Zato je prav, če iz nje povzamemo vsaj tisti del, ki zasluži splošno pozornost.

O vlogi komunistov v organizaciji SZDL in drugih družbeno političnih organizacijah je govoril predsednik občinskega odbora SZDL v Žalcu IVAN KOVAČ. Poudaril je, da je SZDL zlasti po petem kongresu našla svoje mesto, da pa ni mogoče govoriti o njenem uspešnem delu, če dela le odbor. »Če govorimo, da je SZDL vseljudski parlament,« je dejal, »tedaj je treba vključiti vanj čim širši krog državljanov, da bodo ti razpravljali in sodelovali o posameznih vprašanjih. Zlasti precej je teh vprašanj na področju kmetijstva, kjer bo potrebna čim širša aktivizacija komunistov in državljanov sploh, pa prav tako na področju šolstva, kjer se kaže potreba po ustanovitvi sekcije SZDL za ta vprašanja. Nujno je nadalje, da vsak komunist neke deluje, pri čemer bi se morali komunisti iz podjetij aktivneje vključevati v delo na vasi.«

Predsednik Oblo TONE DELAK pa je govoril o novem gospodarskem sistemu in o nalogah delovnih kolektivov. V občini je 8 mesarskih podjetij, ki poslujejo samostojno, družbenega upravljanja pa v njih sploh ni. Prav tako je 6 kmetijskih gospodarstev, 2 lesni podjetji, 6 obrtnih delavnic. Razdrobljena so tudi gostinstva podjetja in zdravstvene ustanove. Potrebe kažejo nujno, toda ne prislilno združitev, zato je naloga komunistov, da tolačijo pomen združevanja v smislu boljšega gospodarjenja in upravljanja. Tudi v trgovino bi bilo treba uvesti družbene organe, ki bi lahko reševali njene specifične probleme.

Na področju izobraževanja je uspešno delala delavska univerza, pa tudi večerna politična šola. Iz podatkov, ki jih je navedel direktor delavske univerze LOJZE SELAN, je ta ustanova izvedla celo vrsto najrazličnejših seminarjev, tečajev, predavanj, razen tega pa še nekaterih drugih oblik izobraževanja. Kljub aktivnosti pa še ni bilo storjeno vse, zlasti ne na področju kmetijstva in vključevanja žena v družbeno življenje. Prav tako bo treba še več skrbeti posvetiti nadaljnji rasti kadrov, čemur morajo prispevati tudi komunisti svoj delež.

Delegata iz tekstilne tovarne v Preboldu sta v razpravi nakazala nekatere slabosti v zvezi s sistemom nagrajevanja, pri čemer sta se zavzemala za to, naj bi bili vsi člani kolektiva javno seznanjeni s plačno listo, da bi tako vsakdo videl, koliko je kdo zaslužil in če je to, kar je zaslužil, zaslužil upravičeno.

Vprašanja šolstva in novega sistema financiranja šolstva, o čemer je govoril JOŽE GLUK, še

vedno niso našla ugodnih tal. Pri izvajanju zakona bi bilo treba nastopati z enotnimi stališči. Gre tudi za ustvarjanje novih odnosov šola — komun. V pogledu družbenega upravljanja bi bilo treba šolam zagotoviti dobre šolske odbore, ki bi lahko gledali na kompetence, ki jim jih daje njihova družbena vloga, lažje reševali tako materialna kakor vzgojna vprašanja.

Več skrbi bi bilo napovedati za posvetili Svobodom in prosvetnim društvom v iskanju ustreznih oblik njihovega dela. Za program bi tu morale skrbeti vse družbene organizacije v skladu z željami ljudi.

Na konferenci so delegati razpravljali še o problemih zaposlene žene, o nagrajevanju v obrti, o delu mladinske organizacije LMS, o vlogi sindikata v kolektivu in drugem. Vsa vprašanja so obravnavali tako kot jih obravnavajo komunisti, kar je navsezadnje največji porok, da bo ta konferenca obrodila dobre sadove.

dhr

Delegati med odmorom

Zaključna svečanost v Žalcu

Ob zaključku tedna Rdečega križa je bila v nedeljo v Žalcu svečanost, ki so ji poleg mnogostevilnih občanov prisostvovali

tudi predstavniki družbenih in gospodarskih organizacij in ustanov.

Prireditelj se je pričela s promennadnim koncertom godbe na pihala pred spomenikom NOB ter se zaključila v veliki dvorani Hmeljarskega doma ob nastopu združenih pevskih zborov, recitatorjev, godbe na pihala in drugih. Ob tej priliki so slavnostno razvili prvi prapor krvodajalcev v Ljudski republik Sloveniji, hkrati pa podelili odlikovanja večkratnim krvodajalcem ter izrekli priznanja delovnim kolektivom, aktivistom in podmladkarkom Rdečega križa za njihovo požrtvovalno delo v organizaciji.

Rudnik lignita kvalificira bivše borce

Ta teden je začel z delom tečaj za bivše borce in internirance, ki so zaposleni pri Rudniku lignita v Velenju in nimajo kvalifikacije. Tečaj bo trajal mesec dni.

Omenjeni tečaj je Rudnik lignita priredil na pobudo Zveze borcev, rudniškega aktiva te organizacije.

V tečaju je vključenih 35 delavcev.

Seminarji v Vrbju

V prostorih kmetijske srednje šole je bil pred dnevi seminar za predstavnike in tajnike sindikalnih podružnic industrijskih podjetij, ki ga je organiziral občinski sindikatni svet skupno z delavsko univerzo Žalec. Seminarja so se udeležili še sindikalni funkcionarji iz obrtnih podjetij. Pred dnevi pa sta bila še dva seminarja za sindikalne funkcionarje iz kmetijstva ter upravne obrtnih podjetij in predstavnike delavskih svetov. Udeleženci so se seznanili s problematiko delavskega samoupravljanja v industriji, kmetijstvu in obrti, prav tako pa tudi s problemi delitve dohodka v gospodarskih organizacijah v okviru novih gospodarskih predpisov. Razpravljali so o ekonomskih in političnih ciljih perspektivnega plana 1961 do 1965 ter o komunalnem gospodarstvu v družbeni skupnosti. Počez tega pa še o oblikah izobraževanja v gospodarskih organizacijah, o izobraževalnih centrih ter o skrbni za delovnega človeka in njegovi odgovornosti do kolektiva.

Ob koncu vsakega seminarja so obravnavali aktualne naloge sindikalnih podružnic in sodelovanje z občinskim sindikalnim svetom.

-jak

CROM-METAL

V podjetju Crom-Metal so pred kratkim pričeli z delom v kromirnici. Pripravljajo proizvodnjo matic in pepelnikov za avtomobile. Zaposlili bodo tudi 20 žena, kar je posebno razveseljivo, saj je v Velenju problem zaposlovanja ženske delovne sile zelo pereč.

Seminarji v Šoštanju

Aprila in maja je delavska univerza priredila več seminarjev o delavskem samoupravljanju, ki so se jih udeležili člani delovnih kolektivov. Počez tem iz gospodarstva so bila na sporedu tudi vprašanja naše zunanje politike. Maja in junija namerava Delavska univerza prirediti še več predavanj o novem gospodarskem sistemu in o delavskem samoupravljanju v novih pogojih.

M. M.

V. V.

TRI OBRTHNIŠKE USLUGE

Obrtniške usluge so dandanes drage. Takšno je vsaj mnenje tistih, ki imajo z obrtniki opravka. Pri tem seveda ne gre stvari posploševati, kajti so očitne razlike celo med uslugami obrtnih podjetij istega tipa, na primer med dvema čevljar-skima ali krojaškima podjetjema itd.

Tu imamo tri primere: Krajsanje moškega balonskega plašča pri celjski podružnici ljubljanskega Obrtnika v Stanetovi ulici stane 560 dinarjev (pri čemer je delo opravljeno

površno, kajti podloga je očitno daljša od plašča).

Popravilo moških hlač v celjskem krojaškem podjetju Elegant na Titovem trgu pa stane 350 dinarjev. Če upoštevamo da je bilo treba hlače popraviti, smo lahko v krojaški stroki popolni laiki, pa nas ne bo mogel nihče prepričati, da s predelavo ni bilo večjega ali v skrajnem primeru vsaj enakega dela kakor s krajsanjem plašča Razičika v ceni je očitna.

Tretji primer pa je ženski krojaški salon Lenart Nina v Stanetovi ulici in stezniki. In sicer stezniki iz tretjerazrednega damasta, narejeni ne po želji stranke, kar bi bilo po zdravi pameti pričakovati, marveč po načelu: »Mi bomo pa ja vedeli, kako se to naredi!« Torej mi smo strokovnjaki. Krasno. Ampak strokovnost v tem primeru je lahko v šivalnem stroju, niti in igli, nikakor pa ne v samovoljnem oblikovanju tistega, čemur je tak artikel namenjen! Oprostite, toda vse ženske prsi menda niso enake! Kdor trdi nasprotno, po pojmi logike ni nikakršen strokovnjak, marveč laik! In tako se je ta strokovnost tu malce osmešila. Stezniki iz tretjerazrednega damasta, ki je stal 650 dinarjev, je bilo treba popraviti — seveda na zelo veliko, moledujočo prošnjo stranke (kajti priznamo, strokovnjaki ne prenesejo

oporekanja!). Treba je bilo torej v sredini vstaviti približno dva centimetra širok in približno pet centimetrov dolgi trak — za ceno nadaljnjih 160 dinarjev! Na popravilo je bilo treba čakati kak mesec dni, pri čemer pa se v bistvu ni nič spremenilo razen cene, ki se je tako povzpela na 810 dinarjev! Kroj je namreč še naprej ostal zvest načelu, ki smo ga omenili zgoraj.

To so torej trije skromni primeri. Morda bi bilo mogoče najti še kaj večjega, vendar nam včasih tudi skromne reči dopuščajo kakšen izlet v sfero misli.

Ob prvih dveh primerih se človek vpraša, kako je mogoče, da je, denimo, v skrajnem primeru ista usluga v dveh državnih podjetjih tako različna po svoji ceni, medtem ko ob tretjem primeru pravzaprav ni kaj misliti. Tu naj bi morda razmišljala obrtna zbornica. Zaključek je vsekakor zelo preprost: Obrtniki po vsej priliki malce pretirava (vsaj kar zadeva krajsanje plaščev). Elegant je zelo korektno in bržkone tudi zelo renomirano celjsko krojaško podjetje (ne samo, kar zadeva popravila hlač, še bolj v odnosih do strank). Ženski salon Lenart Nina pa je (vsaj v pogledu steznikov) poglavje zase. O tem nas navsezadnje prepričujejo primeri, ki smo jih navedli. dhr

Teden požarne varnosti

V okviru Tedna požarne varnosti je prostovoljno gasilsko društvo Žalec prikazalo uspešno gasilsko vajo »Napad na podjetje«, prav tako pa jim je uspela tudi gasilska vaja, s katero so prikazali gašenje šolskih prostorov in reševanje šolske mladine. Tudi vsa ostala prostovoljna gasilska društva v žalski občini so

imela več nočnih vaj z namenom, da se ugotovi pripravljenost gasilskih čet za primer požara. Izkušeni gasilci pa so imeli skoraj po vseh osnovnih šolah predavanja o požarni varnosti in preprečevanju požarov. Vsa ta predavanja so ponazarjali z diaprojektivi. Občinska gasilska zveza Žalec je v okviru Tedna organizirala tudi majhno razstavo.

Portret Alenke z razstave celjskega slikarja M. Lorenčaka, ki je te dni odprta v mali unionski dvorani

PORTRETI IN POKRAJINE

Nekaj o razstavi žalskih razstavah v žalski občini

Moj kraj včeraj... Geslo »Jugoslovanskih pionirskih iger«, ki so si ga posamezne šole in posamezne občine zamislile po svoje...

Preteklost svojega kraja lahko opišete s pomočjo literature, raznih arhivskih podatkov ali drugače. Lahko jo opišete tudi s pomočjo ljudi, ki vedo tu in tam še kaj povedati o sebi in o časih, ki so jih preživljali njihovi predniki ali, za moderno zgodovino celo oni sami. Pri tem so misljena doživetja zadnje vojne — taborišča, raznih akcij itd. Marsikaj dragocenega s tega področja je v Spodnje Savinjski dolini že tonilo v pozabo! Marsikaj pa so ob priliki razstav zapisali učenci šol v žalski občini in sicer v obliki spominov, ki so jih pripovedovali starši ali znanci. Ti sestavki, ki jih je več sto, bodo lahko služili kot osnova za nadaljnje delo in študij zgodovinskega pisca in drugih. Najboljše spisi pa bodo izbrani za objavo v mladinskih glasilih in drugod.

Počez tega so učenci zbrali iz obdobja 1941-45 več predmetov, kot n. pr. fotografije, pakete, trošilne listke, ilegalni tisk, obleke iz internacije in razne druge NOB muzealije.

Druga področja, zlasti etnografija in kulturna zgodovina, sta bili izredno bogato zastopani skoraj na vsaki šoli. Posamezni razredi so celo tekmovali med seboj, kateri od njih bo zbral več »starin«. In našli so marsikaj, kar celo z muzejskega stališča preseneča, zlasti še, če pomislimo na Spodnje Savinjsko dolino in njeno naglo modernizacijo.

Mladini skoraj ni ostal skrit noben čeladnik, ki je z drugimi že doslužnimi petrološkimi prikazoval razsvetljavo nekega, potem prvi likalniki, lončena in lesena posoda, zibelke, vezene in domače platno ljudska plastika, razne priprave za domačo obrt itd. Marsikje so kar rekonstruirali črno kuhinjo (Brasovče), drugod so se omejili na tkal-

stvo in so postavili ob trlici lan in druge kompletne statve (Prebold) potem dele in kompletne noše (v Petrovčah z manekenom); največ različnih predmetov pa so zbrali v Galiciji.

Marsikje so odkrili stare listine (ce'lo golske), stare tiske in zanimive rokopise, kar bo vsekakor koristilo našemu arhivu in študijski knjižnici.

Zamisel žalske občine, posebej še tov. Draga Predana, ki je razstave usmeril na zbiranje gradiva iz področja zgodovine, etnografije in kulturne zgodovine, je treba pozdraviti! Saj se je s pomočjo teh razstav našlo marsikaj, kar bo z muzejskega stališča razjasnilo marsikateri nejasni moment pri proučevanju Spodnje Savinjske doline, za kar bi brez pomoči naših šolskih otrok in njihovih pedagogov porabili dosti časa, končen rezultat pa bi bil verjetno nezadovoljiv. S to akcijo pa je mladina poleg vsega spoznala tudi marsikaj svojega — tega kar je živele z njihovimi predniki.

Na razstavah so si svoje prispevke ogledovali z zadovoljstvom, jih razlagali sošolcem in drugim obiskovalcem, seveda vse s pomočjo

»NAPAD« NA TISK IN OBRAMBA TISKA

Na neki konferenci je neki direktor »napadel« med drugim Celjski tisk. Pri tem je »pozabile« povedati, ali gre zgolj za navadno maneversko municijo ali nemara za kakšno močno razstrelivo. »Strele« je bil namreč naperjen bolj ali manj v prazno, kajti če je že nekam meril, bi moral vsaj nakazati smer, kar pomeni z drugimi besedami, da bi moral konkretizirati cilj, ki ga je hotel zadeti. Ker je bilo torej orožje, ki se ga je poslužil, podobno zračni puški, je razumljivo, da je izstrelke malce zaneslo. Oglašil se je novinar Celjskega tednika, ki je v obrambo novinarskega poklica povedal to, kar je bilo treba povedati. Toda tu ne gre za rekonstrukcijo obeh govorov, gre za neko načelno vprašanje.

Kakor je vsem znano, razlikujemo v glavnem dve vrsti kritike. Ena med njima je tako imenovana pavšalna kritika ali kritika ad hoc. Zanj je značilno predvsem to, da ni spoštna, da bi bila konstruktivna, izhaja pogosto iz določene omejenosti in je z družbenega vidika bolj škodljiva kakor koristna. Kajti njena poglavitna metoda je v tem, da obravnava formo, ne pa jedro predmeta in pravi na primer: tale stvar je taka in taka, ne pove pa, zakaj je taka in ne drugačna. Njen duh je še najbližji duhu pocestnega tercijalskega opravljanja nekoga in nečesa, s to razliko, da te vrste opravljalci pogosto vedo več kakor je treba vedeti, medtem ko tovrstni kritikastri običajno vedo premalo.

Drugo, kar je pokazal ta primer (in kar je samo logična posledica prvega), pa je vprašanje javnega omalovaževanja ali v skrajnem primeru sčebega razumevanja vloge tiska in novinarja. Pri tem ne gre toliko za Celjski tisk in njegove novinarje, ki v bistvu sploh niso bili prizadeti, kolikor morda za tisk in novinarje nasploh. O vloži tiska menda ne bi bilo treba govoriti, ker je ta dandanes malone vsakomur jasna (komur ni, lahko preštudira recimo misli naših najvišjih državnih voditeljev, ki so tudi v tem pogledu ustvarili nedvoumne in jasne koncepte). Kar pa zadeva novinarja kot javnega družbenega delavca, je njegova odgovornost pred družbo vsaj tako velika in pomembna, da je ni mogoče odpravljati z izrazi morebitne osebne prizadetosti, celo ne v primeru; če bi bila taka prizadetost upravičena. Nevezdrno je naposled, projicirati svoje osebne probleme v družbo in jih prikazovati kot družbene probleme, pa prav tako nevezdrno, posploševati osebne spore in na podlagi njih obsojati ali proglašati novinarje za kriminalce! Novinar namreč ni nič drugega kakor človek, in ker je samo človek, je podvržen vsemu tistemu, kar tvori človeški organizem, to pomeni predvsem vsem zakonitostim njegove narave. Novinarska dejavnost navsezadnje tudi ni v nekakšnih poletih nad družbo, pač pa v presojanju in tolačenju pojavov v družbi, z njenih stališč, kar pomeni, da ji je v celoti izpostavljen!

Za pravilno razumevanje takšnega smotra novinarskega dela pa so predvsem potrebna konstruktivna merila, ne pa sodbje, ki ga skušajo meriti z vatili! Vsakršni javni napad na tisk, ki v svoji »bojni zapovedi« ne navede konkretnega cilja napada, lahko ima samo ta učinek, da cilj zgreši in da ga »sovražnik« (to je, tisk) prese- neti ter mu pokaže boljši »strateški« sistem od njegovega, kakor se je zgodilo tu.

Vse to se mi je zdelo potrebno in vredno zapisati iz preprostega dejstva, ker nam javni napad daje pravico javne obrambe; ker je novinarski poklic pogosto tarča upravičenih, a morda še pogostejše neupravičenih kritik in »kritik«, in ker je konec koncev vse naše delo posvečeno istim težnjam — oblikovanju tistega, čemur pravimo socialistična družba in socializem!

Drago Hribar

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

MLADINCI KLADIVARJA -

najboljši tudi v državi

Po prvem kolu ekipnega prvenstva države v atletiki so mlajši in starejši mladinci ter starejše mladinke AD Kladivarja zbrale največ točk ne samo v republiškem, temveč tudi v državnem merilu. Tako je vrstni red pri starejših mladincih naslednji: 1. Kladivar 18.696, 2. Mladost 17.987, 3. Branik 17.960, 4. Ljubljana, 5. Dinamo, 6. Olimpija-Svoboda itd.

Mlajši mladinci: 1. Kladivar 13.901, 2. Dinamo 13.843, 3. Branik 13.835, 4. Sloboda, 5. Mladost, 6. Ljubljana itd. Starejše mladinke: 1. Kladivar 14.859, 2. Sloboda 12.015, 3. Senta 11.908, 4. Maribor, 5. Mladost, 6. Branik itd.

Uspeh mladih atletov Kladivarja zasluži največje priznanje.

Uspešen start

Prvo kolo ekipnega prvenstva v atletiki za mlajše in starejše mladince ter mladinke je prislo AD Kladivarju zaslužno afirmacijo. V vseh treh skupinah so mladi celjski tekmovalci in tekmovalke zbrali največ točk izmed vseh ostalih ekip v Sloveniji. Najbolj prepričljivo zmago so dosegli mladinke, ki so nabrale 14.859 točk. Medtem, ko so jih tekmovalke Maribora dosegle 11.068, so jih mlade članice Branika zbrale 10.543. Pa ne samo v skupnem zbiru točk, tudi v rezultatih so mlade atletinje Kladivarja dokazale, da so se na prvenstveno sezono prav dobro pripravile. Tako so poleg ostalih odličnih rezultatov dosegle še tri rekorde, dva od teh državna, tretjega pa republiškega. Prvega je zabeležila Serbčeva v teku na 100 metrov. Nov najboljši rezultat v državi za mlajše mladinke na tej progi se glasi 12,3 sekunde. Drugi državni rekord je dosegla Lubejeva v teku na 60 metrov. Njen čas — 7,7 sekunde.

Tretjega in to republiškega pa je postavila Urbančičeva v skoku v višino — 156 cm. To je najboljši izid za mladinke in članice.

Bolj trdo je šlo starejšim mladincem, ki so v dvoboju premagali atlete Branika s 18.696 : 17.960 točk. Ta dvoboj se je končal tako, da so mladinci Kladivarja pobrali devet od štirinajstih razpoložljivih prvih mest. Pomembno

zmago pa je zabeležil Martin Štajner, ki je v teku na tisoč metrov premagal renomiranega tekmeča Fošnarica.

Izredno zanimiv in napet je bil troboj v Mariboru, kjer so nastopili mlajši mladinci. Nazadnje je zmaga pripadala le atletom Kladivarja, ki so zbrali 13.901 točko, drugi je bil Branik s 13.835, tretji pa Maribor z 9.456 točkami.

TRIJE REKORDI

Olimpov črn dan

Navzlic bodrilnim letalom (škoda, da jih niso izdali takrat, ko je bil še čas), se Olimp ni mogel prav zoperstaviti svojemu mestnemu rivalu v slovenski conski ligi — Kladivarju. Dvoboj med Olimpom in Kladivarjem, minulo nedeljo na Glaziji, je obetal veliko. Zal, pa se je sprevrgel v silno slabo tekmo, v kateri je Kladivar, kljub visoki zmagi 5:1, pokazal manj, kot pa poraženi. Izgovor, da v igri s slabim nasprotnikom ni moči kaj pokazati ne drži. Če drugega ne, bi lahko bila vsaj zmaga izdatnejša in zanjo je bilo več kot preveč priložnosti.

Kladivar je zabeležil v svojo korist zmago in dve točki. Ker je ves izkupicek pobral tudi Maribor, se razlika med njim in nasledovalcem ni spremenila. Se zmeraj znaša dve točki. Razlika pa je v tem, da ima vodeči Maribor dosti boljši količnik med danimi in prejetimi goli. To pa je velika prednost, ki zna tudi odločilno vplivati na končni vrstni red Sicer pa počaka mo še dva zavrtljaja, od katerih bo najbolj odločilen nedejski. V tem kolu bo namreč Maribor igral z Ljubljano v Siški.

Kladivar pa bo doma gostil Ilirijo. Po tem kolu je vsakršno upanje Olimpa, da bi tudi prihodnje leto nastopal v slovenski conski ligi zaman.

Kakor starejši, tako so v nedejo kot poraženci zapustili Glazijo tudi mladinci Olimpa. Vendar jim to ne bi bilo treba, če bi igrali po vodstvu 2:0 bolj pametno in če bi imeli v vratih bolj zanesljivega čuvarja. Tako pa so v finalu izgubili z rezultatom 4:3.

Nogomet

Slovenija:Kladivar 5:4

V pripravah na srečanje z reprezentanco koroške je izbrana vrsta najboljših slovenskih nogometašev odigrala v sredo popoldne na Glaziji prijateljsko tekmo in premagala Kladivarja s 5:4. Rezultat je bil postavljen že v prvem polčasu.

V NEDELJO STRESKO TEKMOVANJE V DRAMLJAH

V počastitev dneva mladosti prireja Okrajni strelski odbor pod pokroviteljstvom Okrajnega komiteja LMS v nedeljo, 21. t. m., z začetkom ob devetih dopoldne v Dramljah množično strelsko tekmovanje z različno puško. Tekmujejo moške, ženske ali mešane ekipe ne glede na starost. Na dan tekmovanja bo vozil izpred celjske železniške postaje v Dramlje avtobus, ki bo imel odhod ob osmi uri zjutraj.

Nogomet

Celjski železničarji - PRVAKI

Iz nadaljevanja okrajne nogometne lige je bil pomemben samo en izid. V medsebojnem srečanju so nogometaši celjskega železničarskega kluba premagali Šostanj 9:1 in si tako že zagotovili prvo mesto na lestevici in s tem pravico do kvalifikacijskega tekmovanja za vstop v slovensko consko ligo.

VAJENCI SOLE »BORISA KIDRIČA« — TUDI OKRAJNI PRVAKI

V Pečovniku so se v nedeljo zbrali najboljši obvezniki predvojske vzgoje iz srednjih, strokovnih in vajenskih šol, ki so se pomerili na okrajnem prvenstvu v predvojskem mnogoboju. Nastopilo je sedem ekip in 35 posameznikov. Ekipa vajenske šole »Borisa Kidriča« iz Celja je tudi na okrajnem, kakor na občinskem prvenstvu, zasedla najboljšo mesto. Za njo so se zvrstili: 2. Šostanj, 3. Učiteljske, 4. Vajenska Zalec, 5. MIS Štore, 6. Industrijska steklarska šola Rogaska Slatina. Med posamezniki je zmagal Alekšič Fermetom (oba Vajenska šola B. Kidriča). Tretji je bil Rotar (gimn.), 4. Kranjc (Vajenska šola B. Kidriča), 5. Jaklič (gimn.), 6. Gruber (Vajenska šola B. Kidriča) itd. Sed najboljših bo prihodnjo nedeljo v Novi Gorici zastopalo celjski okraj na republiškem prvenstvu.

Celjski atleti najboljši na teku zmage v Litiji

V počastitev dvaletnice revolucije je bil v ponedeljek v Litiji »Tek zmage«, na katerem so celjski atleti pobrali vsa možna prva mesta. Tako je pri mladinkah zmagala Zupančeva, pri mladincih Štajner pri članah pa Naraks pred Korbarjem (oba AD Kladivar).

VAŽIČEV REKORD

V odmoru nogometne tekme med Dinamom in Crveno zvezdo v Zagrebu je bil krajši atletski program na katerem je član AD Kladivarja Simo Vazič postavil v teku na 3000 metrov nov slovenski rekord, ki je hkrati tudi tretji najboljši rezultat letošnje sezone v Evropi na tej progi. Glasi se 8:09.8 minute.

USPEL PLENUM

Skupni plenum članov Okrajnega odbora SZDL in Okrajne zveze za telesno kulturo ni bil pomemben samo zaradi analize stanja in problemov telesne kulture na območju celjskega okraja, temveč veliko bolj zaradi zaključkov in stališč, ki so jih rešeno priporočili, kako naj občinski ljudski odbori in občinske politične organizacije obravnavajo in rešujejo to aktualno družbeno problematiko. Na sliki — pogled v dvorano med zasedanjem.

ROKOMET

KDO BO PRVAK?

Po štirinajstodnevem odmoru so pretekli teden tudi rokometiški nadaljevali s svojim prvenstvom v okrajni ligi. Zanimiva je borba za prvo mesto, ki se še vedno bje med partizanskim moštvom iz Celja in železničarsko ekipo. Kot vse kaže bo prvak znan šele ob zaključku temovanja. Vsekakor pa bo v teh srečanjih odločil vsak gol. Ostala moštva so mnogo slabša. Ne glede na to pa je zanimiva borba za mesta pod samim vrhom Sicer pa je bilo v zadnjih tekmah doseženih nekaj presenetljivih rezultatov. Tako so igralci iz Polul v Šostanju premagali domačine, zato pa na lastnem igrišču izgubili proti Grizam. Presenetili so tudi Konjčani, ki so premagali Laško.

Rezultati enajstega in dvanaestega kola pa so bili: Grize — Partizan Celje 0:5, Laško — Celje 19:22, Šostanj — Polule 15:17, Velenje — Konjice 22:11, Partizan Celje — Velenje 29:18, Celje — Šostanj 5:0, Konjice — Laško 24:23, Polule — Grize 10:27.

Po 12. kolu je stanje na tabeli naslednje: Partizan Celje in ZRK Celje 22 točk

Polule 11, Velenje 10, Laško 10, Šostanj in Grize po 8 ter Konjice 5 točk.

V naslednjem kolu bodo igrali: Celje — Grize, Partizan Celje — Polule, Laško — Velenje in Šostanj — Konjice.

Med tednom so bile odigrane prijateljske in pokalne tekme, v katerih je moštvo športskega Kovinarja igralo nedolgo 18:18 z mladim moštvom Partizana iz Celja, Polule pa so v finalu občinskega tekmovanja za pokal maršala Tita izgubile srečanje s Partizanom iz Celja mesta 26:15.

KVALITETA NA OSNOVNIH SOLAH

Občinsko prvenstvo osnovnih šol Celja v rokometu je pokazalo, da učenci in učenke odlično obvladajo to dinamično igro. Pri učencih je zmagala druga osnovna šola, ki je v finalu premagala tretjo 9:4. Pri učenkah pa je bil vrstni red najboljših naslednji: 1. Tretja osnovna šola, 2. Prva osnovna šola itd.

Tri mlade rekorderke

Nedeljski miting na stadionu »Borisa Kidriča« nam je dal tri nove rekorderke: Serbčeva in Lubejeva v državnem ter Urbančičeva v republiškem merilu. Vse tri pa so članice AD Kladivarja.

Prvi rekord je postavila Zinka Serbčeva v teku na 100 metrov. Glasi se 12,3 sekunde, velja pa za mlajše mladinke.

Ko je zvedela za ta podvig je bila vesela. Kako tudi ne. — Ze prejšnjo nedeljo sem v Ljubljani na mitingu v okviru partizanskega pohoda »Ob žici okupirane Ljubljane« postavila državni rekord na tej progi v času 12,7 sekunde. Zdaj sem svoj rekord zboljšala za štiri desetinke sekunde. Upam, da to ni zadnja meja...

— Kako pa v šoli? — Obiskujem osmi razred osnovne šole v Senovem. — Veliko treniram? — Štirikrat na teden doma, po enkrat na teden pa prihajam v Celje.

— Kako pa v teku na 80 metrov čez ovire? — Slabo. Kakor po navadi sem tudi to pot slabo startala.

Drugič so gledalci pa tudi tekmovalci zaploskali Nataši Urbančičevi in to takrat, ko je preskočila 156 cm v višino. To je republiški rekord za članice in mladinke.

Kakor Zinka, tako ima tudi Nataša petnajst let. Hodi pa v prvi razred celjske Ekonomske srednje šole.

— Si zadovoljna z rezultatom? — Sem. — Se boš letos še kdaj vpisala v seznam rekorderk? — Upam, da. — Kako pa je bilo v teku na 80 metrov čez ovire? — Slabo. Kakor po navadi sem tudi to pot slabo startala.

Tretji rekord je dosegla Marjana Lubejeva, prav tako učenka prvega razreda Ekonomske srednje šole. Dosegla ga je v teku na 60 metrov v času 7,7 sekunde. Drži pa za mlajše mladinke.

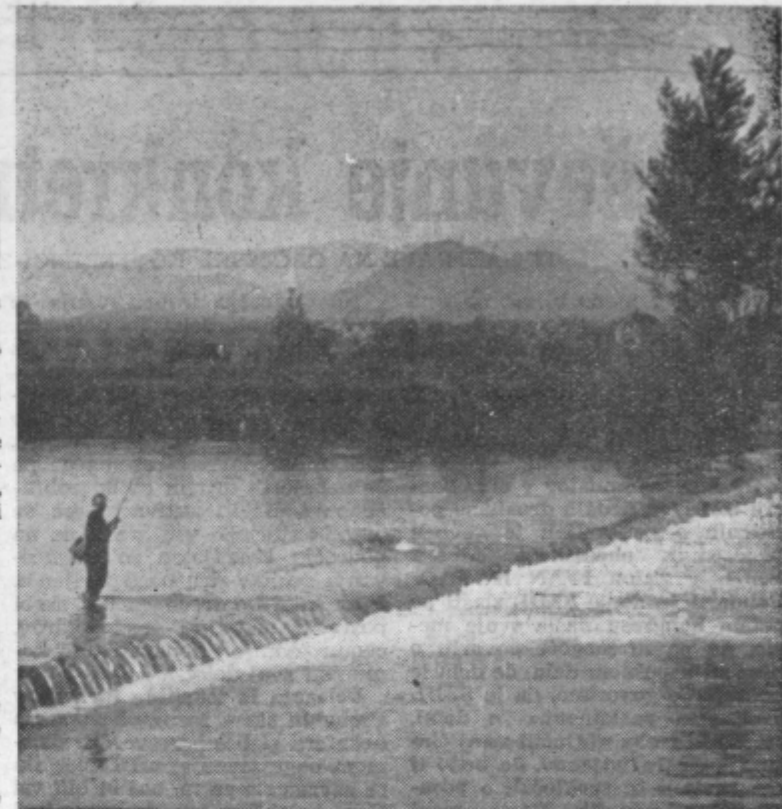
— Na ta start sem se dobro pripravila. Zato sem kar slutila, da bom tekla boljše od osmih sekund. In res je bilo tako. —an

Urbančičeva (na levi) in Serbčeva

Marjana Lubeje

Pionirji na ribiškem tekmovanju

Jugoslovanske pionirske igre so v celjski občini v polnem razmahu. Vseh 18 pionirskih odredov se je zavelo za to, da bo igre zaključilo s kar najlepšimi uspehi.

Ob koncu prve etape je bila lepa svečanost v Storah kjer so pionirji znova dejali: Dostojno moramo proslaviti mlajšajši, dvajsetletnici vstaje. Za sodelovanje v prvem delu pod geslom »Moja kraj večerja« so vsi odredi dobili priznanja, šahisti in strelci pa za uspehe še praktična darila.

Zdaj so že v drugem delu Jugoslovanskih pionirskih iger. Tako je bilo pred kratkim izvedeno občinsko ribiško prvenstvo pionirjev, na katerem je sodelovalo 50 pionirjev, ena pionirka ter osem mladincev. Tokrat je bojna sreča zapustila pionirje in se nagnila v prid edine pionirke. Tekmovala je skupaj z bratom, imela pa sta le eno palico in še to izposojeno. In ko je ta pionirka, Tezija Petek, učenka prve osnovne šole iz Celja, držala palico v rokah, palico, za katero ji je stric takoj rekel, da bo njena. Če njame vsaj tri ribe, je začela riba skakati. Še kratak čas je počakala nato silovito zapela in na suho je prinesla lepa rdečeka. Njej je sledila druga. S tem uspehom pa se je povzpela tudi na prvo mesto med pionirji ter dobila za to lepo nagrado.

Med mladinci si je prvo mesto priborila ekipa ribiške družine iz Stora, med pionirji pa ribiški prve osnovne šole iz Celja. Ekipa so dobile za svoj uspeh priznanja, posamezniki pa lepa darila.

ZA RED NA CELJSKEM TRGU

Po odloku, ki sta ga sprejela oba zbora Občinskega ljudskega odbora v Celju, je tržni prostor za trg na drobno določen ob Linhartovi in Savinovi ulici. Prodaja blaga je dovoljena samo na trgu, ne pa po hišah in ulicah. Trg je odprt v poletnih mesecih (od 1. aprila do 30. novembra) od 5. do 18. ure, pozimi pa (ves ostali čas) od 6. do 12. ure. Ob nedeljah in praznikih je trg odprt do 10. ure.

VRTOVI PRED GOSTILNAMI

V poletnih mesecih bi lahko postalo naše mesto še bolj živahno, če bi gostinska podjetja, kjer je to možno, uredila vrtove pred lokali. Veliki pisani sončniki in nekaj živo pobarvanih miz bi ustvarile prijetno sliko. Zgledu Mignona in Zvezde naj bi sledila še druga podjetja.

ZAHTEVA PO BOLJSEM UREJANJU GRADBIŠČ

Na nedavnem posvetovanju delovnih inšpektorjev, ki se ga je udeležil tudi predstavnik iz Ljubljane, so govorili o potrebi doslednega izvajanja predpisov o zaščiti delavcev pri delu, zlasti pa o potrebnih ukrepih za zaščito kmetijskih delavcev.

Hkrati so opozorili na pomanjkljivo urejenost gradbišč. Pomanjkljivo urejeni odri in okolice gradbišč lahko povzročijo tudi težje poškodbe.

Gibanje PREBIVALSTVA

v mestu Celju od 29. aprila do 16. maja 1961 je bilo rojenih 29 dečkov in 36 deklet.

Poročili so se: Kit Josip, delavec iz Pečovnika in Rakovnik Karolina, delavka iz Pečovnika; But Ivan, šofer iz Tekočevca in Sušek Pavla, kuharica iz Celja; Jagrič Avgust, TT mehanik iz Celja in Kmetič Jožica, uslužbenka iz Celja; Ferjan Jože, upokojenec iz Celja in Jeretin Marija, gospodinja iz Celja; Dobovčnik Stanislav, mizarški pomočnik iz Sp. Grušovci in Trojar Eva, serviska iz Celja; Zvar Franc, uslužbenec iz Celja in Končan Justina-Marija, uslužbenka iz Celja; Kučer Franc, mizar iz Zaleca in Krempuš Ida, kmetijski tehnik iz Zaleca; Grum Zvonko, mizarški pomočnik iz Arje vasi in Prisljan Marija, vzgojiteljica iz Kasar; Razgor Jože, uslužbenec iz Vrbe pri Dobrni in Hanžič Ivana, šivilja iz Babičega.

Umrli so: Brdnik Franc, poljski delavec iz Ras-kovca, star 78 let. Coh Apolonija, gospodinja iz Malega Tabora, stara 56 let. Kolarič Pavla-Ana, osebná upokojenka iz Celja, stara 62 let. Virod Anica, otrok iz Velenja.

Celjski TRG

CENE NA CELJSKEM TRGU
Krompir st. 20 (20—50), krompir novi 90—114, čebula stara (150—200), čebula nova 106—118 (100—110), pesen stari (150—220), česna ro 1 160—164, fižol v. 115—140 (80—130), fižol n. 100 (70—100), solata 50—80 (80—150), špinata 60 (60—100), ohrovt 100, peteršilj 180—250 (200), zelena (100), por (50—80), rabarbara (120—150), pesa 50 (40), koleraba 110 (200), redkvice (100), korenje (25—50), korenček 120—220 (80—100), hren (200), zelje čes (50—60), zelje gl. b. 106—140 (100), limone 220, pomaranče 220, jabolka 70 (70—100), banane 280, pšenica (50), koruza (40—50), oves (40—50), mleko 56 (20—50), skuta (200), smetana (320), maslo (760—800), jajca 22 (18—21), kokoši (600—1.000), piščanci kg 460, komad 200—300, zajci (250—300), radič (150), grah ne-lušč. 160.

Trg ni bil posebno dobro založen. Se vedno je občutno pomanjkanje perutnine sadja in v nekaterih dneh tudi mlečnih izdelkov.

Pogovor o ROKOMETU

Med komisijami, ki delajo v okviru tehničnega odbora pri Okrajni zvezi za telesno kulturo, je rokometna v zadnjem času prav gotovo dosegla najlepše uspehe. Največ zaslug za to ima njen predsednik VLADO POCAJT.

Ko smo ga upraskali, kako ocenjuje nivo rokometu v okraju, je dejal:

V našem okraju je rokomet nazadovolj. Precej zaslug za to je imelo pretirano forsiranje velikega rokometu in to v času, ko se je posod drugod uveljavil že mali, ali danes znan samo pod imenom rokomet. Če so včasih celjski rokometisti spadali v kvalitetni vrh, pa danes v republiškem merilu predstavljajo komaj povprečje, točneje rečeno podpoprečje. Rokomet v celjskem okraju zaenkrat živi.

Kvaliteto rokometu v celjskem okraju predstavlja okrajna liga. Pa še v njej so precejšnje razlike med moštvi.

— Kaj nameravate napraviti, da se bo stanje izboljšalo?

— V prvi vrsti se bomo morali zavzeti, da bomo rokometna moštva ne samo številčno ojačali, temveč dobili tudi nova. Skrbeti bomo morali za večji priliv mladih ljudi. Zlasti bo treba uo pozornost posvetiti ženski mladini. Žal ugotavljamo, da pri klubih ni interesa za ženski rokomet, pa čeprav je znano, da je ta športna igra zelo primerna za žen-

sko mladino. Prvi korak na tej poti so v zadnjem času napravili le v Šoštanju, Preboldu in deloma v Celju. Upajmo, da jih bodo drugod posnemali.

Več bomo morali napraviti tudi za propagando rokometu in doseči, da bo na naše tekme prihajalo prav tako veliko ljudi, kot n. pr. na nogometne tekme.

Tudi vzgoje igralcev ne bomo smeli zanemariti. Ne gre tu samo za strokovno športno, temveč tudi za poznavanje pravil igre in podobno.

Pri našem delu se bomo zavzemali še za to, da bomo že jeseni povečali število članov okrajne lige za dva. Mimo tega bomo skušali ustanoviti občinske lige. Zaenkrat imata Celje in Zalec za takšno tekmovanje vse pogoje. V delovni program smo vnesli tudi okrajna tekmovanja za mladince, ženske, in pionirje. Vse pogoje imamo še za to, da bi rokomet razširili med člane delovnih kolektivov in na vse šole. Po našem mnenju bi lahko že zdaj začeli v nekaterih občinah s tekmovanji delovnih kolektivov v rokometu. In končno — letos so naša rokometna moštva prvič nastopila tudi v tekmovanju za jugoslovanski pokal.

Skratka, pri delu se bomo zavzemali za množičnost rokometu, za vključevanje čim večjega števila mladine vanj. V tekmovalnem sistemu pa bomo dajali prednost in podpirali občinska tekmovanja v tej ali oni obliki.

Janežič — še kar naprej v vodstvu

V devetem kolu prvenstva Celja v šahu se bili doseženi naslednji rezultati: Primožič—Kunej 1:0, Suhel—Berce 0:1, Kovačič—Modic 0:1, Pajman—Ojstrež 0:1, Lubej—Pertinač 1:0.

Deseto kolo je dalo naslednje izide: Kunej—Pertinač 1:0, Modic—Ojstrež 1:0, Berce—Kovačič 1:0, Suhel—Primožič 0:1. Po tem kolu je še kar naprej v vodstvu Janežič. Sledijo Primožič, Ojstrež, Pertinač itd.

Zadovoljiv uspeh

V zaključnem republiškem šahovskem tekmovanju za Titov pokal so se Celjani v Ljubljani kar dobro uveljavili. V prvem kolu so premagali Koper 3:1, v drugem pa izgubili z najmočnejšo ekipo — LSK Ljubljana 2 in pol proti ena in pol. Z malo več sreče in pazljivosti posameznikov, bi se lahko to srečanje končalo tudi v korist Celjanov.

Celje - Kranj na 15 deskah

V nedeljo, 21. tega meseca se bo ob devetih dopoldne začel v celjskem šahovskem domu dvoboj med reprezentancama Celja in Kranja na 15 deskah. Nastopilo bo po osem članov, dve ženski in po 5 mladincev.

Kegljanje

CELJE — OKRAJNI POKALNI PRVAK

Te dni je bilo končano tekmovanje najbojšjih celjskih kegljačev v konkurenci pokalnega tekmovanja Okrajni prvak je postalo moštvo ZKK iz Celja, ki je v finalu premagalo Ingrad 4714:4529 kegljev.

V polfinalu je Ingrad premagal Zabukovco. Celje pa ekipo »13. maj« Med posamezniki so najboljšje rezultate dosegli: Marinič 850, Vavovšek 836, Lubej 835 itd.

VODOVOD na prvem mestu

Za komunalno izgradnjo na območju celjske občine je letos predvidenih 355 milijonov dinarjev. Večji del teh sredstev bo potrošen za gradnjo vodovoda (100 milijonov), razen tega bodo 30 milijonov izdali za gradnjo glavnega kolektorja. Za komunalno ureditev stanovanjskega naselja Dolgo polje je rezerviranih 25 milijonov, za enaka dela na Otoku pa 13 milijonov. Mimo tega je 28 milijonov dinarjev predvidenih za dela v Čretu (priprava gradnje tovarnega kolodvora). Za razširitev Mariborske ceste je namenjenih 15 milijonov dinarjev, za rekonstrukcijo ceste Vojnik—Dobrna pa 20. Razen tega se bo letos nadaljevala gradnja ceste Svetina—Celjska koča. Za nadaljnjo razširitev in izboljšanje električnega omrežja bo

potrošenih 45 milijonov dinarjev. Pri tem so vračunana lastna sredstva podjetja Elektro ter sredstva občinskega investicijskega sklada. S sredstvi Vodne skupnosti pa bodo nadaljevali z regulacijskimi deli Savinje (30 milijonov) ter začeli z regulacijo Sušnice in Koprivnice (25 milijonov) ter izvajali hidromelioracije v Žepini (5 milijonov).

Pomembno mesto v tej postavki so dobili tudi krajevni odbori in stanovanjske skupnosti, ki bodo skupaj razpolagali z 40 milijoni dinarjev. S temi sredstvi bodo sami reševali komunalna dela na svojih območjih. Treba pa je povedati še to, da bo višina sredstev, ki jih bodo sprejeli krajevni odbori, odvisna od sredstev, ki jih bodo prispevali državljani.

Vedno več pionirjev

V okviru Jugoslovanskih pionirskih iger so bila izvedena tudi strelska tekmovanja učencev osnovnih šol. Doslej je bila končana prva etapa tekmovanja, na kateri je sodelovalo 1951 pionirjev. Tudi ta prireditev je pokazala, da ima strelski šport čedalje več prijateljev med mladino.

MNOŽIČNA UDELEŽBA

V počastitev praznika dela sta Okrajni sindikalni svet ter Okrajni strelski odbor organizirala množično tekmovanje članov sindikalnih podružnic v streljanju z zračno puško. Kot so pokazali podatki, je bilo to tekmovanje v resnici množično saj je na njem sodelovalo točno 4355 članov delovnih kolektivov.

Požar v Migojnicah

Pred dnevi je pri kmetu Marku Dolinarju, Migojnice 66 zgorel kozelec, gospodarsko poslopje, štirje kmečki vozovi v skupni vrednosti 3.000.000 din, dočim je škoda na sosednjih objektih blizu okrog 200.000 dinarjev. Lastnik Marko Dolinar je bil zavarovan pri DOZ za 4.250.000 din.

Organi Tajništva za notranje zadeve so ugotovili, da je vzrok požara samovžig z negasnim apnom, katerega je imel lastnik vskladiščenega od prejšnjega dne pod kozolcem. Požar apna je bil sod z vodo, ki je propuščal in zaradi tega je nastala reakcija, ki je povzročila požar. V neposredni bližini so bile suhe deske in drugi hitrovnetljivi predmeti, ki so požar prenesli na kozelec in bližnje gospodarsko poslopje.

Nov »gost« kolodvorske restavracije?

OBJAVE IN OCLASI

GELEE ROYALE — MATICNI MLECEK, garantirano znanstveno stabiliziran, proizvod Zavoda za čebelarstvo dobite v vseh lekarnah, Lekarne, ki preprata se nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

»KOMPAS« TURISTICNO IN AVTOBUSNO PODJETJE POSLOVALNICA CELJE ORGANIZIRA — skupinske izlete s turistično opremljenimi avtobusi, po želji in naročilu za posamezne izletniške skupine, doma in v inozemstvu. NUDI — vsakovrstne turistične usluge: prodaja železniške vozovnice za Jugoslavijo in inozemstvo, rezervira mesta v spalnicih na domačih in inozemskih železniških ter na letalskih progah, prodaja ladijske vozovnice, preskrbuje POTNE LISTE in vse TUJE VIZE, menja tujo valuto, izvršuje in nudi vse rezervacije za LETNI ODDIH ter daje najrazličnejše in zanesljive informacije o potovanjih. KOLEKTIVNI SINDIKALNE PODRUŽNICE — CEL IZLETE s KOMPAS-ovimi turistično opremljenimi avtobusi so prijatelji, zanesljivi in cenjeni. KOLEKTIVOM NUDIMO AVTOBUSNE PREVOZE S POSEBNIM POPUSTOM! PRED VSAKIM POTOVANJEM OBISCI TE POSLOVALNICO KOMPAS CELJE, TOMSICEV TRG 1 — telefon 23-50.

KUPIM

KUPIM POSESTVO. Ponudbe poslati na upravo lista pod »Posestvo«. STANOVANJE dvosobno s pritliklinami v bližnji okolici Celja, kupim. Naslov pustiti v upravi lista.

RAZNO

NISEM PLAČNIK dolgov mojega moža, Lefer Aloja. Lefer Marija, Ostržno št. 19. V ZAHVALI dne 12. 5. 1961 je bil pomotoma naveden dr. Rojc. Pravilno dr. Rojnik. Ozvald. NEDOGRAJENO enodružinsko hišo v Celju — Aljažev hrib, odstopim proti povrnitvi dosedanjih stroškov. Informacije iz prijaznosti: Celje, Plečnikova 16 in Ulica 29. novembra št. 21.

OBVESTILA

Stanovanjska skupnost Pod gradom bo ustanovila z 1. junijem 1961 za naselje Lisce, Breg, Polule, Košnica, Tremarje, Zagrad in Pčovinik — servis za vsa hišna posredstva in sicer: za mizarstvo, kleparsko, električarsko, mehanično, kovarsko in zidarsko dela kakor tudi krparsko perila. Naročila se bodo sprejemala v pisarni skupnosti pri Belaju na Poluhah od 16. do 18. ure vsak dan razen sobote. OKUSEN SADIJEVEC Vam nudi v vseh koščinah Vinogradniško gospodarstvo Kapela—Slatina Radenci.

MELBROSIN — prepart črtnega prahu in matirane mlike (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabiliziran, proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalnik) dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preprata se nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

KINO

KINO UNION
19.—22. 5. 1961 »REKA SMRTI«, ameriški barvni Cse film
23.—27. 5. 1961 »TI LOVIS« — (PLEME HITRONOZCEV), jugoslovanski film

KINO METROPOL
21.—24. 5. 1961 »TOVARIS PREDSEDNIK CENTER-FOR«, jugoslovanski film
25.—29. 5. 1961 »DREVO ZA OBESANJE«, ameriški barvni VV film

LETNI KINO
20.—23. 5. 1961 »DAVY CROCKET IN PIRATI«, ameriški barvni film
24.—27. 5. 1961 »ANASTAZIJA«, ameriški barvni Cse film

MATINEJA
Dne 21. 5. 1961 »OD SCHWARZWALDA DO ČRNEGA MORJA«, jugoslovanski barvni film

DKD »SVOBODA« CELJE — MLADINSKI KINO

Dne 20. in 21. 5. 1961 »SLAMNATI MOZ«, italijanski film.
Predstave v soboto ob 15. in 17., ter v nedeljo ob 10., 15. in 17. uri.

KINO DPD »SVOBODA« — SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
Dne 20. in 21. 5. 1961 »MOBY DICK«, ameriški barvni film.
Dne 24. in 25. 5. 1961 »BALADA O VOJAKU«, ruski film.

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 19. maja ob 17. uri — Mihalkov-Hieng: Robinzoni in dekleti. Gostovanje v Hrastrniku.

Sobota, 20. maja ob 20. uri — Stevens: Zakonski vrtiljak. Gostovanje na Ljubnem.

Četrtek, 25. maja ob 19.30 uri — Nušič: Gospa ministrica. Premierski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Petek, 26. maja ob 20. uri — Stevens: Zakonski vrtiljak. Zaključena predstava za Občinski sindikalni svet.

Sobota, 27. maja ob 19.30 uri — Nušič: Gospa ministrica. Sobotni abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Nedelja, 28. maja ob 15.30 uri — Nušič: Gospa ministrica. Nedeljski popoldanski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

IZLETNIK turistična agencija ITA poslovalnica Celje nudi usluge:

IZLETE, PREVOZE, EKSKURZIJE po domovini in v inozemstvo POTNE LISTE — TUJE VIZUME REZERVACIJE za letni oddih, prenočišča, spalne karte za vlak doma in v inozemstvu, avtorske karte in ladijske karte.

INFORMACIJE MENJAVA VALUT Za cenjena naročila se priporoča: IZLETNIK turistična agencija poslovalnica Celje, Titov trg 5 telefon 28-41, telegram ITA Celje

STANOVANJA

OPREMLJENO sobo oddam samski osebi proti plačilu za leto vnaprej. Naslov pustiti v upravi lista.

RAZPISI

Takoj sprejmemo kuharico za počitniški dom na Silu. Interesentke naj se zgledajo na Trgovinski zbornici v Celju, Miklošičeva 3 do torka 23. maja 1961. Osebnih dohodkov po dogovoru!

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri komunalnem podjetju »OBNOVA« v Celju razpisuje naslednja delovna mesta:

1. več zidarjev — kvalificiranih
2. več delavcev — nekvalificiranih
3. 1 klepar — kvalificiran
4. več mizarjev — kvalificiranih
5. več elektro monterjev
6. več ključavničarjev
7. 1 gospodarskega analitika — pogoj: srednja strokovna izobrazba z nekaj prakse
8. 1 finančnega knjigovodjo — pogoj: srednja strokovna izobrazba z nekaj let prakse

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi dohodka. Ponudbe pisмено ali ustmeno na naslov: Komunalno podjetje »Obnova« Celje, Zidarskova 18/1.

Razpis velja, dokler ne bodo razpisana delovna mesta zasedena.

Uprava za ceste LRS razpisuje delovni mesti pisarniškega službenca pri Cestnem nadzorstvu BREZICE II in pri Cestnem nadzorstvu SMARJE I. Pogoj: nižja strokovna izobrazba. Prednost imajo podružniški s strojeopisnim (administrativnim) tečajem in prakso. Informacije daje in ponudbe sprejema Uprava za ceste LRS, Tehnična sekcija Celje, Lava 42.

Na temelju 6. člena Pravilnika o organizaciji in delu Odbora za vzgojo kadrov o sprejemanju vajencev trgovske stroke v uk in na podlagi prijave trgovskih podjetij in trgovin

RAZPISUJE

Trgovinska zbornica za okraj Celje prazna učna mesta pri naslednjih trgovskih podjetjih in trgovinah s področja OLO Celje:

Trgovsko podjetje:	Vajenke	Vajenci
»Postrežba« Celje	5	2
»Center« Celje	4	5
»Pri Cinkarni« Celje	1	
»Vesna« Celje	1	
»Manufaktura« Celje	2	
»Ljudski magazin« Celje	2	1
»Rioc« Celje	2	5
»Potrošnik« Vojnik	3	5
»Naša knjiga« Celje	1	
»Tkanina-galanterija« Celje	3	
»Usnjec« Celje	5	
»Kristalija« Celje	3	
»Elektromercator« Celje	2	
»Automotor« Celje	3	
»Izbira« Laško	5	1
»Splevar« Rečica/Sav.	1	
»Savinjac« Mozirje	1	1
»Arta« Ludec	1	1
»Raduha« Ljubno	1	1
»Dravinski dom« Sl. Konjice	6	6
»Fužinar« Vitanje	2	
»Resevna« Sentjur/Celju	3	2
»Smurje« pri Jelšah	1	6
»Sotla« Podčetrtek	2	
»Izbira« Rogaska Slatina	2	2
Kozje	1	
Bistrica ob Sotli	3	
»Bazen« Velenje	2	2
»Paka« Smartno ob Paki	2	1
»Velma« Velenje	2	2
»Dom« Zalec	2	2
»Sloga« Sempeter/S. d.	3	1
»Menina« Vransko	1	2
Industrijska prodajalna		
»Alpina« Celje	1	
»Borov« Mozirje	3	1
»Pekov« Sočanj	2	2
»Borov« Sočanj	1	
Savinjsko trg. podjetje Poljela	1	2

Kandidati morajo zadostiti naslednjim pogojem:

- a) starost 14 do 18 let
- b) dovršen 8. razred osnovne šole

c) fizično in duševno zdrav ter sposoben za delo v trgovini

d) uspešno položen preizkus

e) 14-dnevna uspešna preizkusna doba v podjetju.

Interesenti vlagajo prošnje pri podjetju, pri katerem se žele učiti do 17. junija 1961. Prošnje morajo predložiti: izpis iz rojstne knjige, dokazilo o državljanstvu, zdravniško spričevalo in spričevalo, da je dovršil 8 razredov osnovne šole. Prošnji naj ne vlagajo prošnje pri trgovskih podjetjih in trgovinah, ki v razpisu niso označene, ker jih ne bomo upoštevali.

Preizkusni izpit bo 28. in 29. junija tega leta vsak dan od 8. ure dalje v prostorih za izobraževanje delavcev v blagovnem prometu, Oblakova ulica.

Trgovinska zbornica za okraj Celje

PRODAM

Kmetijska šola Sentjur prodaja na javni dražbi 1 stanovanjsko hišo Rihnik številka 5.

Javna dražba bo dne 22. 5. 1961 ob 9. uri dopoldne v prostorih kmetijske šole Sentjur. Izključna cena je 500.000. V primeru, da ni ponudnikov bomo dražbo ponovili dne 29. 5. 1961 ob isti uri. Pogoj dražbe: polog takoj pri izdražbi 200.000, ostalo pa po preteku 1 meseca.

CEVLJARSKI šivalni stroj SINGER elinder, dobro ohranjen, ugodno prodam. Goršek Anton, Kasaze 29, Petrovče.

MLIN za žito na motorni pogon, prodam. Dobje 28, Dramlje.

MOTORNO KOLO SAKS Phonomen 98 cm, dva sedeža, dobro ohranjen, prodam. Satler Jože, Arja vas 61, Petrovče.

HISA dvostanovanjska z gospodarskim poslopjem, takoj vseljiva za 950.000 din, pet minut od avtobusne postaje Strmec 44, naprodaj.

OSEBNI avto, že rabljen, ugodno naprodaj. Bobnič, Polule 9.

KONCERTNI klavir dobro ohranjen, prodam. Kozar Marija, Marijagraška 105, Laško.

GUMI VOZ prodam ali zamenjam za enovprežnega. Piliš Ed, Trnovlje 38.

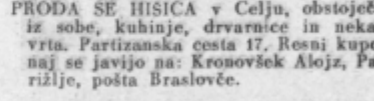
PRODAM zelo dobro ohranjen motor NSU 250 cm s teleskopi in skoraj nove prikolico. Mariborska 49 Celje.

PRODAM dobro ohranjen globok otroški voziček. Naslov v upravi lista.

MOTOR NSU Maksa s prikolico, dobro ohranjen, prodam. Naslov v upravi lista.

LOKAL V CELJU, 2 prostora, 30 m², voda, elektrika, takoj na razpolago, prodam. Ponudbe na upravo lista pod »Tudi za stanovanje«.

PRODA SE HISICA v Celju, obstoječa iz sobe, kuhinje, drvarnice in nekaj vrta. Partizanska cesta 17, Rosni kupci naj se javijo na: Kronovšek Alojz, Parizlje, pošta Braslovce.

Uredništvo Celje, Titov trg 5 — poštini predal 16 — telefon 23-23 in 24-23 uprava: Celje, Trg V. kongresa 3 — poštini predal 152 — telefon 23-23 in 20-89 — Tekoči račun pri Narodni banki Celje: 603-11-1-656 — izhaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna 400, četrtletna 200 din — Inozemstvo 2.400 din — posamezna številka 20 din — rokopišev ne vračamo.

S Tomšičevega trga v Celju

KARTONAZNA TOVARNA V LJUBLJANI

Cufarjeva ulica 16

razpisuje

naslednja delovna mesta:

offsetne tiskarje knjigotiskarje obratovodja

(strojni inženir ali tehnik) s prakso v predelovalni industriji.

Za navedena delovna mesta so stanovanja na razpolago in takoj vseljiva.

Reflektanti naj se, če je le mogoče, osebno s pisмено ponudbo zgledajo v Kadrovskega sektorja podjetja ob delavnikih v času od 8. do 10. ure.

Tehniška šola v Celju, Kidričeva ulica 3 razpisuje vpis za sprejem učencev v šolsko leto 1961/62 v strojni in gradbeni oddelki.

Pogoji za sprejem:

a) dovršena osemletka

b) uspešno opravljen sprejemni izpit iz matematike,

slovenščine in preizkušnja iz prostoročnega risanja.

Kandidati naj predložijo naslovno prošnjo in izpolnjen obrazec »Prijava za vpis« (obr. 1.20), oboje kolkovano z 50 dinarjev, ter rojstni list, do 31. maja 1961. Šolsko spričevalo naj predložijo najkasneje do 16. junija 1961.

Sprejemni izpiti se bodo pričeli 17. junija 1961 ob 8. uri zjutraj.

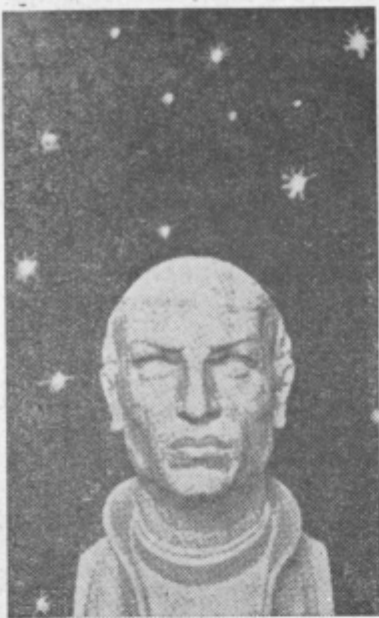

VELIKAN IZ NAŠIH LOGOV

Včeraj je poteklo 150 let, ko se je dubrovniškemu trgovcu Nikoli Boškoviću rodil sin. Rudjer, tako so mu dali ime, ni bil edinec. Z bratoma Božom, Barom in Anico se je podil po ozkih dubrovniških ulicah se kopal pod Lovrjemcem in pasel radovednost v luki, kamor je prihajalo toliko lepih in bogato naloženih jedrenjakov, ki so prepušili vsa svetovna morja.

Kot vsi dubrovniški otroci, je tudi za Rudjere veljalo pridobiti si omiko. V Dubrovniku pa ni bilo kdovekaj izbire, čeravno je bila republika bogata in svetovno znana. Dečki tiste dobe so se v Dubrovniku odločali v glavnem za troje poklicev: za trgovino in plovbo, za diplomacijo in umetnost, ali pa za duhovni in znanstveni stan. Vojaški poklic bogate Dubrovčane ni zanimal, saj so vojaške lahko kupili med Uskoki in senjskimi gusarji.

Rudjer si je izbral tretjo skupino. Morda ga je pregovoril tudi oče, morda pa učeni menihi, h katerim je hodil v šolo. Osnovno učenje si je pridobil doma, potem pa je odpoval v Rim, kjer je dočudiral prirodoslovne vede. Potem je poučeval v srednjih šolah in naposled še mlad postal profesor v rimskem kolegiju. Sestindvajsetletni Rudjer Bošković začel delati na svojih številnih disertacijah, ki so mu prinesle svetovno slavo in ga uvrstile med največje duhovne velike Juhov. Matematika, mehanika, geografija, optika, astronomija in geodezija so bila področja, v katerih ni bil samo do kraja podkovnan, temveč jim je dal tudi svoj pečat. Zlasti je zaslovel po razpravah o sončnih pegah, o prvih pogledih v skrivnosti mikrofizike, po razvijanju op-

RUDER BOŠKOVIĆ

tičnih instrumentov, po načrtih za astronomski observatorij v Brezi, po tem, da je izmeril meridian med Rimom in Riminom. Da bi lahko opazoval pot Venerje pred Soncem je za dlje časa odpotoval v Carigrad in na Poljsko. Bival je v Parizu, kot sedemindesetletnik pa je na Dunaju pred cesarjem Franojem I. zastopal republiko Lucco kot diplomat.

Rudjer Bošković, čeravno v mehiški kuli, je bil vsestranski in živahen človek. Zdal je deloval kot diplomat, zdaj kot poet, potem spet kot znanstvenik. Lotil se je obsežnih inženirskih nalog pri izsuševanju pontinskih močvirij. Vendar ga v življenju ni veskozi spremljala sreča, čeravno ga je varoval red, ki je bil »monopolist znanosti«. Kaže, da je bil Bošković dokaj uporniškega duha. V Parizu, kjer je bil v službi ministrstva za morinarico, se je kmalu zapletel v spore z nadrejenimi in v žolčne polemike z učenci, kot so bili Laplace, Rochon, D'Alembert in drugi. Tudi v Brezi se je sprl, se zahvalil za gostoljubnost in jo odinil k Benečanom. Toda delo, napori in šibka telesna moč sta ga začeli nadlegovati. Zbolel je na pljučih in v letu 1887, v starosti šestinsedemdesetih let umrl. Pokopali so ga v Milanu.

Rudjer Bošković, kljub službi daleč od rodnega Dubrovnika, ni nikoli pozabil na svoje mesto in sonarodnjake. Življenje je naneslo, da je samo enkrat prišel spet v Dubrovnik, toda v stikih je ostal prek bratov in sester ter z mnogimi diplomatskimi uslugami v korist rodnega kraja. Domov je pisal večinoma v materinem jeziku, ki ga ni pozabil vse do svoje smrti.

Taka je bila pot bistrega Dubrovčana Rudjera Boškovića, katerega ime bo vedno blestelo na Olimpu znanosti. Bil je velik med velikani, ki so prodirali v skrivnost materije, ki so človeštvu pomagali spoznati svoj planet, ki so podaljšali oči človeka, da so se zazrle v brezkravne daljave vseмира, ki so pripravili človeku pot, po kateri je tako uspešno zaplul zvezdam naproti.

K. J.

Muhasti izviri in studenci

Presihajoči studenec pod znamenito Iglo v Logarski dolini je sicer zelo znamenit med svojimi navadnimi vrstniki, ni pa edini »svoje glave«. Ogledmo se malo naokoli po naši domovini.

Na planini D'avato v masivu Perister je vodnjak. Vodnjak kot vsak drugi. Toda nekaj posebnega ima. Voda odteka iz njega v dveh smerih. Po eni poti teče voda iz vodnjaka v Egejsko, po drugi pa v Jadransko morje.

V Blagaju je hiša nekdanjega bogatega bega. Toda nič posebnega bi ne bilo, če bi Turek ne postavil hiše

ravno na nekaj vrelcev mrzle vode. tako da ima čisto izvirske vode v hiši, poleg tega pa kot hladnik hladno klet.

V Titovem Velesu stoji stara platforma. Iz nje štrli cev, skozi katero teče osvežujoča voda. To ni igra narave, temveč le slučaj, da se je platforma razrasla čez cev in zdelo izgleda, ko da voda prihaja iz debela.

Na železniški postaji v Novem Sadu sta voda in ogenj pobratima. Cisto zares. Če nad curek, ki teče iz cevi v korito, pritakneš gorečo vžgalico, bo slišni plavkast plamen. Vzrok — voda prihaja iz 180 metrov globokega arteškega vodnjaka, z njo vred pa goriljvi zemeljski plin. Kljub temu voda ni škodljiva.

V Senju izvira eden izmed mnogih studencev naravnost pod točilo mizo tamkajšnje gostilne. Izvir je gostilničar spretno izkoristil. Večina izvirov pa je v morju ob obali.

ki neprijetno presenečajo nepoučene kopalce.

Katlanovska Banja v Makedoniji je znana po tem, da iz iste stene tečeta dva izvira. Eden toči mrzlo pitno, drugi pa toplo zdravilno vodo.

Zelo čuden fenomen je na otoku Prvič v Hrvaškem Primorju. Otok je naseljen samo z eno družino. To je svetilničar. Pust otok pa ima na 200 metrov visokem vrhu nekaj izvorov pitne vode. Voda prihaja nekje iz Velebita po kaj čudni poti, verjetno po kakšni podzemni razpoki, na osamljeni otoški vrh.

Zgodovino pa pomeni ime vasice pri Pirotu. Vas se imenuje Izvor, toda v vsej vasi ni vode niti za zdravlilo. Ba je mekoč bilo v vasi po no studencev, ki so kdo ve zakaj vsi presušili.

Pa recite, če se narava ne poigrava in ustvarja fenomene tudi med izvirkami?

SKRIVNOSTI

Ko sonce razgreje vrtno grede, so iz zagrnjenih čebulic poglala stebelca gladiol. Med sabljastimi listi poganjajo dolgi zeleni popki in nosijo v sebi skrivnost. Skrivnost ni odgonetna niti takrat, ko se v vršičkih pojavi nežen vršiček cvetnih listov. Kdo bi uganil njih barvo?

Neko jutro pa biserne rose drsijo po razkošno razcvetelih listih in se svetlikajo v grlicah med rumenimi prašniki.

Zdal ni več skrivnosti...

Tudi mlada človeška bitja nosijo v sebi skrbno prikrito skrivnost. Vsajena čebulica ni vedno zanesljivo kašpot. Narava se ponavlja, pa tudi prese-neča...

Kdo bi se potlej budil vrt-narju, ki pokriva stebelce pred mrazom, ki ga zaliva pred sušo, ki mu daje oporo zaradi močnih sap?

Vsak si želi, da bi mu razkrita skrivnost prinesla radost...

PUBERTETNICE in 'BATINE'

V življenju vsakega mladega dekleta nastopi trenutek, ko starši naenkrat obstanejo pred vprašanjem: — Mar ni že preveč, da je telesno kazen? —

Ker pač ne vedo, kaj bi, jim roka običajno obvisi v zraku in vsa zadeva se konča z grožnjo, za katero se nikoli ne ve, če prihodnjič le ne bo uresničena.

Psihologi, ki se s tem vprašanjem ukvarjajo, si sami niso edini. Nekateri trdijo, da je »klofuta« pri dekletu, ki odrasča, zapoznel vzgojni faktor, ki ne more nadomestiti vzgo-

je od otroških nog. Drugi spet menijo, da mlademu človeku ne more škodovati kakšen »krepkejši poudarek«, da izkušeni starši še vedno več vedo od »zečnjadi«.

V ceoti pa se ob oboji strinjajo, da se mlada dekleta in starši vedno razhajajo v razočevanju med potrebnim in »fajr«.

Iz neke ameriške ankete smo razbrali, da se tudi dekleta sama delijo na dve enako močni skupini. Eni se zdi telesna kazen nekaj nezroznega, drugi kot nekaj razumljivega. Kaj pravijo vidnejše predstavnice

med množico ameriških deklet:

Na vprašanje, ste za klofuto ali ne? odgovarjajo:

Filmska zvezdnica Shani Wallis: — Zakaj ne? Sicer mi telesna kazen niti malo ne godi, čeprav je že dolgo, odkar sem jo zadnjič poskusila. Toda v izjemnih primerih je potrebno. Vem, da sem vselej vsaj dvakrat premislila, preden sem ponovila dejanje, ki mi je prineslo klofuto...

Dramska umetnica Susan Hampshire: — Ne. Nihče bi ne smel biti tepen, niti psiček, ker na ta način se ničesar ne naučiš. Mislim, če se z mladim dekletom ravna kot z razumnim in odraslim bitjem, potem se to deklet tako tudi obnaša in zdrži...

Modna manekenka Elizabeth Crut: — Da. Zaušnica je sem in tja dobra reč, zlasti če mladenka zagreši kaj posebnega slabega. Mlademu bitju se zelo rad porodi občutek večvrednosti. Modrica pa ga spomni, da so na svetu še druge avtoritete...

Filmska igralka Jackie Lane je tudi proti: — Nikar ne mislite, da je tepež sploh kaj dobrega. Besede imajo več uspeha, sploh pa prav izrečene besede. Če bi bilo potrebno, bi se uprila taki vzgoji z učinkovitimi in glasnimi sredstvi...

Kaj na to pravimo mi? Kaže, da bi vsak človek potreboval svoje ga psihologa, tako tisti, ki vzgaja, kot oni, ki ga vzgajajo. Načeloma je treba biti proti telesni kazni. Animiščno vzgledovanje, češ, tudi živali kaznuje mladiča, je enostransko. Človek ima mnogo uspešnejše vzgojno sredstvo na razpolago — razum.

Kratke

TUDI CRNA KOZA DOVOLJENA

Med sedemdesetimi dekleti, ki so se letos zbrale v Miami na letopnem tekmovanju, je bila tudi Korin Haf. No, to bi ne bilo nič posebnega, če bi tekmovalka ne bila črnka. Zgodilo se je prvič, da je kakemu tekmovalcu v Ameriki bilo pripuščeno tudi dekle črne kože. Pravi, da sploh ni upala na izvolitev, zanj je bila zmaga že to, da je mogla biti poleg.

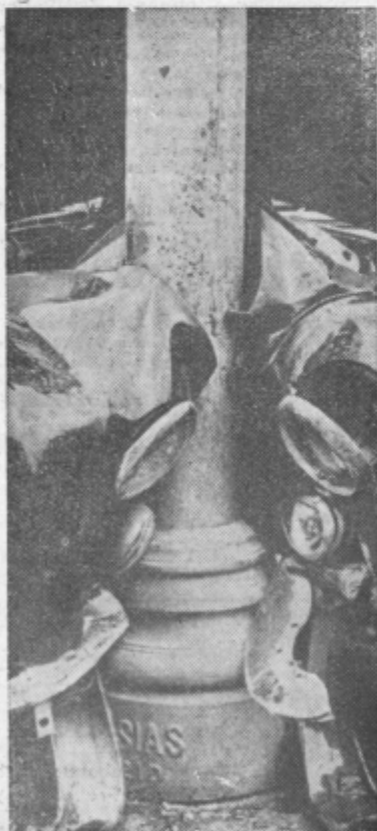
BIK V BOJU Z MEDVEDOM

V vasi Kabaša nedaleč od Prizre je Ibrahim Raman pasel bika. Naenkrat pastirja napade medved, ki je planil iz goščave. Fant je urno splezal na drevo, medved pa za njim. Toda o tem hipu se ga je lotil bik s svojimi krepkimi rogi. Kosmatinca je tako zdelal, da se je le-ta podal v beg. Toda bik ni odnehal. Zapodil se je za njim in ga z rogi in nogami dotolkel.

DEZ Z VEDREGA NEBA

Delavci koksarne v Zenici so mnogokrat ob najlepšem vremenu popolnoma mokri, ker dežuje z vedrega neba. To se zgodi zato, ker iz peči prihaja razbeljeni koks pod stolpe za gašenje. Tu se okoli prašnih delcev kondenzira para v dežne kaplje, ki potem padajo na bližnjo okolico.

Kacambal!

Kar storiš, stori pošteno in do kraja!

To je zelo vzpodbuden izrek, toda ne za vsako pričko. Nekateri tako ravna, kadar sedijo k mizi z dobro kapljico. Drugi se držijo izreka kot pičane pto, kadar dajo težko prisluženemu denarju tek.

Se bolj pa je narobe, če se kak amater prav po amatersko zaleti. Po Ceju kroži dovtip, da so Celjani začeli proizvajati avtomobile. »Fiat 1200«, namreč takrat, kadar se »fuzionirata« po dva »fičeta«. Junaka na naši sliki pa sta bila bolj za združitev s podjetjem za mestno razsvetljavo.

„RAZUMNE POŠASTI“ V VESOLJU

Odkar si je človek upal podvomiti, da bi bila zemlja in človeštvo častna izjema v vsem širnem vesolju, si je radovednost in domišljija dala duška. Nekaj je prispevala tudi znanost s svojimi namigi in ugibanji. Začel je Jules Verne, potem pa so se zvrstili premnogi, od bio.ogov pa preko pisateljev, fantastov, filmskih režiserjev, vse do fizikov in znanstvenikov največje veljave.

Tri desetletja so pretekla, odkar je Wells objavil svojo grozljivo reportažo o invaziji Marsovcev, ki je tisoče spravila v resen preplah.

Danes pa je človek že prestopil prag vesolja in kadar se nekdo nekam napoti, mora vedno pričakovati da bo spotoma tudi koga sreča.

Kaj torej lahko človek pričakuje v vesolju? Eno je pribito, da je tudi drugje življenje, v taki ali drugačni obliki. Raziskave meteorjev, ki so padli na Zemljo, dokazujejo, da so v vesoljstvu zanesljive možnosti obstoja živih bitij.

Govorilo se je o lišajastih rastlinah na Marsu, pogosto slišimo o morjih na Veneri. Morja pa so bila vir življenja tudi na Zemlji. In kaj vse je lahko na planetih drugih sončnih sistemov, ki grejo v milijone milijard.

Nas pa zanima predvsem živa bitja, ki bi utegnili biti človeku nevarna, zlasti pa morebitni inteligentna bitja. Je nujno, da so ta bitja podobna nam, da so takšna kot smo

ljudje na Zemlji? V tem pogledu so se zalele edino v Vatikanu, ki pravi, da vsa bitja, ki bi jih človek sreča v vesolju, prihajajo od enega stvarnika in da zato spadajo v »kompetenco« rimokatoliške metropole. Gotovo mislijo na ljudi v vesoljstvu. Kajti utegne se zgoditi, da bo pojem »človek« ostal osamljen. Kaj lahko je, da so kje inteligent-

na bitja, ki so neki čudni mehkužci. Morda so ribam podobna bitja. Lahko so neke vrste ptice. Fantazije so neizčrpne. Filmarji so iznašli že velike insekte, velike, pritlikavce, debeloglavce, bitja z mnogimi okončinami, enooke in mnogooke pošasti, luskinaste plazilce, brezoblične gmote mislečega tkiva. Eni so si izmislili enodnevnice, drugi spet ob-

like večnega bitja. Izbira, ki jo vsi ti »perroki« nudijo, je torej ogromna.

Koliko je verjetnosti? Prav toliko kot vzrokov za dvom. Na Zemlji so bili pogodi, da se je v pravem trenutku znašlo v ustreznih okoliščinah bitje, iz katerega se je razvil človek. Na njegovo rast, obliko in način življenja so v prvi vrsti vplivale okoliščine. Torej, če so kje druge okoliščine druge, potem lahko pričakujemo tudi druge pojave oblike življenja. Mi vdihavamo kisik. Kdo ve kakšni bi bili, če bi nam bolj prija: dušik in bi se počutili sijačno v kakem strupenem plinu? Morda bi bili takšni, kot je pošast, kakršno si neznanki v vesolju predstavljajo slikar — fantast. Brrr...

